

Talousarvio 2022

Taloussuunnitelma 2022 - 2025

1. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA LÄHTÖKOHDAT	5
1.1. Taloussuunnittelun 2022 lähtökohdat	5
1.1.1. Talousarvion perusteet	5
1.1.2. Yleinen talouskehitys.....	7
1.1.3. Kuntatalouden tilanne	8
1.1.4. Sote-uudistus	15
1.1.5. Taloudellinen tilanne Äänekoskella	16
1.1.6. Väestö	18
1.1.7. Työllisyys.....	20
1.1.8. Henkilöstömuutokset vuoden 2022 talousarviossa	21
1.2. Äänekosken kaupunkistrategia	24
1.3. Konsernitavoitteet	25
1.3.1. Yleistä	25
1.3.2. Kaupungin yleiset konsernitavoitteet	25
1.3.3. Yhtiökohtaiset tavoitteet	26
2. TULOSLASKELMA	27
2.1. Yleistä tuloslaskelmasta.....	27
2.2. Tuloslaskelma.....	27
2.2.1. Toimintatuotot	28
2.2.2. Toimintakulut	29
2.2.3. Toimintakate	30
2.2.4. Verotulot.....	30
2.2.5. Valtionosuudet	30
2.2.6. Rahoitustuotot- ja kulut	32
2.2.7. Vuosikate	32
2.2.8. Poistot.....	34
2.2.9. Tilikauden tulos.....	34
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	35
3.1. Tuloskortit (kaupunkiorganisaation yhteiset)	36
3.1.1. Asiakas	36
3.1.2. Talous	38
3.1.3. Prosessit.....	39
3.1.4. Henkilöstö	40
3.2. Tarkastuslautakunta	40
3.3. Kaupunginhallitus	41
3.3.1. Toiminta-ajatus	41
3.3.2. Talousarvio 2022.....	41
3.3.3. Henkilöstö	41
3.3.4. Hallintopalvelut.....	42

3.3.5.	Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut	42
3.3.6.	Henkilöstöpalvelut.....	42
3.3.7.	Elinvoimayksikkö.....	43
3.3.8.	Maankäyttö	45
3.3.9.	Muu toiminta	46
3.4.	Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	46
3.4.1.	Toiminta-ajatus	46
3.4.2.	Talousarvio 2022	46
3.4.3.	Henkilöstö	47
3.4.4.	Hallinto.....	47
3.4.5.	Terveyspalvelut	47
3.4.6.	Sosiaalityö	53
3.4.7.	Arjen tuki	57
3.5.	Opetus- ja kasvatustalautakunta	65
3.5.1.	Toiminta-ajatus	65
3.5.2.	Talousarvio 2022	65
3.5.3.	Henkilöstö	65
3.5.4.	Lasten, perheiden ja nuorten palvelut	65
3.5.5.	Opetuspalvelut	71
3.6.	Kaupunkirakennelautakunta.....	74
3.6.1.	Toiminta-ajatus	74
3.6.2.	Talousarvio 2022	74
3.6.3.	Henkilöstö	75
3.6.4.	Kaupunkirakennepalvelut.....	75
3.6.5.	Ruokapalvelut	77
3.6.6.	Pelastustoimi	79
3.7.	Ympäristölautakunta	79
3.7.1.	Toiminta-ajatus	79
3.7.2.	Talousarvio 2022	79
3.7.3.	Henkilöstö	79
3.7.4.	Ympäristövalvonta.....	80
3.7.5.	Ympäristöterveydenhuolto	81
3.7.6.	Maaseutuasiat	82
3.8.	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	82
3.8.1.	Toiminta-ajatus	82
3.8.2.	Talousarvio 2022	82
3.8.3.	Henkilöstö	82
3.8.4.	Kulttuuri- ja liikuntapalvelut.....	83
4.	INVESTOINTISUUNNITELMA.....	86
4.1.	Investointisuunnitelma: Erilliskohteet (kustannusarvio sitova).....	87

4.2.	Investointisuunnitelma: Investointiniput (ei kohdekohtaisia kustannusarvioita, sitovuustasoinnippu) 89	
4.3.	Investointitulot ja -menot yhteensä.....	90
4.4.	Leasingrahoituksella toteutettavat investointikohteet	90
5.	RAHOITUSSUUNNITELMA.....	91
5.1.	Toiminnan ja investointien rahavirta	92
5.1.1.	Toiminnan rahavirta.....	92
5.1.2.	Investointien rahavirta.....	92
5.2.	Rahoituksen rahavirta	92
5.2.1.	Antolainauksen muutokset	92
5.2.2.	Lainakannan muutokset.....	92
5.2.3.	Oman pääoman muutokset	93
5.2.4.	Muut maksuvalmiuden muutokset	93
5.2.5.	Muut merkittävät taloudelliset vastuut.....	93
6.	TALO USSUUNNITELMA 2022-2025	94
6.1.	Yleistä	94
6.2.	Taloussuunnitelman perusteet	94
7.	TALOUSARVIO 2022 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	96
7.1.	Talousarvion sitovuus.....	96
7.2.	Talousarviomuutokset	96
7.3.	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	97
7.4.	Tuloslaskelma.....	97
7.5.	Rahoituslaskelma.....	97
7.6.	Käyttösuunnitelmat	97
7.7.	Erityiset rajoitukset	97
7.7.1.	Henkilöstö	97
7.7.2.	Yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen	98
7.7.3.	Muut rahoitusmenot.....	98
7.7.4.	Investoinnit	98
7.7.5.	Investointien rahoitusosuudet	98
7.8.	Raportointi	98
8.	LIITTEET	99
8.1.	Tuloslaskelma 2022, ulkoinen/sisäinen	99
8.2.	Käyttötaloulososa lautakunnittain 2022, ulkoinen/sisäinen.....	100

1. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA LÄHTÖKOHDAT

1.1. Taloussuunnittelun 2022 lähtökohdat

1.1.1. Talousarvion perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Äänekosken kaupungissa taloussuunnitelmakausi on neljä vuotta, josta ensimmäinen vuosi on sitova talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ovat valtuuston nähden sitovia eriä. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamista ei voida siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli, vaan yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksy-

tään taloussuunnitelmassa. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kuntakonsernit ovat voineet vuodesta 2017 lukien päätyä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevia kuntia koskevaan arviointimenettelyyn (ns. kriisikuntamenettely).

Kuntalain 118 §:n mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos

- kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
- kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden

TAI

- kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täytäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:
 1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
 3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
 4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä Äänekosken kuntakonsernin vuosikate oli positiivinen ja kunnan konsernitaseessa on kertynyt ylijäämää 1 259 euroa asukasta kohden, joten nämä eivät ylittäneet laissa sallittuja raja-arvoja. Neljästä arviointikriteeristön raja-arvosta täyttyi kaksi, eli kunnan tuloveroprosentin ero keskiarvoon oli 1,53 % (raja-arvo alle 1,00 %) ja kuntakonsernin

suhteellinen velkaantuneisuus oli 108,7 % (raja-arvo alle 50 %).

Seuraavassa taulukossa on tarkasteltu arviointikriteeristön tunnuslukujen täyttyminen vuosina 2016-2020. Tunnuslukujen perusteella Äänekosken kaupungin osalta arviointimenettelyä ei tarvitse käynnistää.

KRIISIKUNTAKRITEERIT

Kriisikuntakriteerit	2016	2017	2018	2019	2020
Asukasluku 31.12.	19 374	19 144	18 851	18 765	18 576
Konsernilla negatiivinen vuosikate	● 21 649 081	● 27 453 119	● 14 665 316	● 11 903 700	● 17 027 760
Tuloveroprosentti 1,0 % suurempi kuin kuntien ka	● 1,65	● 1,60	● 1,66	● 1,62	● 1,53
Konsernin laina/asukas 50 % enemmän kuin kuntien ka	● 18,1 %	● 16,6 %	● 22,0 %	● 35,5 %	● 36,7 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus > 50 %	● 86,8 %	● 85,3 %	● 96,2 %	● 108,5 %	● 108,7 %
Konsernilla alijäämää edellisessä tilinpäätöksessä yli 500 e/asukas ja uusimmassa tp:ssä yli 1.000 e/asukas	● 477	● 1 131	● 1 155	● 1 105	● 1 259

Kuntalain 118 §:ää koskien erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksiä on tarkennettu ja laki on tullut voimaan 1.3.2019. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. (ei muutosta nykyiseen)
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen)

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut

ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikateen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräajassa. Lakia ei muutettu tältä osin.

1.1.2. Yleinen talouskehitys

Maailmantalous on elpynyt koronaviruspandemian varjossa nopeasti finanssipoliittisen elvytyksen, patoutuneen kulutuskysynnän purkautumisen sekä rokotusten etenemisen ansiosta. Lähiainkojen talousnäkymiä ennakoivat indikaattorit ovat hieman laskeneet, mutta edelleen korkealla kehittyneissä maissa. Maailmantalous kasvaa 6,1 % vuonna 2021 ja 4,7 % vuonna 2022.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut nopea kasvu euroalueella jatkuu rajoitusten keventyessä sekä palveluiden kysynnän vahvistuessa. Myös EU:n elpymisväline NGEU tukee talouskasvua.

Maailman tavarakauppa on elpynyt erittäin nopeaan kasvuun pitkälti viime vuoden matalan vertailutason ansiosta, mutta kauppaa haittaavat teollisuuden komponenttipula, konttiliikenteen logistiikkaan liittyvät ongelmat sekä suuren kinaalaisen sataman osittainen sulkeminen elokuussa. Kauppa kasvaa 8,3 % vuonna 2021 ja palaa pidemmän aikavälin kasvu-uralle. Vuonna 2022 kasvu hidastuu viiteen prosenttiin.

Kuluttajahinnat ovat nousseet nopeasti etenkin Yhdysvalloissa tarjontaan liittyvien pullonkaulojen sekä kysyntää tukevien tekijöiden takia. Euroalueella inflaation kiihtyminen on ollut huomattavasti maltillisempaa. Hintojen nousun nähdään kuitenkin laajasti olevan väliaikaista. Kulutushyödykkeiden tarjontaan liittyvät ongelmat ratkennevat ja kuluttajille kertyneiden säästöjen purkautuminen hiipuu.

Pitkien korkojen nousu kuluvan vuoden alkupuolella on taittunut pääoman virratessa velkakirjoihin. Lyhyissä koroissa ei ole ollut mainittavia muutoksia. Sekä lyhyet että pitkät korot kuitenkin nousevat maltillisesti lähivuosina.

Teollisuuden raaka-aineiden hinnat ovat olleet ennätystasolla kuluneen kesän aikana, heijastaen pitkälti teollisuuden myönteistä kehitystä. Hinnat ovat sittemmin laskeneet jonkin verran. Raaka-aineiden hinnat asettuvat aiempaa keskimääräistä tasoa korkeammalle lähivuosina.

Raakaöljyn hinta on noussut vuoden 2020 maaliskuun pohjalta verrattain korkealle tänä vuonna. OPEC+ -sopimuksen mukaiset tuotannon rajoitusten purkamiset kuitenkin alentavat hintaa lähivuosina. Myös öljyfutuurit ennakoivat laskevia hintoja.

Merkittäviä alasuuntaisia riskejä ennustekuvalle ovat pandemian paheneminen uudestaan uusien virusmuunnosten takia, kuluttajahintainflaation kiihtymisen aiheuttama laajempi kustannuskierre Yhdysvaltojen taloudessa sekä teollisuuden pulonkaulojen jatkuminen odotettua pidempään.

SUOMEN TALOUS

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % vuonna 2021. Talouden toipuminen covid-19-pandemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen. Korkea säästämisaste ja kuluttajien hyvä sentimentti luovat edellytykset yksityisen kulutuksen nopealle kasvulle. Varsinkin työllisyys on kohentunut nopeasti. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.

BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % vuonna 2022. Kasvu jatkuu viennin tukemana, sillä kehittyneen maailman ja ennen kaikkea euroalueen toipuminen jatkuu edelleen voimakkaana. Kriisissä voimakkaasti kärsineillä aloilla kuten matkailussa toipuminen viivästyy edelleen vuonna 2021 covid-19-pandemian hillitessä ihmisten liikkuvuutta. Vuonna 2022 palveluiden ulkomaankauppaan on odotettavissa nopeaa kasvua, kun kriisialojen kasvu kiihtyy rajoitusten ja epävarmuuden vähetessä. Vienti saavuttaa kriisiä edeltävän tason alkuvuonna 2022. Tavaroiden vienti elpyy palveluita nopeammin ja saavuttaa kriisiä edeltävän tason jo vuoden 2021 aikana.

Vuonna 2023 BKT:n kasvu hidastuu 1,4 prosenttiin, mikä on edelleen keskipitkän aikavälin kasvua nopeampaa. Globaaliin elvytykseen sekä koronapandemiasta toipumiseen liittyvä merkittävä kasvupyrähdys jää taakse ja talous kohtaa ennen kriisiä havaitut kasvun rajoitteet.

Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoitaan kiihtyvät lähes 4 prosentin vuosittaiseen nousuun vuosina 2022-2023. Samaan aikaan kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitatun inflaation arvioidaan kiihtyvän 1,6 ja 1,7 prosenttiin. Palkkojen nousu välitety vähitellen erityisesti palveluiden hintoihin.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Työllisten määrä oli kesäkuussa 2,1 % eli runsaat 50 000 suurempi kuin viime vuoden lopussa. Myös vuoden 2019 kesäkuuhun verrattuna työllisten määrä oli kymmeniä tuhansia suurempi. Talouden elpymisen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyyden ennustetaan lisääntyvän vuonna 2022 puolitoista prosenttia. Kasvu hidastuu talouden aktiviteetin myötä vuonna 2023, mutta työllisyysaste nousee runsaaseen 74 prosenttiin.

Työllisyyden vahva kasvu johtaa yleensä työttömyyden selvään laskuun. Alkuvuonna 2021 näin ei ole kuitenkaan tapahtunut, sillä työllisyyden kasvu on tullut työvoiman ulkopuolelta, jolloin työhön osallistuminen on kohonnut ennätystasolle, kun työttömien määrä on samalla lisääntynyt.

Työttömiä oli alkuvuonna Tilastokeskuksen mukaan 12,4 % enemmän kuin vuosi sitten. Kesällä työttömien trendi ei ole kuitenkaan enää kasvanut ja työllisyyden jatkuva kasvu alkaa vähitellen supistaa myös työttömien määrää. Työttömyysaste kuitenkin nousee viime vuodesta 7,8 prosenttiin alkuvuoden kasvun seurauksena. Eryteisesti palvelualojen elpymisen vuonna 2022 vahvistaa työttömyyden laskua ja työttömyysaste laskee alle 7 prosentin.

Mikäli työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ja työvoiman saatavuus alueittain tai ammattiteittain ei muodostu työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi kuten ennusteissa oletetaan, työttömyysaste laskee vuonna 2023 alle kuuteen ja puoleen prosenttiin. Tämä on vielä hieman enemmän kuin komission yhteisellä menetelmällä arvioitu rakenteellisen työttömyyden taso Suomessa.

1.1.3. Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuu valtion syksyllä 2021 julkaisemaan kuntatalousohjelmaan.

Vuosi 2020 oli koronaepidemian vuoksi hyvin poikkeuksellinen myös kuntatalouden näkökulmasta. Valtio tuki kuntasektoria koronaepidemiaan liittyen hyvin huomattavalla tukipaketilla, joka lopulta ylitti kuntataloudelle aiheutuneet taloudelliset menetykset selvästi. Tuista merkittävä osa kohdennettiin peruspalvelujen valtion-

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä vuonna ja vuonna 2022 voimakkaasti, kun talouden toimuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpymisen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa.

Valtionhallinto on vuosina 2021-2023 julkisen talouden sektoreista alijäämäisin. Myös paikallishallinnon rahoitusasema pysyy poikkeuksellisen vahvan viimevuoden jälkeen alijäämäisenä. Soteuudistuksen myötä syntyvä hyvinvointialueiden sektori aloittaa vuonna 2023 samoin hieman alijäämäisenä suurten investointihankkeiden vuoksi. Sosiaaliturvarahastot ovat sen sijaan läpi ennustejakson ylijäämäisiä.

Julkisen talouden velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvoi vuoden 2020 aikana 10 prosenttiyksiköllä lähes 70 prosenttiin. Vuosina 2021-2023 velkaantumismuutos hidastuu selvästi ja 2020-luvun puolivälissä velkasuhde näyttää väliaikaisesti tasaantuvan runsaaseen 73 prosenttiin poikkeuksellisen alhaisen korkotason tukeamana. Ikäsidonnaisten menojen kasvu uhkaa kuitenkin kääntää velkasuhteen vähitellen uudelleen kasvuun, jota korkotason normalisoituminen toteutuessaan kiihdyttää. Pitkällä aikavälillä julkisten menojen ja tulojen välillä on epätasapaino eli kestävyysvaje, jonka mittaluokka on runsas 2,5 % suhteessa BKT:hen.

(Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, syksy 2021)

osuuksien kautta, joten valtionosuudet kasvoivatkin peräti noin 28 prosenttia vuodesta 2019.

Kuntien verotulot kasvoivat ennakoitua enemmän ja toimintamenot ennakoitua vähemmän. Verotulojen kasvuun vaikutti osaltaan myös koronaepidemian tukipakettiin sisältynyt kuntien yhteisövero-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus.

Kuntatalouden yhteenlaskettu (kunnat ja kuntayhtymät yhteensä) vuosikate kaksinkertaistui edellisvuodesta noin 4,7 mrd. euroon. Vuosikate

riitti kattamaan selvästi poistot ja käytännössä myös nettoinvestoinnit, mikä on varsin poikkeuksellista. Taloustilanne koheni laajasti erityyppisissä kunnissa. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä oli koko 2000-luvun pienin niiden määrän ollessa vain kaksi.

Vaikka kuntatalouden nettoinvestointien taso säilyi edellisvuosien tapaan korkeana, lainamäärän kasvu jäi selvästi edellisvuotta maltillisemmaksi. Sen sijaan rahavarojen kasvu oli vahvaa (1,6 mrd. euroa) kasvun ollessa noin 150 milj. euroa suurempi kuin lainamäärän kasvu.

Kuntakonsernien tilinpäätökset olivat erityisesti tulorahoituksen osalta peruskuntien tapaan hyvin vahvat. Vuosikate vahvistui lähes 2,5 mrd. eurolla yhteensä noin 6,9 mrd. euroon riittäen kattamaan poistot noin 2,2 mrd. eurolla. Vuosikate oli negatiivinen vain yhdellä kuntakonsernilla.

Kuntakonsernien taseen kertynyt ylijäämä kasvoi yli 2 mrd. eurolla lähes 14,7 mrd. euroon. Tilinpäätöstietojen perusteella 35 konsernilla oli taseessa kertynyttä alijäämää yhteensä 68 milj. euroa. Nämä konsernit ovat pääasiassa pieniä, alle 10 000 asukkaan konserneja. Kuntakonsernien lainamäärän kehitys oli hieman maltillisempaa kuin edellisvuonna, vaikkakin kehitys tulee jatkumaan nousujohteisena johtuen muun muassa investointien siirtymisestä yhä enemmän muualla kuin peruskunnissa toteutettaviksi. Toisaalta erilaiset leasing- ja vuokramallit ovat myös yleistyessä, jolloin investoinnit näkyvät lainakannan nousun sijasta kasvaneina toimintamenoina.

Arviointimenettelyn kriteerit täyttyivät neljällä kuntakonsernilla, kahdella kunnalla ja kuudella kuntayhtymällä. Arviointimenettely käynnistettiin vuosien 2019 ja 2020 konsernitalinpäätöstietojen perusteella Konneveden, Pertunmaan ja Rääkkylän kunnissa, ja taseen kertyneen alijäämän perusteella Haapajärven kunnassa.

Vuosi 2021 on ollut koronaepidemian vuoksi kuntataloudessa edelleen poikkeuksellinen. Koronatilanteen hoitaminen ja torjuminen muun muassa rajoitustoimenpitein ovat hidastaneet paluuta normaaliin toimintaan, ja terveydenhuollossa monia kiireettömän hoidon toimenpiteitä on jouduttu jälleen siirtämään koronakriisin akuutin hoidon vuoksi.

Kuluvan vuoden verotuloennuste on noin 200 milj. euroa keväällä ennakoitua parempi talouden aiemmin arvioitua myönteisemmän kehityk-

sen vuoksi, vaikka ennusteessa on otettu ennakkoivasti huomioon syksyllä tehtävä jako-osuuksien oikaisu, joka alentaa kuntien kunnallisverokertymää. Jako-osuuksien muuttamisen taustalla on työllisyyden, palkkasumman ja erityisesti pääomatulojen aiemmin ennustettua korkeampi kasvu.

Kuntatalouden kehitysarvion perusteella vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa vaikealta menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Koronaepidemiasta aiheutuvien lisäkustannusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, poistuvat. Toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan 3 prosenttiin vuonna 2022. On kuitenkin todennäköistä, että koronatautilanteesta aiheutuu terveydenhuollossa lisäkustannuksia jonkin verran myös ensi vuonna.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kehitysurassa kunta-alan ansiokehityksen on oletettu mukailevan koko kansantalouden ennustettua ansiokehitystä vuosina 2022-2025. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kuntasektorilla, ja monilla aloilla ja ammattiryhmissä on pulaa työvoimasta.

Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000-10 000 lisätyöllistä. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin. Lisäksi työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoimisen välinen kytkös poistettaisiin. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhde. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheu-

tuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidas talouskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen

Valtionosuudet

Kuntien valtionavut ovat 13,1 mrd. euroa vuonna 2022, mikä on noin 900 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Mikäli vuoden 2021 lisätalousarviot huomioidaan, ehdotetut valtionavut vuodelle 2022 ovat 1,1 mrd. euroa pienemmät kuin vuoden 2021 valtionavut. Alenema aiheutuu pääsääntöisesti siitä, ettei vuodelle 2022 ole budjetoitu vastaavia määräaikaista koronatukia kuin vuodelle 2021. Esimerkiksi terveydenhoidon koronavirustilanteesta aiheutuviin kustannuksiin on varattu 1,6 mrd. euroa vuodelle 2021.

Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 9,1 mrd. euroa eli noin 0,3 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Vertailussa ei ole otettu huomioon vuoden 2021 lisätalousarvioita.

Valtionosuuden tasoa korottavat hallituksen keväen 2021 kehysriihessä päättämä 246 milj. euron erillinen valtionosuuden korotus sekä indeksikorotus (2,5 prosenttia), joka on noin 188 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuden tasoa nostava kuntien uudet ja laajenevat tehtävät, jotka yhteensä lisäävät valtionosuuksia vuonna lähes 120 milj. eurolla. Näistä taloudellisesti merkittävimmät ovat vanhuspalvelulain muutos (43,7 milj. euroa), sote-asiakasmaksulain uudistus (28,0 milj. euroa), lastensuojelun jälkihuollon laajennus (12 milj. euroa), seulontaohjelman laajennus (10 milj. euroa) sekä oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen (8,4 milj. euroa).

Vuoden 2022 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen vaikutus on 564 milj. euroa. Hallitus päätti kuitenkin keväen 2021 kehysriihen yhteydessä, että kustannustenjaon tarkistuksen valtionosuusvaikutusta ei huomioida johtuen siitä, että kuntataloutta on tuettu voimakkaasti vuonna 2020 ja tukea jatketaan vuonna 2021, minkä lisäksi koronasta aiheutuvat välittömät kustannukset kompensoidaan kunnille.

Peruspalveluiden valtionosuudesta siirretään 10 milj. euroa kuntien harkinnanvaraisiin yhdistymisavustuksiin ja 10 milj. euroa kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Harkinnanvarai-

vaimeana kasvuna. Lisäksi alueellisesti erilainen väestönkehitys ja muuttoliike eriyttävät edelleen kuntien talouskehitystä.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma, syksy 2021)

sen valtionosuuden korotukseen varataan 10 milj. euroa.

Valtion päättämistä veroperustemuutoksista kunnille maksettavat verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä noin 2,6 mrd. euroa, ja ne ovat lähes 300 milj. euroa korkeammat kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksista kuntatalouteen kohdistuu arviolta 1,1 mrd. euroa, ja ne kasvavat edellisvuodesta noin 58 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2022 hieman alle 8 mrd. euroa. Valtionosuudet kasvavat vuoden 2021 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 290 milj. eurolla. Vertailussa edellisvuoteen tulee kuitenkin huomioida, että vuonna 2021 peruspalvelujen valtionosuuteen tehtiin koronaepidemiasta johtuen 300 milj. euron kertaluonteinen lisäys, joka poistuu vuonna 2022.

Vuoden 2022 peruspalvelujen valtionosuuksien laskennalliset kustannukset ovat yhteensä 30,9 mrd. euroa. Tästä ikärakenteen osuus on 21,5 mrd. euroa ja sairastavuuden osuus 7,3 mrd. euroa. Kuntien omarahoitusosuus on 23,6 mrd. euroa eli noin 4 290 euroa/asukas.

Omarahoitusosuuden vähentämisen jälkeen kuntien peruspalvelujen valtionosuus on noin 7,3 mrd. euroa. Valtionosuuden lisäosat ovat noin 373 milj. euroa ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus noin 791 milj. euroa. Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen tasauslisäykset ovat 1 477 milj. euroa ja tasausvähennykset -686 milj. euroa.

Peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 25,67 prosentista 23,59 prosenttiin vuonna 2022.

Muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 0,30 prosenttiyksikköä liittyen uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamiseen siten, että valtionosuus on 100 prosenttia sekä 0,80 prosenttiyksikköä

vuonna 2022 tehtävän erillisen valtionosuuskorotuksen johdosta.

Muutoksessa on otettu vähennyksenä huomioon 1,87 prosenttiyksikköä liittyen kuntien ja valtion välisen vuoden 2022 kustannustenjaon tarkistuksen neutralisointiin sekä 0,55 prosenttiyksikköä vuosien 2016, 2018 ja 2019 indeksikorotuksiin liittyvien vähennysten ja 0,76 prosenttiyksikköä kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen muuttamisesta määräaikaisista vähennyksistä pysyviksi vähennyksiksi

Kunnille maksettiin veroperustemuutoksista aiheutuneita korvauksia vuosina 2010-2019 peruspalvelujen valtionosuusmomentin kautta. Vuodesta 2020 korvauksia on maksettu erilliseltä momentilta. Vuonna 2022 kompensatiot ovat yhteensä noin 2,6 mrd. euroa ja taso on 292 milj. euroa korkeampi kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Tästä vuoden 2022 osuus on noin 234 milj. euroa.

Vuonna 2022 korvausten tasoon vaikuttaa edelleen vuonna 2020 verotuksen maksujärjestelyistä johtuvien muutosten vuoksi maksetun väliaikaisen kompensaaation takaisinperintä. Vuonna 2021 takaisinperintä oli 88 milj. euroa ja vuonna 2022 se on 27 milj. euroa. Näin ollen takaisinperinnän pieneneminen nostaa maksettavien kompensatioiden määrää 61 milj. eurolla suhteessa vuoden 2021 talousarvioon.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Vuosina 2020-2023 valmistaudutaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen ja sote-keskusten voimaantumiseen palvelurakennetta kehittämällä. Tarkoitukseen on varattu 132,9 milj. euroa vuodeksi 2022. Määrärahoista valtaosa kohdentuu tulevaisuuden sote-keskuksen, vanhuspalveluiden kehittämisen, kansallisen mielenterveysstrategian, kuntoutuksen kehittämisen ja peruspalveluiden saatavuuden parantamisen kokonaisuuksien kehittämiseen ennen niiden siirtymistä pysyviksi tulevien hyvinvointialueiden menoiksi.

Kansallista seulontaohjelmaa laajennetaan vuoden 2022 alusta. Seulontaohjelmaan lisätään suolistosyövän seulonta. Laajennukseen on varattu 10 milj. euron määräraha vuodesta 2022 alkaen.

Lastensuojeluun säädetään asteittain kiristyvä henkilöstömitoitus. Vuonna 2022 mitoitus laske-

taan 35 asiakkaaseen per työntekijä, josta aiheutuu kunnille 4,8 milj. euron lisäkustannus. Vuonna 2024 mitoitus lasketaan 30 asiakkaaseen per työntekijä.

Hallitusohjelman mukaan laaditaan aiempaa valmistelua hyödyntäen mielenterveysstrategia, joka näkee mielenterveyden pääomana, turvaa mielenterveysoikeudet ja -palvelut, linkittää ne olemassa oleviin rakenteisiin, ehkäisee itsemurhia ja vahvistaa ammattilaisten osaamista. Samalla uudistetaan mielenterveys- ja päihdepalveluja koskeva lainsäädäntö tarkoituksen vahvistaa kehittämishankkeissa käynnistettävää palvelujen kehittämistä. Tavoitteena on hoitoon pääsyn nopeuttaminen ja palvelujen oikea-aikaisuus ja laatu. Tavoitteen toteuttamiseen on varattu yhteensä 50 milj. euroa vuosille 2021-2022 ja 18 milj. euroa vuodelle 2023 osana hyvinvointialueiden rahoitusta.

Sairausvakuutuksen sairauspäiväraha-kauden työkyvyn arviointimallia kehitetään siten että sairauspäiväraha-kauden tarkistuspesteitä lisätään. Muutos lisää sairausvakuutuksen kuntoutusmenoja sekä kuntien menoja lisääntyneiden lääkärinlausuntojen johdosta. Tästä syystä kuntien peruspalvelujen valtionosuutta lisätään 1 milj. euroa vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevan Suomen kestävän kasvun ohjelman elpymis- ja palautumistukivälineen pilarin 4 investointien tavoitteena on purkaa covid-19-epidemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa, nopeuttaa hoitoon pääsyä pysyvästi koko maassa ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja sekä edistää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumista. Tähän tarkoitukseen on vuonna 2022 varattu 119 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön valmisteluvastuulla olevien pilarin 3 investointien tavoitteena on vauhdittaa työllisyysasteen nosta hallitusohjelman mukaisesti. Työkykyohjelman ja IPS-mallin laajentamisella kehitetään monipuolista työkyvyn tuen palveluiden kokonaisuutta, joka koostuu sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluista sekä TE-palveluista ja työllisyyspalveluista. Toimenpiteisiin on varattu yhteensä 9 milj. euroa vuodelle 2022, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdentuvan 5 milj. euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Esi- ja perusopetuksen erillisrahoitettavien osien, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen sekä museoiden, teattereiden ja orkesterien valtionosuuden indeksikorotus on 2,5 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys yhteensä noin 24,8 milj. euroa vuonna 2022. Tästä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 17,9 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen indeksikorotus on puolestaan 22,1 milj. euroa, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 16,4 milj. euroa.

Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon sekä kustannustason tarkistus lisää valtionosuutta 17,6 milj. eurolla, mistä kuntien arvioitu osuus on 12,7 milj. euroa.

Lukiokoulutuksen valtionrahoituksen määrärahaso- tasoa kasvattaa lukiouudistuksen toimeenpanoon varatut 4,1 milj. euron lisäys sekä oppivelvollisuuden laajentamiseen noin 18 milj. euron lisäys, jotka kohdistuvat lähes kokonaisuudessaan kun- tiin. Lisäksi valtionosuuden mitoituksessa on varauduttu 4,9 milj. euron määrärahalta kasva- vista opiskelijamääristä aiheutuviin lisätarpeisiin.

Hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan toimen- pideohjelma varhaiskasvatuksen laadun ja tasa- arvon vahvistamiseksi sekä osallistumisasteen nostamiseksi vuosina 2020-2022. Varhaiskasva- tuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan kohdenne- taan 80 milj. vuonna 2022.

Hallitus toteuttaa perusopetuksen laatu- ja tasa- arvo-ohjelman oppimistulosten parantamiseksi ja eriarvoistumisen vähentämiseksi vuosina 2020-2022. Ohjelmaan kohdennetaan 60 milj. euroa vuonna 2022.

Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusope- tuksessa ja toisella asteella vahvistetaan säätä- mällä oppilashuollon sitovista mitoituksista. Ku- raattoreita koskeva mitoitus olisi lain voimaan- tultua 1 kuraattori 670 oppilasta kohti ja psyko- logeja koskeva mitoitus vastaavasti 1 psykologi 780 oppilasta kohti. Toimenpiteeseen kohdenne- taan 20 milj. euroa vuodelle 2022 ja 29 milj. euroa vuodelle 2023. Mitoitus tulee voimaan asteittain siten, että kuraattorien osalta mitoitus tulisi voimaan tammikuusta 2022 ja psykologien osalta elokuussa 2023.

Hallitusohjelman mukaisesti oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Tavoitteena on var- mistaa, että jokainen peruskoulun päättävä suo- rittaa toisen asteen koulutuksen. Lisäksi toisen

asteen valmistavia koulutuksia ja nivelvaiheen ohjausta kehitetään.

Kun oppivelvollisuus laajenee, laajenee myös oikeus saada maksutonta opetusta. Oppivelvollisille opiskelijoille maksuttomia ovat kaikille mak- suttoman opetuksen ja päivittäisen ruokailun lisäksi myös opetuksessa tarvittavat oppikirjat, muut materiaalit, työvälineet, -asut ja -aineet, ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät viisi koetta, vähintään seitsemän kilometrin kou- lumatkat (koulumatkatukijärjestelmän puitteis- sa) sekä joissakin erityistapauksissa myös majoi- tus- ja matkakustannukset. Uudistukseen koh- dennetaan 65 milj. euroa vuodelle 2022.

Harrastusmahdollisuuksien edistämiseen koulu- päivän yhteydessä kohdennetaan 14,5 milj. euroa vuodelle 2022. Käynnistetään uusi järjestämis- malli, jolla toteutetaan lasten ja nuorten toivei- siin vastaavaa harrastustoimintaa paikallis- tai aluetasolla.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden tarvit- seman opetuksen ja ohjauksen varmistamiseksi opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen kohden- netaan 70 milj. euron lisämääräraha vuonna 2022, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistu- van noin 51,8 milj. euroa.

Ammatillisen koulutuksen määrärahaan on tehty 133 milj. euron määräaikainen lisäys 5 000 uuden lähihoitajan kouluttamiseksi vuosille 2020-2024.

Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämiseen sekä perhevapailta olevien luku- ja kirjoitustai- don ja perustaitojen parantamiseen kohdenne- taan 2 milj. euroa vuosittain vuosina 2021-2022 ja 12 milj. euroa vuosina 2023-2024, josta kunta- talouteen arvioidaan kohdistuvan 1,4 milj. euroa vuosina 2021-2022 ja 5,6 milj. euroa vuosina 2023-2024.

Hallitusohjelmaan perustuen edistetään liikuntaa ja huippu-urheilua liikuntapoliittisen selonteon (VNS 6/2018 vp) mukaisesti. Toimenpiteet pai- nottuvat vuonna 2022 ikäihmisten liikkumishanke -pilotointiin, lajien tehostamistukeen sekä tu- keen seuroille, urheiluakatemoille ja valmen- nuskeskuksille. Vuodelle 2022 ja samoin vuosille 2023-2025 toimenpiteisiin varataan vuosittain 4,5 milj. euroa, mistä arviolta 0,9 milj. euroa koh- distuu kuntiin.

Hallitusohjelman mukaisesti edistetään kuntien mahdollisuuksia toteuttaa etsivää nuorisotyötä,

ja vuonna 2022 toiminnalle kohdennetaan vuoden 2021 tavoin lisäyksenä 4,5 milj. euroa, joka kohdentuu kokonaisuudessaan kuntasektorille.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Hallitusohjelmakirjausten mukaisesti kuntien järjestämistä TE-palveluissa vahvistetaan. Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistetään työllisyyden kuntakokeilut, jotka käynnistyivät 1.3.2021 ja päättyvät 30.6.2023. Työllisyyden kuntakokeiluihin osallistuu yhteensä 25 kokeilu-alueella ja 118 kuntaa. Valtiolta siirtyy kuntien työnjohdon alle henkilöstöresursseja sekä päätösoikeutta työllisyysmäärärahojen käyttöön hankkeiden asiakasvolyymin mukaisesti. Kunnat panostavat omaa rahoitusta palvelutason nostamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi.

Hallitus päätti puoliväliriihessä jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Työllisyyden ministerityöryhmä on linjannut, että palvelut siirrettäisiin kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Tämä vastaa käynnissä olevien työllisyyden kuntakokeilujen vähimmäiskokoa.

Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000-10 000 lisätyöllistä. Valtio ja kunnat jakaisivat työllisyyspalvelujen rahoitukseen liittyvää kustannusvastuuta, jolloin turvataisiin kuntien kannusteet järjestää palveluja myös heikommissa työmarkkina-asemassa oleville. Jatkovalmistelussa arvioidaan kunnille siirrettävien tehtävien rahoituksen sisällyttämistä valtionosuusjärjestelmään. TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2022 ja palvelujen järjestämistä vastuu siirtyisi kunnille vuoden 2024 aikana. Nykyiset kuntakokeilut jatkaisivat pysyvän palvelurakennemallin voimaantumiseen asti.

Hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2020 kiintiöpakolaisten määrä nostettiin 850 henkilöön ja vuonna 2021 pakolaiskiintiö nostettiin 1 050 henkilöön. Vuosittain kiintiöpakolaisten määrä arvioidaan välille 850-1050 ottaen huomioon turvapaikanhakijoiden määrä. Vuonna 2022 kiintiö on 1 050.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Hallitus edistää ohjelmansa mukaisesti kuntien ja alueiden omien hiilineutraaliussuunnitelmien valmistelua ja ilmastotoimien toimeenpanoa. Vuodelle 2021 määrärahaa kuntien ilmastotyöhön on nostettu 4 milj. eurolla. Vuosina 2021-2023 määrärahaa on käytettävissä yhteensä 5 milj. euroa.

Kestävä kaupunki -ohjelma (2019-2023) vauhdittaa kaupunkien ja kuntien laaja-alaista kestävästä kehitystä tavoitteenaan sekä ympäristöllisesti että sosiaalisesti kestävätkin ratkaisut. Ohjelman määrärahalla rahoitetaan kestävästä kaupunki- ja kuntakehitystä kirittäviä kehittämishankkeita ja kokeiluja vuosina 2019-2023 yhteensä noin 3 milj. eurolla. Valtionavustushankkeissa edellytetään myös omarahoitusosuutta, joka tukee toteuttajien sitoutumista rahoitettavaan kehitystyöhön ja sen tulosten hyödyntämiseen. Kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana ohjelmassa käynnistyi noin 40 kehittämishanketta ja kokeilua, joihin osallistui noin 70 kuntaa ja 50 muuta toimijaa.

EU:n elpymisväline

Avustuksilla työpaikkakiinteistöjen sähköisen liikenteen infrastruktuurin rakentamiseen tuetaan työpaikkakiinteistöille rakennettavia sähkö- ja lataushybridiautojen latauspisteitä. Tavoitteena on poistaa esteitä näiden autojen hankinnalta. Yritysten ohella kunnat ja kuntayhtymät voivat hakea näitä tukia, joita myönnetään yhteensä 1,5 milj. euron edestä.

Öljylämmityksestä luopumiseen kannustetaan avustuksilla kuntien, yhdistysten ja seurakuntien omistamissa kiinteistöissä. Avustus toteuttaa hallituksen tavoitetta öljylämmityksestä luopumisesta 2030-luvun alkuun ja julkisella sektorilla vuoteen 2024 mennessä. Määräraha on 4,9 milj. euroa ja perustuu EU elpymisrahoitukseen. Kuntien osalta tuki on ollut käytössä kesästä 2020.

Avustuksilla vihreää siirtymää tukevien investointihankkeiden edistämiseen tuetaan erityisesti EU:n elpymispakettiin kuuluvien hankkeiden kaa-voituksen, luvituksen ja niihin liittyvien selvityksien viranomaistoteutukseen liittyviä menoja kunnissa ja maakuntien liitoissa.

Avustuksen tarkoituksena on ehkäistä viranomaisprosesseista johtuvia viiveitä ja nopeuttaa hankkeiden toteuttamista. Määräraha on 750 000 euroa.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma, syksy 2021)

Verotulot

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan VM:n ennusten mukaan vuonna 2022 yhteensä noin 25,5 mrd. euroa. Vuoteen 2021 verrattuna verotulot kasvaisivat noin 1 prosentilla.

Kasvua hidastaa etenkin yhteisöverotulojen jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päättyminen. Myös kiinteistöverotulot laskevat edellisvuodesta, jolloin kiinteistöverotilityksiä kasvatti kertaluonteinen järjestelmämuutos.

Kunnallisvero

Hallituksen ohjelman mukaisesti ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus.

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022 ja 2023 kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta. Lisäksi kotitalousvähennystä korotetaan öljylämmityksestä luopumisen osalta lämmitystapamuutosten tukemiseksi. Muutos on määräaikainen ja se on voimassa vuosina 2022-2027.

Vähäpäästöisten työsuhteautojen verotusarvoa alennetaan 85 eurolla kuukaudessa vuosille 2022-2025.

Lisäksi asuntolainan korkovähennysoikeutta supistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Vähennysoikeutta supistetaan vuosina 2021-2023 viisi prosenttiyksikköä vuodessa siten, että vuonna 2023 asuntolainan korkojen vähennyskelpoisuus poistuu kokonaan.

Talousarvioesitykseen liittyvät veroperustemuutokset vähentävät kuntien verotuloja yhteensä 225 milj. euroa vuonna 2022.

Yhteisövero

Korkovähennysrajoitussäätelyä koskien tasevertailuun perustuvaa poikkeusta ja infrastruktuurihankkeita koskevaa poikkeusta ehdotetaan muutettavaksi. Tasevertailuun perustuvaan poikkeukseen liittyvä muutos kasvattaa valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 15 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 18 milj. eurolla. Infrastruktuurihankkeita koskevaan poikkeukseen liittyvä muutos pienentää valtion yhteis-

söveron kertymää vuonna 2022 noin 5 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 7 milj. eurolla.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi siirtohinnoitteluoikaisusäännyttä. Muutos kasvattaa valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 40 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 75 milj. eurolla.

Lisäksi tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvää lisävähennystä ehdotetaan nostettavaksi vuoden 2022 alusta 150 prosenttiin tutkimusyhteistyön menoista. Muutos pienentää valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 8 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 11 milj. eurolla. Muutos on määräaikainen ja se on voimassa vuosina 2022-2027.

Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutoksen verotuottovaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Kompensaatio toteutetaan muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että esityksen verotuotto kunnille on neutraali. Osana covid-19-epidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä verovuodelle 2021. Yhteisöverokertymän jaksotuksesta johtuen muutoksen arvioidaan kasvattavan kuntien yhteisöveron tilityksiä vuonna 2022 edelleen noin 40 milj. eurolla. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kuntien yhteisöverokertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 4 milj. euroa vuodelle 2022. Alustavan arvioiden mukaan kuntien yhteisövero-osuutta alennettaisiin 0,43 prosenttiyksikköä.

Kiinteistövero

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyi aiemmin suunnitellusta vuodelle. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kiinteistöverotulojen kertymää arviolta 5 milj. euroa vuodelle 2022.

KUNTIEN VEROTULOENNUSTE 2020-2025

Kuntien verotulot vuosina 2020–2025, miljardia euroa (* Kuntaliiton veroennuste)						
	2020	2021*	2022*	2023*	2024*	2025*
Kunnallisvero	20,2	20,6	21,5	10,0	9,4	9,6
Yhteisövero	2,0	2,7	2,0	1,5	1,4	1,5
Kiinteistövero	1,7	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1
Verotulot yht.	23,9	25,3	25,5	13,5	12,9	13,2

1.1.4. Sote-uudistus

Talousarviossa esitetään taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2025. Kunnilta siirtyviä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämistä varten Suomeen perustetaan 21 uutta itsehallinnollista hyvinvointialuetta. Ne ottavat järjestämistehtävät vastaan vuodesta 2023 alkaen. Valtaosa hyvinvointialueen tuottamista palveluista on verorahoilla rahoitettuja julkisia palveluja. Hyvinvointialueille siirtyviä palveluja ovat esimerkiksi:

- perusterveydenhuolto
- erikoissairaanhoido
- sairaalapalvelut
- hammashoito
- mielenterveys- ja päihdepalvelut
- äitiys- ja lastenneuvolat
- aikuissosiaalityö
- lastensuojelu
- vammaispalvelut
- ikääntyneiden asumispalvelut
- kotihoito
- kuntoutus

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikuttaa muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön.

Kuntasektorin työntekijämäärä vähentyy merkittävästi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastus-

toimen henkilöstö siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueiden palvelukseen. Tämä tarkoittaa, että Suomen laajuisesti 173 000 työntekijän työnantaja vaihtuu.

Rahoituksen siirto hyvinvointialueille toteutetaan vähentämällä kunnilta peruspalvelujen valtionosuuksia, kunnallisveroa, kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta sekä veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta. Kuntien verotulojen vähentämistä vastaavasti korotettaisiin valtion ansiotuloverotusta ja valtion osuutta yhteisöveron tuotosta. Kuntalaisten ansiotuloverotuksen taso säilyy käytännössä ennallaan.

Sote-uudistukseen liittyvät laskelmat ovat vielä alustavia, ja ne päivitetään julkisen talouden suunnitelman 2023-2026 valmistelun yhteydessä keväällä 2022. Lopulliset laskemat tehdään kuntien vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösten perusteella.

Sote-siirroissa poistuvat kustannukset ja tuotot määrittävät mikä on järjestelyn vaikutus kaupungin talouden tasapainoon ennen muutosrajoitinta ja siirtymätasauksia. Sote-kulujen osalta on keskeistä, miten hyvin lopulliset siirtojen toteumat vastaavat VM:n ennustetta. Tuottojen siirrossa keskeistä on kunnilta poistuvan kunnallisveroprosentin taso. Tällä hetkellä VM:n laskenta on tehty 12,39 % poistuvalla veroprosentilla. Uusi tieto veroprosentin tasosta saadaan VM:ltä viimeistään huhtikuussa 2022.

1.1.5. Taloudellinen tilanne Äänekoskella

Kaupungin talouskehitys on ollut viimeisimpien vuosien osalta nousujohteinen teollisuuden investointien ja talouden positiivisen kehityksen seurauksena. Taseessa kertynyt ylijäämä oli vuoden 2020 tilinpäätöksessä 10,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 alkuperäinen talousarvio oli 1,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Viimeisimmän ennusteen perusteella vuoden 2021 tulos näyttää muodostuvan 2,1 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Tulosennusteessa ei ole huomioitu sairaanhoitopiirin alijäämää: vuoteen 2020 asti kertynyt alijäämä 14,6 milj. euroa (pakollinen varaus) kirjataan käytön suhteessa edellisten tilikausien yli/alijäämää oikaisemalla. Äänekosken kaupungin osuus vuoteen 2020 kertyneestä alijäämästä on noin 1,1 milj. euroa ja kirjaus pienentää Äänekosken kaupungin kertynyttä ylijäämää.

Vuoden 2021 ennustettu alijäämä 26,2 milj. euroa kirjataan käytön suhteessa tulosvaikutteisesti vuodelle 2021. Tästä Äänekosken kaupungin osuus on noin 2,0 milj. euroa.

Sairaanhoitopiiri on käynnistänyt toimenpiteitä, joten lopullisen alijäämän määrä selviää myöhemmin. Sairaanhoitopiiri on ilmaissut, että vuonna 2022 talous on tasapainossa.

Verotulot

Kaupungin vuoden 2021 talousarviossa verotulot arvioitiin Kuntaliiton lokakuussa 2020 julkaiseman ennusteen sekä oman arvion perusteella 75,1 miljoonaan euroon. Viimeisimmän syyskuussa 2021 julkaistun ennusteen sekä oman arvion mukaan kaupungin verotulokertymä on 79,6 miljoonaa euroa vuonna 2021, mikä on 4,5 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa. Verotulojen kertymää ja ennusteiden kehittymistä seurataan tarkasti ja talousarviomuutos käsitellään loppuvuoden 2021 aikana.

Valtionosuudet

Vuoden 2021 valtionosuuksien arvioitu kokonaismäärä on VM:n 30.12.2020 päätöksen sekä OKM:n valtionosuusrahoituksen oikaisun jälkeen yhteensä 49,8 miljoonaa euroa.

Vuosikate

Vuonna 2021 vuosikatteen ennustetaan olevan 11,1 miljoonaa euroa. Talousarviossa vuoden 2022 tavoitteeksi asetetaan 8,6 miljoonaan euron vuosikate, jolloin se kattaa poistoista noin 101 prosenttia. Vuosikatteen riittävyydellä suhteessa poistoihin mitaten kaupungin tulorahoitus on tasapainossa vuonna 2022. Taloussuunnitelman mukaan kaupungin vuosikate kattaa poistot vuosina 2023 - 2025.

Vuosina 2022 - 2025 vuosikate riittää kattamaan investoinnit. Investointitason tulisi olla vuosikattetta pienempi, jotta kaupungin velkamäärä ei kasvaisi. Vuodelle 2022 on suunniteltu noin 8,5 miljoonan nettoinvestoinnit. Suunnitelmavuosina 2023-2025 nettoinvestoinnit ovat keskimäärin 6,5 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaisten poistojen ennustetaan olevan vuonna 2022 noin 8,5 miljoonaa euroa ja suunnitelmakauden lopulla 8,4 miljoonaa euroa.

Vuosien 2023 - 2025 taloussuunnitelmassa asetetut vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa sillä edellytyksellä, että toimialat sitoutuvat suunnitelmassa esitettyihin indeksikorotuksiin ja talouskuriin. Myös verotulo- ja valtionosuusennusteiden pitävyys on ratkaisevassa asemassa taloussuunnitelman onnistumisen kannalta. Lisäksi sote-uudistuksen rahoituslaskelmat ovat vielä alustavia.

Lainakanta

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2020 tilinpäätöksessä 74,1 miljoonaa euroa (3 991 €/asukas).

Kaupungin lainakanta laskee hiukan vuonna 2022. Lainaa tulee olemaan vuoden 2022 lopussa noin 71,2 miljoonaa euroa, eli noin 3 872 euroa asukasta kohti.

Tilikauden tulos

Vuosi 2022 on talousarvion mukaan noin 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Myös suunnitelma vuosien 2023-2025 tulos näyttää muodostuvan ylijäämäiseksi.

Tulo- ja kiinteistöveroprosentit	2018	2019	2020	2021	2022
Tuloveroprosentti	21,5 %	21,5 %	21,5 %	21,5 %	21,5 %
Kiinteistöveroprosentti					
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
muut asuinrakennukset	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
rakentamaton asuinpaikka	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	2,85	2,85	3,10

Talouden tunnuslukuja, 1 000 €	TP2018	TP2019	TP2020	TPE2021	TA2022
Verotulot					
Kunnan tulovero	61 072	60 452	61 432	62 620	64 654
Kiinteistövero	4 827	5 096	4 896	5 407	5 418
Yhteisövero	9 154	8 023	8 519	11 606	8 620
Verotulot yhteensä	75 054	73 572	74 847	79 633	78 691
Muutos %	-2,10 %	-2,0 %	1,7 %	6,4 %	-1,2 %
Valtionosuudet	43 160	42 963	51 751	49 825	51 451
Muutos %	-3,3 %	-0,5 %	20,5 %	-3,7 %	3,3 %
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	118 213	116 534	126 598	129 458	130 142
Muutos %	-2,6 %	-1,4 %	8,6 %	2,3 %	0,5 %
Toimintakate	-110 502	-112 060	-117 254	-119 481	-122 755
Muutos %	3,4 %	1,4 %	4,6 %	1,9 %	102,7 %
Vuosikate	9 530	6 212	11 076	10 057	8 558
Muutos %	-41,0 %	-34,8 %	78,3 %	-9,2 %	-14,9 %
€/asukas	506	331	596	544	463
Vuosikate/poistot %	108 %	86,85 %	128,81 %	128,81 %	100,68 %
Poistot	8 840	7 152	8 599	9 000	8 500
Tilikauden yli-/alijäämä	610	-920	2 491	2 057	58
Kertynyt yli-/alijäämä	8 470	7 550	10 041	12 098	12 156
Nettoinvestoinnit	10 754	14 716	9 814	8 300	8 485
Investointien tulorahoitus %	82,64 %	38,39 %	121,67 %	121,67 %	100,86 %
Lainakanta 31.12.	64,6	78,2	74,1	71,2	71,2
Muutos %	-5,4 %	21,1 %	-5,2 %	-3,9 %	0,01 %
€/asukas	3 425	4 169	3 991	3 851	3 872

1.1.6. Väestö

Väkiluvun kehitys

Suomen virallinen väkiluku 31.12.2020 oli 5 533 793. Väkiluku kasvoi vuoden 2020 aikana yhteensä 8 501 henkilöllä. Suhteellinen väkiluvun kasvu oli 0,2 prosenttia. Edellisten vuosien tapaan muuttovoitto ulkomailta oli luonnollista väestönkasvua voimakkaampaa. Suomea, ruotsia tai

saamea äidinkielenään puhuvien määrä väheni 11 702 henkilöllä ja vieraskielisten määrä kasvoi 20 203 henkilöllä.

Äänekosken väkiluku on laskenut 1 667 henkilöllä vuodesta 2011 vuoteen 2020.

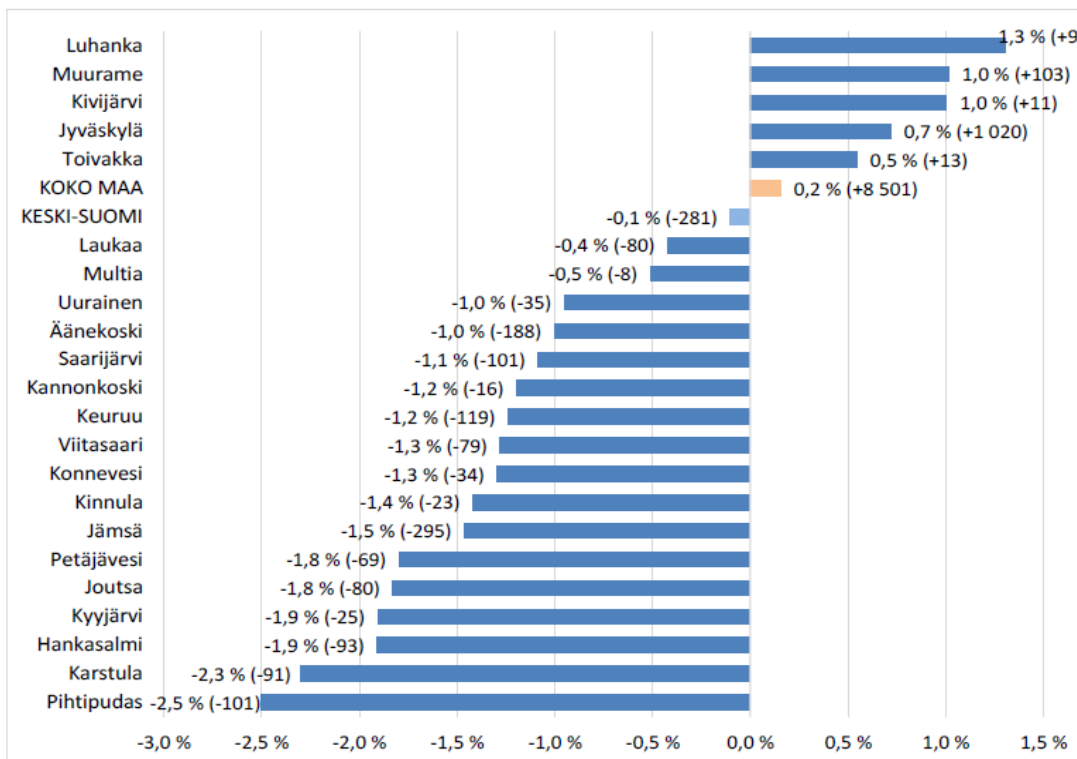
ÄÄNEKOSKEN VÄKILUVUN KEHITYS 2011-2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Asukasluku 31.12.	20 334	20 265	20 077	19 909	19 646	19 374	19 144	18 851	18 765	18 577
Muutos %	0,4 %	-0,3 %	-0,9 %	-0,8 %	-1,3 %	-1,4 %	-1,2 %	-1,5 %	-0,5 %	-1,0 %
Muutos (asukasta)	90	-69	-188	-168	-263	-272	-230	-293	-86	-188

Keski-Suomen maakunnassa väestöennakkotietojen mukaan viiden kunnan asukasmäärät kasvoivat vuonna 2020 ja Keski-Suomen asukasmäärä väheni 281 asukkaalla. Keski-Suomen väestömäärä väheni neljättä vuotta peräkkäin. Maakunnan väestölaskun taustalla on voimakas luonnollisen

väestökasvun hiipuminen syntyvyyden alenemisen myötä. Seuraavassa kuviossa on esitetty Keski-Suomen kuntien ennakkolliset väestömuutosprosentit ja muutoksen henkilömäärät vuonna 2020.

VÄESTÖNMUUTOS 2020 KESKI-SUOMI

Lähde: Tilastokeskus, Keski-Suomen Liitto

Väestöennuste

Tilastokeskuksen väestöennusteiden mukaan koko maan väkiluvun kasvu jatkuu myös tulevaisuudessa, mutta kääntyy laskuun vuonna 2034. Vuonna 2050 väkiluku olisi jo tämänhetkistä pienempi. Valtakunnallisen väestökehityksen tyypillisimpiä piirteitä ovat väestön ikärakenteen vanheneminen.

Tilastokeskuksen väestöennusteet perustuvat havaintoihin syntyvyyden, kuolevuuden ja muuttoliikkeen menneestä kehityksestä. Ennusteessa

ei oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestönkehitykseen.

Äänekosken osalta ikärakenteen vanheneminen on merkittävää. Yli 65 - vuotiaiden osuus vuonna 2020 oli 28 % ja Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2040 se on jo 37 %. Samalla aikavälillä ennustetaan väestön vähenevän 18 %.

ÄÄNEKOSKEN VÄESTÖENNUSTE 2022-2040

Ikäryhmä	Väestö	Väestöennuste				
	31.12.2020	2022	2025	2030	2035	2040
-14	2 832	2 633	2 361	1 968	1 840	1 746
15-24	1 852	1 792	1 732	1 641	1 336	1 167
25-44	3 555	3 377	3 169	2 902	2 772	2 666
45-64	5 152	5 029	4 748	4 346	4 099	3 963
65-	5 186	5 332	5 568	5 826	5 838	5 706
Yhteensä	18 577	18 163	17 578	16 683	15 885	15 248

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa lasten (0-14 v.) ja vanhusten (yli 65 v.) yhteenlaskettua määrää suhteessa työikäisten (15-64 v.) määrään.

Suomessa oli vuoden 2020 lopussa alle 15-vuotiaita 860 861 ja 15-64-vuotiaita 3 416 994 henkilöä. 65 vuotta täyttäneitä oli vuoden 2020 lopussa 1 255 938. Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä 100 työikäistä kohden, oli 61,9. Viimeksi väestöllinen huoltosuhde on ollut tätä korkeampi vuonna 1922. Maamme itsenäisyyden aikana väestöllinen huoltosuhde on ollut korkeimmillaan vuonna 1917 (67,6) ja matalimmillaan vuonna 1984 (46,7).

Tilastokeskuksen vuonna 2021 julkaistun ennusteen mukaan huoltosuhde nousee tulevina vuosikymmeninä. Syynä tähän on syntyvyyden lasku ja tämän seurauksena nuorten huollettavien määrän pieneneminen.

Huoltosuhde olisi 62,9 vuonna 2022, 65,3 vuonna 2030 ja 67,3 vuonna 2040. Pidemmällä aikavälillä väestöllinen huoltosuhde heikkenee aiempia ennusteita enemmän. Vuonna 2070 väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan olevan jo yli 81.

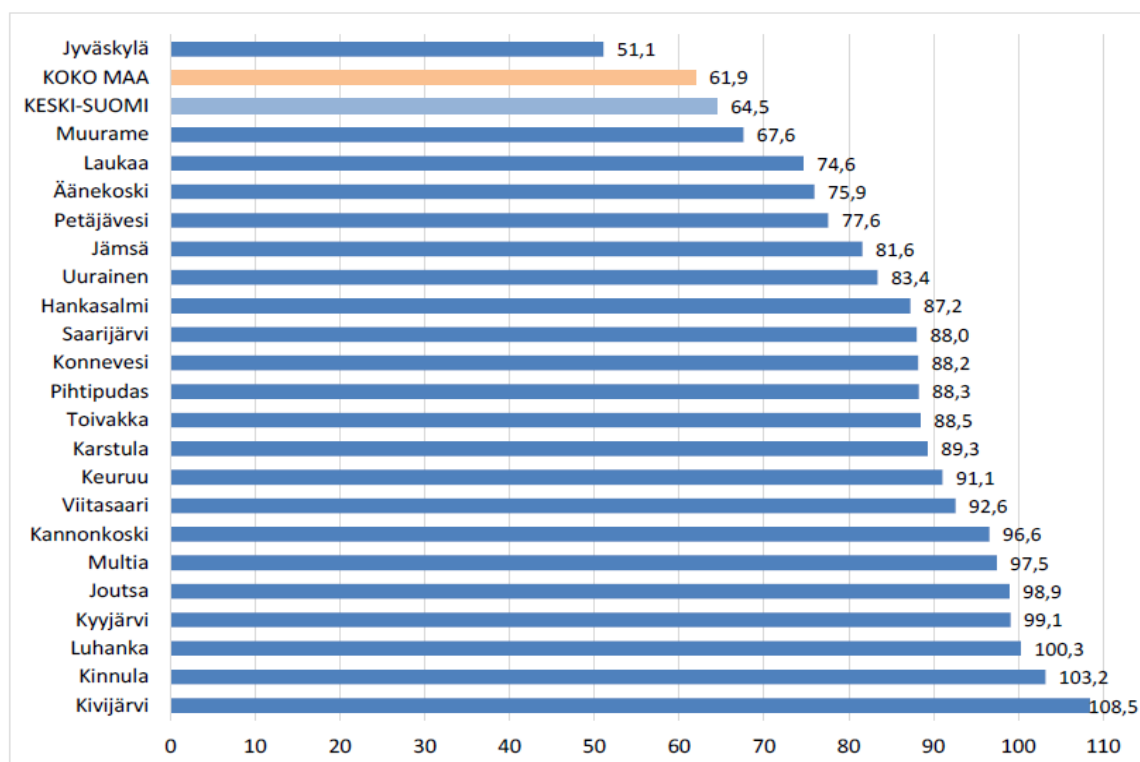
Alueelliset erot ovat kuitenkin suuria. Pienimmät huoltosuhteen arvot ovat suurimmilla kaupunkiseuduilla ja suurimmat asukasluvultaan pienissä ja väestöltään vanhenevissa kunnissa. Keski-Suomen maakunnassa väestöllinen huoltosuhde oli 64,5 vuonna 2020.

Äänekoskella väestöllinen huoltosuhde Tilastokeskuksen ennusteen mukaan on 78,1 vuonna 2022 ja vuonna 2040 sen ennustetaan olevan jo 95,6 eli jokaista työikäistä kohden olisi 1 huollettava. Tämä kehitys on huolestuttavaa ja tulee rasittamaan kaupungin taloutta tulevaisuudessa merkittävästi.

VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2020-2040

Väestöllinen huoltosuhde	2020	2022	2025	2030	2035	2040
Äänekoski	75,9	78,1	82,2	87,7	93,6	95,6
Koko maa	61,9	62,9	63,7	65,3	67,3	67,3

VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2020 KESKI-SUOMI

Lähde: Tilastokeskus, Keski-Suomen Liitto

1.1.7. Työllisyys

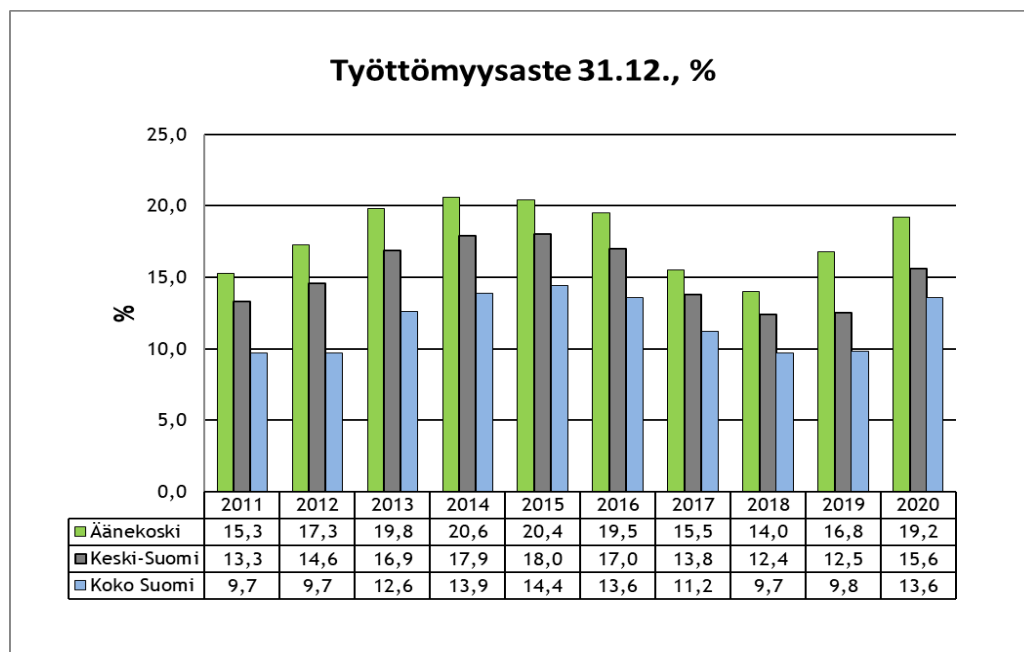
31.12.2020 tilanteen mukaan työttömyysaste Äänekoskella oli 19,2 %, kun koko maan työttömyysaste oli puolestaan 13,6 %. Koronaviruspandemia aiheutti merkittävän kasvun työttömien määrään ja siten työttömyysprosenttiin vuonna 2020.

Vuonna 2021 työllisyys on parantunut ja viimeisen ELY:n työllisyyskatsauksen (9/2021) mukaan työttömyysaste oli syyskuun lopussa 12,8 % ja työttömänä oli 1 012 henkilöä. Työttömistä pitkäaikaistyöttömien määrä oli syyskuun lopussa 435 henkilöä ja määrä on noussut vuoden 2020

lopusta 51 henkilöllä. Syyskuun lopussa lomautettujen osuus oli 51 henkilöä.

Työpaikkaomavaraisuusaste oli 103,5 % vuonna 2019. Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100, on tilanne päinvastainen.

TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS 2011-2020

1.1.8. Henkilöstömuutokset vuoden 2022 talousarviossa

Painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstön osalta keskeisiä painopisteitä ovat

- henkilöstön tukeminen sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023 (hyvinvointialueelle siirtyvät, kaupungin palvelukseen jäävät).
 - työkyvyn tukeminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa (mm. Mielen-terveyden tuen hoitopolut - yhteistyöhanke Kevan kanssa)
 - työhyvinvoinnin edistäminen (mm. palkitseminen)
- osaavan työvoiman saatavuus
 - rekrytointiprosessin ja -menetelmien kehittäminen, omaehtoisen opiskelun tukeminen

Talousarvioon sisältyy henkilöstön palkitseminen hyvästä työstä koronapandemian aiheuttamassa haastavassa ja pitkään jatkuneessa tilanteessa. Työnantajan tuki ePassi- etuuteen korottuu 150 eurosta 400 euroon vuodelle 2022. Käyttämällisyyden laajenee kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelujen lisäksi myös terveyspalveluihin. Koronapalkitsemisen kustannusvaikutus vuodelle 2022 on 350 000 euroa.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit kasvavat vuoden 2021 talousarviosta 24 htv. Henkilöstöresurssien kasvu johtuu pääosin arjen tuen henkilöstölisäyksistä sekä varhaiskasvatushenkilöstön lisääntymisestä uusien päiväkotiratkaisujen myötä.

TALOUSARVIOON SISÄLTUVIEN HENKILÖSTÖRESURSSIEN MUUTOS VUODESTA 2021 VUOTEEN 2022

HENKILÖSTÖRESURSSIT	TA2021	TA2022	Muutos	Hanketyön osuus resursseista	
Keskushallinto	71,5	76	+4,5 htv	8,5 htv	Elinvoimayksikkö: Hanketyö 8,5 htv (-0,5 htv). Kuntouttava työtoiminta 4 htv (+1). Opetus- ja kasvatuspalveluista siirretään +2 htv (toimistos sihteeri, atk-suunnittelija). Viestintäsuunnittelija (+1), ma. työntekijä metsien ja puistojen raivaamiseen (+1)
Sosiaali- ja terveys	489	497,5	+8,5 htv		Arjen tuki + 10,5 htv, Terveyspalvelut -2 htv, Sosiaalityö +1 ma. sosiaalityöntekijä, -1 lastenvalvoja.
Opetus ja kasvatus	442,5	451	+8,5 htv	25 htv	Varhaiskasvatus +10 htv (Koiviston pk+ 1, Ääneniemien pk +9). Opetus -1 htv (psykiatrinen sairaanhoitaja +1, siirrot keskushallintoon -2). Hanketyö - 0,5 htv (33 henkilöä= 25 htv)
Kulttuuri- ja liikunta	51,5	51,5		1 htv	Hanke: terveysliikuntaprojekti
Kaupunkirakenne ja ympäristö	81	83,5	+2,5 htv		Ruokapalvelut: 2 osa-aik. (30t) vast.ruojanjakajan-siivoajan tointa. Vastaava ruojanjakaja (+1)
Yhteensä	1135,5	1159,5	+ 24 htv	34,5 htv (-1)	
Palkallisten vapaiden sijaiset	71 htv	68 htv			

Henkilöstökulut

Talousarvion kohdassa 2.2.2 on esitetty henkilöstökulut vuodelle 2022.

Uusien vakinaisten virkojen ja toimien perustaminen (9,5)

Talousarvioon sisältyy uusien vakinaisten virkojen ja toimien perustamisia seuraavasti:

Sosiaali- ja terveys (5,5)

- 5 hoitajan tointa (kotihoidon aluetiimi 3, etähoiva 1, Sumiaiskoti 1)
- 0,5 hoitajan toimi muutetaan kokoaikaiseksi Kuhnamon palvelutalolla

Opetus- ja kasvatus (1)

- 1 varhaiskasvatuksen opettajan toimi Koiviston päiväkotiin

Kulttuuri- ja liikunta (1)

- päätoimisen tuntiopettajan virka musiikkiopistolle (hoidettu aiemmin määrääkäsikin henkilöstöjärjestelyin)

Kaupunkirakenne- ja ympäristö (2)

- 2 osa-aikaista (30 t/v) vastaavan ruojanjakaja - siivoajan tointa (Tiitelän päiväkot, Konginkankaan päiväkot)

Virkojen ja toimien lakkauttaminen (5)

Talousarvioon sisältyy virkojen ja toimien lakkauttamisia seuraavasti:

Sosiaali- ja terveys (3)

- 2 terveyskeskusavustajan tointa (tekstinkäsittely järjestetty uudelleen)

- sosiaalityöntekijä - lastenvalvojan virka (toiminta siirtynyt liikkeenluovutuksena Jyväskylän kaupungille)

Opetus- ja kasvatus (1)

- perhekeskuskoordinaattorin toimi (perustettu perhekeskuskoordinaattorin virka vuonna 2021)

Kulttuuri- ja liikunta (1)

- toimistosihteerin toimi musiikkiopistolla (tehtävät järjestetty sisäisesti)

Henkilöstörakenteen muutokset (13)

Talousarvioon sisältyy seuraavat henkilöstörakenteen muutokset:

Sosiaali- ja terveys (4)

- lakkautetaan perushoitajan toimi ja perustetaan sairaanhoitajan toimi terveyskeskussairaalan varahenkilöstöön
- lakkautetaan sairaanhoitajan toimi ja perustetaan ohjaajan toimi Muistolaan
- lakkautetaan kokoaikainen vanhustyöntekijän toimi ja perustetaan osa-aikainen 0,5 vanhustyöntekijän toimi ja osa-aikainen 0,5 hoitajan toimi Kotisatamaan
- lakkautetaan osa-aikainen 0,5 vanhustyöntekijän toimi ja kokoaikaistetaan osa-aikainen 0,5 hoitajan toimi Konginkankaan palveluasunnoille

Opetus- ja kasvatus (5)

- lakkautetaan kaksi osa-aikaista varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tointa (23 t/v) ja perustetaan yksi varhaiskasvatuk-

sen opettajan toimi Koulunmäen esiopetukseen

- lakkautetaan kolme perhepäivähoitajan tointa ja perustetaan kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tointa (Konginkankaan päiväkotitoiminta, kerhotoiminta, varahenkilöstö)

Kulttuuri- ja liikunta (1)

- lakkautetaan kulttuuriohjaajan toimi ja perustetaan tapahtumateknikon toimi 1.8.2022 alkaen

Kaupunkirakenne- ja ympäristö (2)

- lakkautetaan huoltomestarin toimi ja perustetaan LVI - insinöörin toimi kaupunkirakennepalveluihin
- lakkautetaan huoltomestarin toimi ja perustetaan automaatioinsinöörin toimi kaupunkirakennepalveluihin

Keskushallinto (1)

- lakkautetaan kartoittajan toimi ja perustetaan paikkatietoinsinöörin toimi maankäyttöpalveluihin

Nimikemuutokset (1)

Nimikemuutosten perusteena on se, että uusi nimike kuvaa paremmin työn sisältöä. Talousarvioon sisältyy seuraavat nimikemuutokset:

Opetus- ja kasvatus

- perheohjaajan toimi perhekeskuksessa muutetaan varhaisen tuen ohjaajan toimeksi

Muita henkilöstöresurssien muutoksia

Sosiaali- ja terveys

- 10 henkilöä lähihoitajan oppisopimuskoulutuksessa arjen tuen palveluissa (1. ryhmä v. 2021-2022 ja 2. ryhmä v. 2022 - 2023)
- määräaikainen kotihoidon asiakaspalvelupäällikkö v. 2021 - 2022
- määräaikainen sosiaalityöntekijä perhesosiaalityöhön v. 2022
- 2 hoitajan tointa siirretään varahenkilöstöstä vakinaisesti Kuhnamon palvelutalolle (siirto ollut aiemmin määräaikainen)

Opetus- ja kasvatus

- Ääneniemen päiväkotiin on 1.9.2021 perustettu 5 varhaiskasvatuksen opettajan tointa, 4 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tointa sekä vastaavan ruoanjakajan toimi (10 uutta vakinaista tointa). Päiväkodin toiminta siirtyi liikkeenluovutuksena kaupungille. Koiviston päiväkodin henkilöstöresurssit 1.1.2022 alkaen toteutetaan pääosin henkilöstösiirtoina Ääneniemen päiväkodista ja Koulunmäen esiopetuksesta.
- määräaikainen henkilöstö v. 2022: psykiatrinen sairaanhoitaja, aikuisten perusopetuksen opettaja, perusopetukseen valmistavan opetuksen opettaja
- hanketyöntekijöitä 33 (25 htv)

Keskushallinto

- henkilöstöresurssien siirrot: opetus- ja kasvatuspalveluista siirretään atk - suunnittelijan toimi ja toimistosihteerin toimi keskushallintoon
- vuoden 2021 aikana perustettu viestintäsuunnittelijan toimi
- elinvoimayksikön määräaikainen henkilöstö: hanketyöntekijät 8,5 htv, kuntouttava työtoiminta 4. Lisäksi määräaikainen työntekijä metsien ja puistojen raiwaamiseen maankäyttöpalveluihin.

Yhteenveto

Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä kasvaa ensi vuonna hieman johtuen pääosin arjen tuen henkilöstölisäyksistä sekä varhaiskasvatuksen uusien toimintayksiköiden käynnistymisestä. Hanketyön osuus on merkittävä opetuksen ja kasvatuksen toimialalla sekä työllisyyspalveluissa.

Vuonna 2022 henkilöstösuunnittelussa korostuu hyvinvointialueen valmistelu ja sen aiheuttamat muutokset toiminnoissa, tehtäväjärjestelyissä ja henkilöstömäärässä. Yhteistyössä toimialojen kanssa pyritään mahdollisimman hyvään ennakkoivaan henkilöstösuunnitteluun muutos huomioiden (hyvinvointialueelle siirtyvät, kaupungin palvelukseen jäävät).

1.2. Äänekosken kaupunkistrategia

Kuntalaki 37 §

1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain (410/2015) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkä aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen

- palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
- kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetty palveluveloitteet
- omistajapolitiikka
- henkilöstöpolitiikka
- kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös strategian toteutumisen arviointi ja seuranta.

Lisäksi kuntalain 110 §:ssä määritetään, että talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Äänekosken kaupunkistrategia

Uusi kaupunginvaltuusto on aloittanut toimintansa elokuussa 2021. Kaupunki on aloittanut uuden strategian valmistelutyön yhteistyössä Brande Oy:n kanssa. Työ käynnistyi elokuussa toimintaympäristön analyysillä ja kohdennetulla kyselyllä kuntalaisille, yrityksille ja avainhenkilöille. Lokakuussa pidettiin valtuustolle, henkilöstölle, esimiehille ja sidosryhmille seminaarit ja jouluja tammikuussa työskentely jatkuu edelleen. Tavoitteena on, että uusi kaupunkistrategia viedään päätöksentekoprosessiin helmikuun 2022 aikana. Vuoden 2022 talousarvio on laadittu alla olevan 7.12.2015 hyväksytyyn strategiaan pohjalta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 7.12.2015 kaupunkistrategian vuosille 2016 - 2021. Äänekosken kaupunkistrategia on kaupungin tärkein

strategiatason asiakirja (päästrategia), jossa on koottuna yhteen kaupungin kehittämisen päälinjaukset ja painopisteet lähivuosiksi sekä pitkän aikavälin strateginen suunta.

Strategiaprosessissa on ollut olennaista saavuttaa yhteinen ymmärrys kaupungin strategisesta asemasta ja tahtotilasta: Mihin asioihin ja kehitystrendeihin Äänekoski pystyy omilla valinnoillaan reagoimaan ja vaikuttamaan, ja toisaalta, minkä tekijöiden suhteen kaupungin on oltava proaktiivinen.

Äänekosken kaupunginvaltuusto ohjaa kaupungin kehittämistä strategioilla. Strategiapäivityksen yhteydessä kaupungin strateginen toiminnanohjaus- ja johtamismalli laadittiin Balanced Scorecard -mallin mukaiseksi (BSC, tasapainotettu mittaristo/tuloskortti). Balanced Scorecardin mallissa mittareita tuotetaan neljästä näkökulmasta, joista muodostuu ns. mittaristotaulukko eli tuloskorttikokonaisuus.

Näkökulmat Äänekosken kaupungilla ovat: **asiakas, talous, prosessit sekä henkilöstö**. Asiakasnäkökulma ja taloudellinen näkökulma kuvaavat ulkoisia odotuksia, kun taas sisäisten prosessien ja henkilöstön näkökulmat kuvaavat sisäisiä valmiuksia. Tärkeää on, että näkökulmien taustalla vaikuttavat missio, visio ja arvot. Näkökulmille on määritelty strategiset päämäärät, kriittiset menestystekijät, mittarit, vastuutahot ja keskeisimmät toimenpiteet.

Äänekosken kaupungissa on asetettu koko kaupunkia ja koko strategiakautta koskevat strategiset päämäärät näkökulmittain ja kullekin päämäärälle omat kriittiset menestystekijät (=strategiatavoitteet, strategiset valinnat). Kullekin menestystekijälle on määritelty mittari, jolla menestystekijän toteutumista mitataan. Mittarille annetaan nykyarvo (edellisen vuoden tilinpäätösarvo) sekä tavoitearvo (strategiakauden viimeinen vuosi). Mittareita voi olla useampi menestystekijää kohden.

Talousarvioprosessissa on määritelty vuosikohtaiset tavoitteet. Vuositavoitteita on asetettu seuraavasti:

- koko kaupunkiorganisaatiolle yhteisiä tavoitteita 1-2 kpl/strateginen päämäärä
- kullekin lautakunnalle 1-2 kpl/strateginen päämäärä
- kullekin vastualueelle 1-2 kpl/strateginen päämäärä

Lautakunnat ovat laatineet strategian kanssa yhteen sovitettua lautakuntakohtaisia tavoitteita, toimenpiteitä ja mittarit koko strategiakaudelle sekä talousarvion yhteydessä talousarviovuotta koskevat sitovat tavoitteet.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätösten yhteydessä ja kaupunki-strategiaa uudistetaan/päivitetään valtuustokausittain.

Strategian toimeenpano-ohjelmat

Kaupunkistrategiaa täydentämään ja strategian toteuttamiseksi laaditaan erilliset kaupunkistrategian toimeenpano-ohjelmat, jotka yhdessä kaupungin strategian kanssa muodostavat yhteisen strategia-asiakirjan.

Strategian toimeenpano-ohjelmia on laadittu mm. seuraavista asiakokonaisuuksista:

- elinkeino- ja kilpailukykyohjelma

- työllisyysohjelma
- kaupunkirakennepohjelma
- markkinointiohjelma
- lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma
- kiinteistöohjelma
- vapaa-aikaohjelma
- ikääntymispoliittinen ohjelma
- hankintaohjelma
- asunto-ohjelma
- palveluohjelma
- omistajapolitiikka
- kylien ja taajamien kehittämisohjelma
- matkailuohjelma

Talousarviovuoden aikana suunnitellaan laadittavaksi lisäksi seuraava toimeenpano-ohjelma:

- henkilöstöohjelma

Toimeenpano-ohjelmat on laadittu strategiakaudelle siten, että niissä huomioidaan kaupungin keskustan, keskeisten taajamien ja kylien kehittäminen ja ylläpito. Lisäksi ohjelmien laadinnassa on huomioitu ohjelmien keskinäiset riippuvuussuhteet. Lautakuntakohtaisten tavoitteiden että erillisten toimeenpano-ohjelmien on tuettava kaupunkistrategiassa asetettujen päämäärien toteuttamista.

1.3. Konsernitavoitteet

1.3.1. Yleistä

Kaupungin konserniyhteisöistä suurin vaikutus kaupungin omaan talouteen on Ääneseudun Energia Oy:llä. Yhtiön toiminta on vakaalla pohjalla ja taloussuunnitelman mukainen tuloutusarvio on perusteltu. Konsernin muilla yhteisöjen toiminn

noilla ja niissä tapahtuvilla muutoksilla ei ole ennakoitavissa kaupungin talouteen merkittäviä talousvaikutuksia lukuun ottamatta sairaanhoitopiirin toiminnan siirtymistä hyvinvointialueelle ja siirrosta aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia.

1.3.2. Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista ja yhtiöiden liiketoiminnan on oltava kannattavaa.
2. Toimivan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteuttaminen
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen
4. Konserniyhtiöiden on laadittava suunnitelma vuoden 2022 aikana päästöjensä pienentämiseksi.

1.3.3. Yhtiökohtaiset tavoitteet

Ääneseudun Asunnot Oy

1. Asuntojen käyttöastetavoite yli 90 %
2. Yhtiön toiminnan on oltava taloudellisesti kannattavaa
3. Vedenkulutuksen pienentäminen
 - vedenkulutus alle 130 l/vrk/hlö

Äänekosken Energia Oy

1. Liikevoitto 1 700 000 euroa
2. Äänekosken kaupungille tuloutetaan 1 650 000 euroa
 - Osinko 940 000 euroa vuoden 2021 tuloksesta
 - Vesilainan korko ja takauspalkkiot 666 000 euroa
3. Sähköstä vähintään 90 % on tuotettu päästöttömällä tuotannolla
4. Kaukolämmöstä yli 99,5 % on tuotettu uusiutuvalla tuotannolla

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

1. Strategisen kumppanuuden vahvistaminen
2. Valtuuston asettaman säästötavoitteen saavuttaminen
3. Työntekijöiden sairaspöissaolot enintään vuoden 2021 tasolla
4. Ajoneuvojen CO₂-päästöjen alentaminen

Ääneseudun Kehitys Oy

1. Erikseen määrättyjen hankkeiden hallinta

Proavera Oy

1. Omistajalle osinkona 50 000 euroa vuoden 2021 tuloksesta
2. Vuokrattavien tilojen käyttöaste 90 %
3. Ajoneuvojen CO₂-päästöjen alentaminen
4. Vuokrausliiketoiminnan tulos positiivinen
5. Liiketoiminnan voitto 2-3 %

Äänekosken Asumispalvelusäätiö

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos
2. Tarjoaa äänekoskelaisille vanhuksille kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja
3. Vuokrattavien tilojen käyttöaste vähintään 95 %
4. Kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut

Keitele-Museo Oy

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos

Kiinteistöosakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas

1. Hoito- ja pääomakulujen pysyminen kiinteistöyhtiössä kohtuullisena
2. Kaupungin hallinnassa olevien tilojen käyttöasteen nostaminen

Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti

1. Tilojen käyttöasteen pitäminen korkeana ja tyhjien tilojen aktiivinen vuokraaminen
2. Energiatalouden kehittäminen, säästökohteiden kartoitus ja käytön tehostaminen
3. Rakennusten kunnan ylläpito

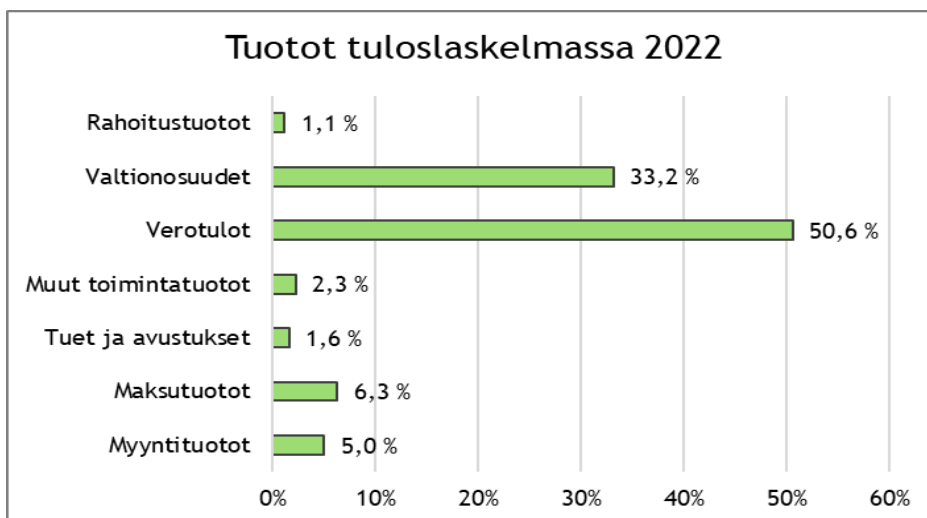
2. TULOSLASKELMA

2.1. Yleistä tuloslaskelmasta

Tässä luvussa on esitetty Äänekosken kaupungin tuloslaskelma vuodelle 2022. Taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2025 on esitetty luvussa 6.

2.2. Tuloslaskelma

TUOTOT TULOSLASKELMASSA

KULUT TULOSLASKELMASSA

TULOSLASKELMA 2022, 1 000 €

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos -% TA2022/TA2021	Muutos € TA2022/TA2021
Toimintatuotot					
Myyntituotot	7 394	7 561	7 729	2,2 %	168
Maksutuotot	9 314	9 914	9 767	-1,5 %	-148
Tuet ja avustukset	2 284	2 375	2 505	5,5 %	130
Muut toimintatuotot	4 372	3 577	3 492	-2,4 %	-85
Valmistus omaan käyttöön	11				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-60 688	-62 981	-65 661	4,3 %	-2 680
Palvelujen ostot	-61 706	-58 925	-61 910	5,1 %	-2 984
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 854	-8 718	-8 885	1,9 %	-168
Avustukset	-5 499	-5 503	-5 390	-2,1 %	113
Muut toimintakulut	-3 882	-3 835	-4 402	14,8 %	-567
Toimintakate	-117 254	-116 535	-122 755	5,3 %	-6 220
Verotulot	74 847	75 143	78 691	4,7 %	3 548
Valtionosuudet	51 751	50 328	51 451	2,2 %	1 123
Rahoitustuotot ja -kulut					0
Korkotuotot	617	570	570	0,0 %	0
Muut rahoitustuotot	1 376	1 110	1 200	8,1 %	90
Korkokulut	-260	-400	-600	50,0 %	-200
Muut rahoituskulut	0	0	0		0
Vuosikate	11 076	10 216	8 558	-16,2 %	-1 658
Poistot ja arvonalentumiset	-8 599	-9 000	-8 500	-5,6 %	500
Tilikauden tulos	2 477	1 216	58	-95,3 %	-1 158
Tilinpäätössiirrot	14	0	0		0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 491	1 216	58	-95,3 %	-1 158
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
	TP 2020	TA 2021	TA 2022		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	16,62	16,74	16,06		
Vuosikate / Poistot, %	128,81	113,51	100,68		
Vuosikate, euroa / asukas	596	552	465		
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	18 577	18 500	18 400		

2.2.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot sekä saadut tuet ja avustukset. Toimintatuottojen arvioidaan kasvavan vuoden 2021 alkuperäisestä talousarviosta 0,1 miljoonalla eurolla (0,3 %).

Myyntituotot

Myyntituottoihin kirjataan tulot tavaroiden ja palveluiden myynnistä, jotka on tarkoitettu myy-

täväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset kattavaan hintaan. Myyntituottojen arvioidaan kasvavan 0,2 miljoonaa euroa (2,2 %).

Maksutuotot

Maksutuottoihin kirjataan asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden

hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Tällaisia ovat esim. terveydenhuollon asiakasmaksut, sosiaalitoimen erilaiset sosiaalipalvelumaksut, suunnittelu- ja mittaustoimen maksut, rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut.

Maksutuottojen arvioidaan laskevan 0,1 miljoonalla eurolla (-1,5 %) vuoden 2021 tasosta. Sosiaali- ja terveystoimialan maksutuotot vähenevät 0,3 miljoonaa euroa ja opetus- ja kasvatustoimialan 0,2 miljoonaa euroa. Keskushallinnon maksutuotot kasvavat 0,3 miljoonaa euroa. Kasvu johtuu 0,3 miljoonan euron maakäyttösopimusmaksusta.

Tuet ja avustukset

Tiliryhmään tuet ja avustukset kirjataan mm. saadut tuet ja avustukset valtiolta ja EU:lta.

2.2.2. Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut (mm. eläkkeet sekä sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut).

Henkilöstökulut kasvavat yhteensä noin 2,7 miljoonaa euroa (4,3 %). Palkat ja palkkiot kasvavat 2,1 miljoonaa euroa (4,3 %) ja työnantajan sivukulut kasvavat 0,6 miljoonaa euroa (4,8 %). Henkilöstökuluihin on budjetoitu 2,0 %:n palkankorotus vuodelle 2022.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin kirjataan sekä ulkoiset että sisäiset palvelujen ostot.

Palvelujen ostojen arvioidaan kasvavan 3,0 miljoonaa euroa (5,1 %) vuoden 2021 tasosta. Merkittävin kasvu 2,2 miljoonaa euroa on sosiaali- ja terveystoimialalla. Sosiaali- ja terveystoimialan kasvusta 1,3 miljoonaa euroa aiheutuu sairaanhoitopiirin kiinteän maksuosuuden kasvusta. Palvelujen ostot kasvavat opetus- ja kasvatustoimialalla 0,4 miljoonaa euroa, kaupunkirakennetoimialalla 0,2 miljoonaa euroa ja keskushallinnossa 0,1 miljoonaa euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin kirjataan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, lääkkeet,

Tuet ja avustukset kasvavat 0,1 miljoonaa euroa (5,5 %) vuoden 2021 talousarvioon verrattuna.

Muut toimintatuotot

Tiliryhmään muut toimintatuotot kirjataan toimintatuotot, jotka eivät kuulu yllä mainittuihin tiliryhmiin, tällaisia ovat mm. vuokratulot, pysyvien vastaavien myyntivoitot sekä kaavamuuksien luovutusvoitot.

Muihin toimintatuottoihin on budjetoitu 0,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Muista toimintatuotoista pysyvien vastaavien myyntivoittojen ennakoidaan vähenevän 0,1 miljoonaa euroa.

hoitotarvikkeet, lämmitys, sähkö, vesi, pienkalusto ja rakennusmateriaalit.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin budjetoitaan 2022 vuodelle 8,9 miljoonaa euroa, mikä on 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa.

Avustukset

Avustuksiin kirjataan Äänekosken kaupungin vuosittain myöntämät avustukset kotitalouksille ja yhteisöille.

Vuodelle 2022 budjetoitaan kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin 2,9 miljoonaa euroa ja yhteisöille myönnettäviin avustuksiin 2,5 miljoonaa euroa. Yhteensä avustuksiin budjetoitaan 5,4 miljoonaa euroa, mikä on 0,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2021.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. vuokrat, vahingonkorvaukset, edustuskulut ja jäsenmaksut.

Muihin toimintakuluihin budjetoitaan 4,4 miljoonaa euroa vuodelle 2022, mikä on 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Muissa toimintakuluissa rakennusten ja huoneistojen vuokratulot kasvavat 0,2 miljoonaa euroa ja leasingvuokrat 0,2 miljoonaa euroa.

2.2.3. Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2022 toimintakatteen arvioidaan olevan -122,8 miljoonaa euroa, mikä on 6,2 miljoonaa euroa (5,3 %) heikompi kuin vuoden 2021 talousarviossa.

2.2.4. Verotulot

Verotuloennusteet vuosille 2022 - 2025 perustuvat Kuntaliiton syyskuussa 2021 laatimaan veroennustekehikkoon sekä omaan arvioon verotulojen kehityksestä. Verotulojen määräksi ennustetaan 78,7 miljoonaa euroa vuonna 2022 mikä

on 3,5 miljoonaa euroa (4,7 %) enemmän vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Kuntaliiton viimeisimmän veroennusteen mukaan vuoden 2021 verotulokertymä on 79,6 miljoonaa euroa.

VEROTULOJEN KEHITYS 2018-2025

Verotulot (* ennuste), 1 000 €	2018	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*	2025*
Kunnallisvero	61 072	60 452	61 432	62 620	64 654	30 502	30 337	30 974
Yhteisövero	9 154	8 023	8 519	11 606	8 620	6 344	6 257	6 388
Kiinteistövero	4 827	5 096	4 896	5 407	5 418	5 418	5 418	5 532
Verotulot yhteensä:	75 054	73 572	74 847	79 633	78 691	42 265	42 012	42 894
Muutos edelliseen vuoteen (%)	-2,1 %	-2,0 %	1,7 %	6,4 %	-1,2 %	-46,3 %	-0,6 %	2,1 %

Kunnallisvero

Äänekosken kaupungin veroprosentti vuodelle 2022 on 21,5 % eli sama kuin vuonna 2021. Vuoden 2022 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 64,7 miljoonaa euroa, mikä on 3,7 miljoonaa euroa (6,0 %) enemmän kuin vuoden 2021 alkuperäisessä talousarviossa on arvioitu.

Lisäksi varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta johtuen kuntien yhteisöveron jako-osuutta korotettiin pysyvästi 2 prosenttiyksikköä vuodesta 2021 alkaen.

Yhteisövero

Yhteisöveronsaajia ovat valtio ja kunnat. Kuntaryhmän yhteisöveron alustava jako-osuus vuodelle 2022 on 34,19 % (43,44 % vuonna 2021). Vuodelle 2020 ja 2021 yhteisöveron jako-osuutta korotettiin tilapäisesti 10 prosenttiyksikköä osana koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemista ja tilapäinen korotus päättyy vuonna 2022.

Talousarviossa kaupungin vuoden 2022 yhteisöveron määräksi on arvioitu 8,6 miljoonaa euroa, joka on 0,4 miljoonaa euroa (-4,9 %) vähemmän, kuin vuoden 2021 alkuperäisessä talousarviossa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2022 arvioidaan 5,4 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 alkuperäisessä talousarviossa.

2.2.5. Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

1. Valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja
2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valti-

onosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen (nk. yksi putki) sisältyvät:

- sosiaali- ja terveydenhuolto

- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- asukasperusteisesti rahoitettava taiteen perusopetus.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Veronmenetysten kompensatiot on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentilta vuodesta 2020 alkaen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Ikäryhmitys on seuraava:

- 0-5-vuotiaat
- 6-vuotiaat
- 7-12-vuotiaat
- 13-15-vuotiaat
- 16-18-vuotiaat
- 19-64-vuotiaat
- 65-74-vuotiaat
- 75-84-vuotiaat
- yli 84-vuotiaat.

Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin: asukasluku x perushinta ja kriteereittäin: asukasluku x perushinta x kriteerin kerroin.

Sairastavuuskerroin lasketaan terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon osatekijöiden perusteella käyttäen seuraavia painoarvoja ter-

veydenhuolto 54,84, vanhustenhuolto 28,00 ja sosiaalihuolto 17,16. Kunkin osatekijän painokerroimet lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat yleisimmät kansansairaudet. Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 25,67 prosentista 23,59 prosenttiin vuonna 2022. Valtionosuusprosentin 2,08 prosentin lasku johtuu siitä, että prosenttiin viedään kuntien valtionosuuden määrään jo aikaisemmin kohdistettuja euromääräisiä vähennyksiä (esim. indeksivähennykset vuosilta 2016, 2018 ja 2019 yhteensä -0,55 %), mutta myös päätökset vuodelta 2022 (kustannustenjaon tarkistuksen leikkaus -1,87 %, erillinen 246 miljoonan euron korvaus +0,80 % ja kiky-vähennys -0,76 %). Lisäksi prosentissa muutoksena on huomioitu kuntien uudet ja laajenevat tehtävät (+0,30 %).

Äänekosken kaupungin peruspalvelujen valtionosuus on vuodelle 2022 Kuntaliiton 12.11.2021 ennakkolaskelman mukaan 36 625 400 euroa. Lisäksi kaupunki saa veronmenetysten kompensatiota 9 487 500 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuus sekä verotulomenetysten kompensatio ovat 46 112 900 euroa eli kasvua vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion mukaisiin valtionosuuksiin on noin 2,7 miljoonaa euroa (6,3 %).

Verotulojen tasausjärjestelmä tasaa alle valtakunnan keskiarvon olevien kuntien verokertymää. Äänekosken kaupunki saa verotulojen tasausta vuonna 2022 noin 6,5 (7,5) miljoonaa euroa, eli verotulojen tasaus vähenee 1,0 miljoonaa euroa.

Yhden putken valtionosuuden ulkopuolelle jäävät opetusministeriössä edelleen päätettävät valtionosuudet, joista euromääräisesti merkittävin osa koostuu koulutuksen ylläpitäjille myönnettävästä yksikköhintarahoituksesta lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakoulutukseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetuksen oppilaskoh- taista lisärahoitusta ja rahoitusta muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (mm. kansalaisopistot, musiikkioppilaitokset, teatterit, liikunta ja nuorisotyö). Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määräksi on arvioitu -1,2 miljoonaa euroa vuonna 2022.

Vuoden 2022 arvioidut valtionosuudet ovat muutokset ja kompensatiot huomioiden yhteensä

51,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 valtionosuuk-
sien arvioitu kokonaismäärä on VM:n 30.12.2020
päätöksen sekä OKM:n valtionosuusrahoituksen

oikaisun jälkeen yhteensä 49,8 miljoonaa euroa
vuonna 2021, joten valtionosuudet kasvavat 1,6
miljoonaa euroa (3,3 %) vuonna 2022.

VALTIONOSUUDET 2018-2022

Valtionosuudet, 1 000 €	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021 + muutos	TA 2022	Muutos (1 000 €)	Muutos -%
Peruspalvelujen valtionosuus	38 571	38 806	38 411	35 021	36 625	1 605	4,6 %
Verotulomenetysten kompensatio			8 551	8 496	9 488	992	11,7 %
Verotuloihin perustuva valtionosuusksien tasaus	6 029	5 206	5 381	7 517	6 548	-970	-12,9 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 440	-1 050	-592	-1 209	-1 209	0	0,0 %
Valtionosuudet yhteensä:	43 160	42 963	51 751	49 825	51 451	1 626	3,3 %

2.2.6. Rahoitustuotot- ja kulut

Korkotuotot

Korkotuottojen osuus vuoden 2022 talousarvioon
suunnitellaan 0,6 miljoonaa euroon. Korko-
tuotot ovat vuoden 2021 talousarvion tasolla.

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinko-
tuotot, korvaukset jäännöspääomasta, verotili-
tysten korot ja viivästyskorkotulot.

Muihin rahoitustuottoihin budjetoidaan 1,2 mil-
joonaa euroa vuodelle 2022, mikä on 0,1 miljo-
onaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 talousar-
viossa.

Korkokulut

Korkokuluiksi vuodelle 2022 budjetoidaan 0,6
miljoonaa euroa, mikä on 0,2 miljoonaa euroa
enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Tällä
hetkellä korot ovat hyvin alhaiset, mutta suun-
nittelukauden loppupuolella korot tulevat nou-
semaan ennusteiden mukaan maltillisesti.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin kirjataan mm. maksetut
viivästyskorot. Muihin rahoituskuluihin ei budje-
toida määrärahaa vuodelle 2022.

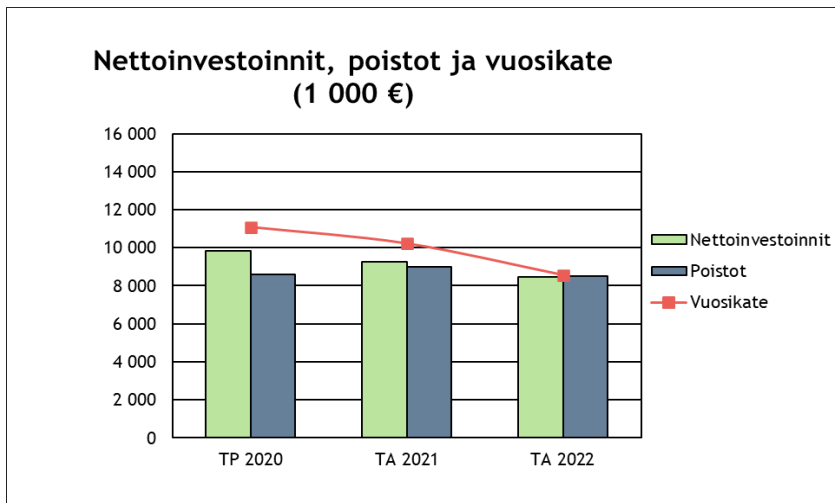
2.2.7. Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta ku-
vaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen
muodostumisen, että rahoituksen riittävyyden
kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on ka-
tettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon-
tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset.
Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvi-

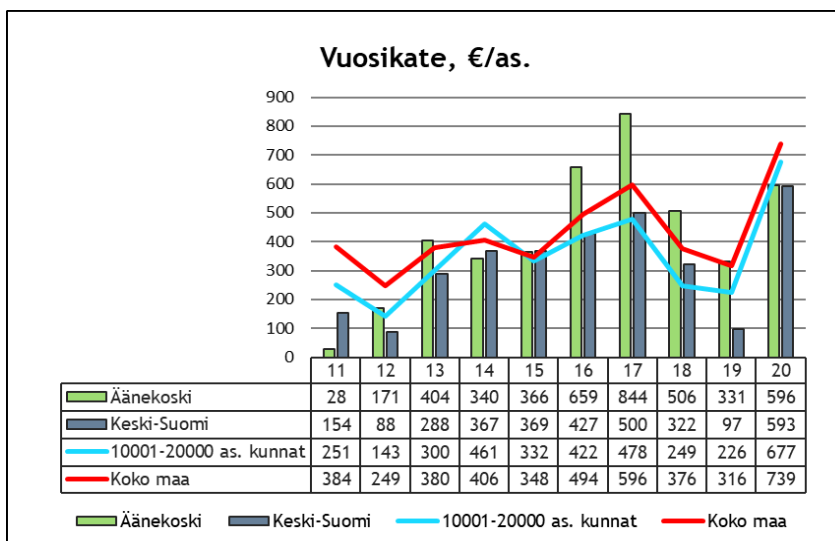
oidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhen-
nysten suhteen.

Suunnitelman mukaan Äänekosken talous heikke-
nee vuonna 2022 ja vuosikate kattaa poistoista
100,68 %. Vuonna 2022 vuosikatteen ennustetaan
olevan 8,6 miljoonaa euroa.

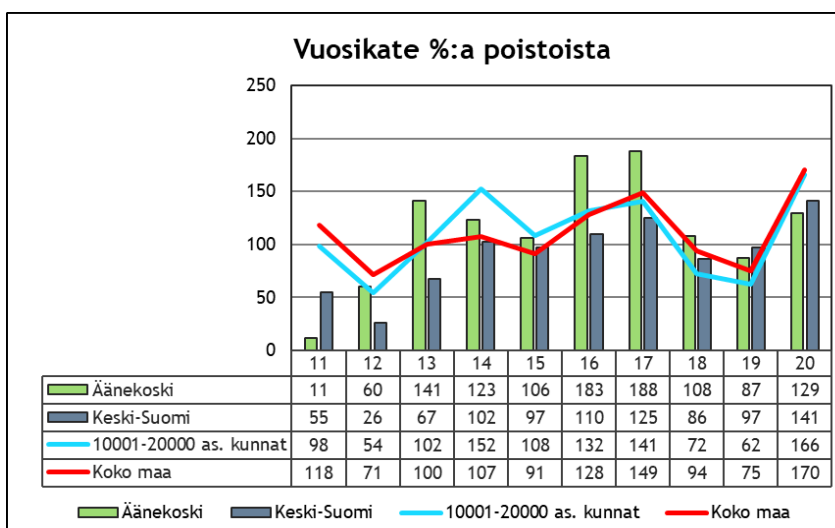
VUOSIKATTEEN KEHITYS VERRATTUNA NETTOINVESTOINTEIHIN JA POISTOIHIN

VUOSIKATTEEN KEHITYS €/AS, 2011 - 2020

VUOSIKATE %:A POISTOISTA KEHITYS 2011-2020

2.2.8. Poistot

Poisto tarkoittaa pitkävaikutteisen tuotannontekijän hankintamenon kirjaamista kuluiksi vaikutusaikanaan. Poistoaika ja poistoerät määritellään tuotannontekijän taloudellisen pitoajan mukaan. Poistoja tehdään tilikausittain ja poistot kirjataan kirjanpitoon.

Vuodelle 2022 suunnitelman mukaiset poistot ovat 8,5 miljoonaa euroa, eli 0,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Lisäpoistoihin ei budjetoida määrärahaa vuodelle 2022. Vuoden 2021 talousarviossa on varauduttu 0,4 miljoonan euron lisäpoistoihin.

2.2.9. Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän Tilikauden tulos osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Vuoden 2022 tilikauden tulokseksi ennakoidaan 0,1 miljoonaa euroa ylijäämää.

Kun huomioidaan vuoden 2020 tilinpäätöksessä kertynyt ylijäämä (10,0 miljoonaa euroa) ja vuoden 2021 ennustettu tulos (ylijäämää 2,1 miljoonaa euroa), on Äänekosken kaupungin kertynyt ylijäämä vuoden 2022 tilinpäätöksen jälkeen 12,2 miljoonaa euroa. Laskelmassa ei ole huomioitu sairaanhoitopiirin alijäämien kattamista, koska lopulliset laskelmat ja kirjauskäytännöt tarkentuvat myöhemmin.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

TULOSLASKELMA LAUTAKUNTATASO

TULOSLASKELMA LAUTAKUNNITTAIN 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA2022/TA2021
Tarkastus				
Toimintatuotot	0	0	0	
Toimintakulut	-30	-50	-51	0,8 %
Toimintakate (netto)	-30	-50	-51	0,8 %
Kaupunginhallitus				
Toimintatuotot	3 712	3 013	3 283	9,0 %
Toimintakulut	-10 627	-11 917	-13 652	14,6 %
Toimintakate (netto)	-6 915	-8 904	-10 368	16,4 %
Sosiaali ja terveys				
Toimintatuotot	8 862	8 927	8 651	-3,1 %
Toimintakulut	-75 192	-71 156	-74 159	4,2 %
Toimintakate (netto)	-66 330	-62 229	-65 508	5,3 %
Opetus ja kasvat				
Toimintatuotot	1 991	2 200	2 194	-0,3 %
Toimintakulut	-28 410	-30 050	-30 871	2,7 %
Toimintakate (netto)	-26 419	-27 850	-28 677	3,0 %
Kulttuuri ja liikunta				
Toimintatuotot	573	739	704	-4,6 %
Toimintakulut	-3 905	-4 462	-4 504	0,9 %
Toimintakate (netto)	-3 332	-3 723	-3 800	2,1 %
Kaupunkirakenne				
Toimintatuotot	8 062	8 386	8 470	1,0 %
Toimintakulut	-21 685	-21 485	-22 136	3,0 %
Toimintakate (netto)	-13 623	-13 098	-13 667	4,3 %
Ympäristö				
Toimintatuotot	174	161	190	18,0 %
Toimintakulut	-778	-843	-876	4,0 %
Toimintakate (netto)	-604	-681	-686	0,6 %
Lautakunnat yhteensä:				
Toimintatuotot	23 375	23 427	23 493	0,3 %
Toimintakulut	-140 629	-139 962	-146 248	4,5 %
Toimintakate (netto)	-117 254	-116 535	-122 755	5,3 %
Toimintakate	-117 254	-116 535	-122 755	5,3 %
Verotulot	74 847	75 143	78 691	4,7 %
Valtionosuudet	51 751	50 328	51 451	2,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	617	570	570	0,0 %
Muut rahoitustuotot	1 376	1 110	1 200	8,1 %
Korkokulut	-260	-400	-600	50,0 %
Muut rahoituskulut	0	0	0	
Vuosikate	11 076	10 216	8 558	-16,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 599	-9 000	-8 500	-5,6 %
Tilikauden tulos	2 477	1 216	58	-95,3 %
Tilinpäätös siirrot	14	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 491	1 216	58	-95,3 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	16,62	16,74	16,06	
Vuosikate / Poistot, %	128,81	113,51	100,68	
Vuosikate, euroa / asukas	596	552	465	
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	18 577	18 500	18 400	

3.1. Tulokortit (kaupunkiorganisaation yhteiset)

3.1.1. Asiakas

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä						
Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskysely (vuosittain) (1-5)					
	- palvelujen saatavuus	4,1 (Sosiaali ja terveys) 3,8 (Opetus ja kasvatust)	4,0 4,3	- 4,3	- 4,3	- 4,3
	- tyytyväisyys palveluihin	4,2 (Sosiaali ja terveys) 4,1 (Opetus ja kasvatust)	4,0 4,3	- 4,3	- 4,3	- 4,3
	Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5)	3,0 (Sosiaali ja terveys) 3,6 (Opetus ja kasvatust)	3,6 3,8	- 3,8	- 3,9	- 3,9
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki: Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Ennaltaehkäisevien ja kotiin vietävien palveluiden monipuolisuus, laatu, yksilöllisyys ja joustavuus. • Monialaisen työtavan vahvistaminen kaikilla vastualueilla. • Peruspalvelujen järjestämistapojen monipuolistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. 						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5)					
	- palvelutarjonnan kattavuus	3,55	4,0	4,0	4,0	4,0
	Vapaa-aikaohjelman toteutuminen					
	Suurten tapahtumien lukumäärä	3 tapahtumaa	3-5 tapahtumaa	3-5 tapahtumaa	3-5 tapahtumaa	3-5 tapahtumaa
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Yhteistyö kulttuurialan ja liikunta-alan yhdistysten, sekä muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa</p> <p>Vapaa-aikapalveluiden myöntämät perus- ja kohdeavustukset</p> <p>Kirjastojen tehokas markkinointi, tapahtumat, projektit lapsille ja senioreille, yhteisöpalvelupisteet ja itsepalveluaukiot</p> <p>Musiikkiopiston tarjonta pidetään monipuolisena ja helposti saavutettavana.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelman ja kulttuurihyvinvointipalveluiden toteuttaminen</p> <p>Liikunnan ohjaustyö kehittäminen</p> <p>Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen</p>						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Viihtyisä ja vetovoimainen asuin- ja elinympäristö	Asukasluku	18 577	18 400	18 300	18 200	18 100
	- luonnollinen väestönlisäys	-109				
	- kuntien välinen nettomuutto	-118				
	- netto maahanmuutto	39				
	Valmistuneiden asuntojen lukumäärä					
	- omakotitalot	12	15	15	15	15
	- rivi- ja kerrostalot	0	25	25	25	25
	- loma-asunnot	14	6	6	6	6
	Asukastytyväisyyskysely/viihtyvyys (1-5)	3,3 (2019)		4,2		
	Imagotutkimus (valtuustokausittain)					
	- tehty ja analysoitu	-		Tehdään		
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Onnistunut maankäyttö- ja kaavoituspolitiikka • Kaupunkiympäristön siisteyden ja yleisilmeen kohentaminen • Puistojen ja virkistysalueiden rakentaminen ja kunnossapito • Kesäasukasinfo • Hyvä arki asukkaalle kampanja 						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Tilaisuuksien määrä					
	- Asukas- ja asiakasraadit	1	6	6	6	6
	- Kyläillat	0	6	6	6	6
	- Kyläparlamentin kokoukset	4	4	4	4	4
	- Keskustelu- ja infotilaisuudet	0	4	5	5	5
	nuorisovaltuusto (kokousten määrä)	11	12	12	12	12
	Asukastytyväisyyskysely/kuntalaisen vaikuttamismahdollisuudet	3,0	3,3	3,4	3,5	3,5
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Asukastilaisuuksien järjestäminen • Tehokas viestintä • Palautejärjestelmä • Osallistuva budjetointi • Nuorisovaltuuston edustajat kaupungin toimielimissä 						

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä		Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kilpailukykyinen elinkeinoympäristö ja erinomaiset elinkeinopalvelut	Perustetut yritykset	64	75	75	78	80
	Nettolisäys	24	25	25	28	30
	Yritysneuvonta	500	310	350	400	400
	- yrityskontaktien määrä	6,9 (2019)	7,7	7,8	7,9	7,9
	Yritystytyväisyyskysely (oma, asteikko 4-10)	103,5 %	104,0 %	105,0 %	105,0 %	105,0 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> Vetovoimaisten yritysalueiden rakentaminen Säännöllinen ja toimiva yhteistyö yritysjärjestöjen kanssa Markkinointiin ja tiedottamiseen panostaminen Paikallisten yritysten ja kaupungin hankintayhteistyö Matkailun hyödyntäminen ja huomioiminen yhdessä elinkeinoelämän kanssa Uusien yritysalueiden kaavoittaminen Saavutettavuuden parantaminen 						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Asukastytyväisyyskysely (asteikko 1-5)					
	- Katujen kunnossapito	2,6 (2019)	3,1	3,1	3,1	3,1
	- Joukkoliikennepalvelut	2,1 (2019)	3,0	3,3	3,5	3,5
	Katujen korjausvelka (M€)	9,3 (2019)	10,0	10,0	10,0	10,0
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> Kaupungin katujen korjausvelka pyritään pienentämään Kunnan sisäisen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen palvelutason linjausten mukaisesti Ääneseudun liikennejärjestelmän kehittäminen siten, että se mahdollistaa yrityslogistiikan ja arkiliikkumisen hyvinvoinnin ja kasvun 						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Työllisyyden edistäminen	Työttömyysprosentti (ka)	16,6 %	12,5 %	12,0 %	12,0 %	12,0 %
	Työttömyysprosentin ero Keski-Suomen kuntien keskiarvoon	2,1 %	< 1 %	< 1 %	< 1 %	< 1 %
	Koulutustaso	70,3 %	72,0 %	73,0 %	73,0 %	73,0 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> Palkkatuella työllistäminen (työmarkkinatuen kuntaosuus) Kuntouttavan työtoiminnan vaikuttavuuden lisääminen Työllisyysohjelman päivitys Kuntakokeilut Työllistämishankkeet Korkeakoulu-yhteistyön jatkaminen 						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Ympäristöstävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Paikallisten energialähteiden käyttöaste (toteutus joka 3. vuosi)	83% (2019)	90 %	90 %	91 %	91 %
	Uusiutuvien energiamuotojen käyttöaste	90% (2019)	90 %	90 %	91 %	91 %
	Päästöjen vähennys	117,1 ktCO2e (2018)	90 ktCO2e	83 ktCO2e	76 ktCO2e	69 ktCO2e
	Uusinvestointien energiataloudellisuus	B	B	B	B	B
	Kaupungin kiinteistöjen energiataloudellisuus					
	- Sähkön kulutus kWh / m2	68	67	67	66	66
	- Kaukolämmön kulutus (KWh / m2)	160	151	148	145	142
	- Öljyn kulutus (l / m2)	21	0	0	0	0
Energiatehokkuussopimuksen toteutuminen	energiansäästö 4 %	energiansäästö 6 %	energiansäästö 7 %	energiansäästö 8 %	energiansäästö 9 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> Kaupungin omat rakennusinvestoinnit toteutetaan ekologisesti kestäväällä tavalla PEFC-metsäsertifiointi ja Metso-ohjelma Suositaan ekologisia ratkaisuja hankinnoissa Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumusten tekeminen Energiatehokkuusohjelma Katujen puhdistaminen keväällä hallitusti Vaihdetaan öljylämmityskohteiden lämmitystapa 						

3.1.2. Talous

TULOSKORTTI - TALOUS

Strateginen päämäärä							Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous						
Kriittinen menestystekijä		Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025						
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne		• Kertynyt yli/-alijäämä (M€)	10,0	9,1	11,1	12,0	12,5						
		• Muut kriisikuntakriteerit	2	2	2	2							
		• Tuloveroprosentti (ero Keski-Suomen keskiarvoon)	0,96	0,95	0,95	0,85	0,85						
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:													
<ul style="list-style-type: none"> Taloukskurin noudattaminen Prosessien tehostaminen Turhista kiinteistöistä luopuminen 													
Kriittinen menestystekijä		Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025						
Strategisten investointien hallinta		• Vuosikate prosenttia nettoinvestoinneista (5 vuoden ka)	157 %	• Yli 105 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 105 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 105 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 105 % (5 vuoden keskiarvo)						
		• Vuosikate prosenttia poistoista (5 vuoden ka)	139 %	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)						
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:													
<ul style="list-style-type: none"> Investointien suunnitteluprosessien tehostaminen Kiinteistöohjelman noudattaminen Ennakoivien korjausten / huoltojen toteuttaminen 													
Kriittinen menestystekijä		Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025						
Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka		• Omistajapolitiittisten linjausten toteutuminen yhtiöittäin	Kyllä (pääsääntöisesti)	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei						
		• Talousarviotavoitteiden toteutuminen yhtiöittäin	Kyllä (pääsääntöisesti)	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei						
		• Konsernin lainakanta / asukas (€)	10 195	10 500	7 900	7 500	7 500						
		• Kuntakonsernin kertyneet yli/-alijäämät asukasta kohden (€)	1 259	1 200	1 300	1 300	1 300						
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:													
<ul style="list-style-type: none"> Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamien tytäryhteisötavoitteiden seuranta ja toteutus Konsernijohdon ja -yhteisöjen tiivis vuorovaikutus Omistajapolitiikan linjausten toteuttaminen Yhtiöiden hallitusten asiantuntijuuden lisääminen 													

3.1.3. Prosessit

TULOSKORTTI - PROSESSIT

Strateginen päämäärä		Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus (1-5)	3,8	4,0	4,1	4,2	4,2
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)	95 %	98 %	100 %		
	Toimintakäsikirja	65 %	75 %	85 %	90 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
- toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely: Tyytyväisyys (1-5)					
	- raportointijärjestelmät	3,8	4,2	4,3	4,5	4,5
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,7	3,9	4,0	4,2	4,2
	Sähköisen asiointin tehostaminen	2	3	3	3	3
- suunnitelman laatiminen						
- toimeenpano						
Digitalisaation hyödyntäminen						
- käyttöönnotot lkm	1	2	3	3	3	3
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
- sähköisen asiointialustan rakentaminen - robotiikan ja automatisaation lisääminen - sähköisten palveluiden lisääminen - henkilöstön osaamisen laajentaminen ja syventäminen						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Itsearviointi					
	- Johtoryhmä	tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain
	- Kaupunginhallitus	ei ole tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain
	- Lautakunnat	ei ole tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain
	- Kaupunginvaltuusto	ei ole tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain
Viranhaltija- ja poliittisen johdon säännölliset tapaamiset	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
- Suunnitelma yhteistyön syventämiseksi - Kysely - Työryhmät						

3.1.4. Henkilöstö

TULOSKORTTI - HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskustelujen toteutuminen	70 %	90 %	90 %	90 %	90 %
	Henkilöstökysely (asteikko 1 - 5):					
	* osaaminen ja työolot	3,9	3,9	4,0	4,0	4,0
	* työyhteisön toimivuus	4,0	4,0	4,0	4,1	4,1
	* omat voimavarat	4,0	4,0	4,0	4,1	4,1
	Sairauspoissaolot (pv/htv)	19,4	17,5	16,5	16,0	16,0
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Henkilöstön tukeminen sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtymässä hyvinvointialueelle (hyvinvointialueelle siirtyvät, kaupungin palvelukseen jäävät)						
*Työkyvyn tukeminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa (Mielenterveyden tuen polut - yhteistyöhanke Kevan kanssa, psykososiaalisen kuormituksen hallinta)						
*Työhyvinvoinnin edistäminen (Palkitseminen: ePassi-etuuden korottaminen ja laajennus vuodelle 2022, pikapalkitseminen teemoittain)						
Osaavan työvoiman saatavuus (rekrytointiprosessin ja -menetelmien kehittäminen, omaehtoisen opiskelun tukeminen)						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely (1 - 5): Johtamisosio	3,8	3,8	3,9	3,9	3,9
	Johdon itsearviointi	Tehty	Tehty	Tehty	Tehty	Tehty
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Esimiestyön tukeminen muutosprosessissa (hyvinvointialue/kaupunki, työhyvinvointikorttikoulutukset)						
Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi (mm. HR-mittariston käyttöönotto)						

3.2. Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;

4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;

5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saat-taa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;

6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtävi-ään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosään-nön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallin-tosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovit-tamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointi-kertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilin-

päätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheutta.

Tarkastusyhtiönä toimii BDO Auditor Oy ja vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Minna Ainasvuori huhtikuusta 2021 alkaen.

TALOUSARVIO 2022

Tarkastuslautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-30	-50	-51	0,8 %
Toimintakate (netto)	-30	-50	-51	0,8 %

3.3. Kaupunginhallitus

3.3.1. Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupungin keskushallinnon (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen alaisuudessa toimiva keskushallinto) perustehtävä on vastata siitä, että kaupunkiyhteisöllä on selkeä visio, toimintaa ohjaavat arvot ja niiden pohjalta laaditut strategian päälinjaukset.

3.3.2. Talousarvio 2022

Kaupunginhallitus (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	3 712	3 013	3 283	9,0 %
Toimintakulut	-10 627	-11 917	-13 652	14,6 %
Toimintakate (netto)	-6 915	-8 904	-10 368	16,4 %

3.3.3. Henkilöstö

Kaupunginhallitus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	54,6/ 56	56,6/ 58	59,6/61	53	53	53
Osa-aikaiset	0	0	0	0	0	0
Määräaikaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	9	14	15	10	10	10
Osa-aikaiset	1	0	1	0	0	0
Yhteensä						
Kokoaikaiset	63,6/ 65	70,6/ 72	74,6/76	63	63	63
Osa-aikaiset	1	0	1	0	0	0

3.3.4. Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut vastuualueena sisältää mm. kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kansliatoiminnan, kunnallisverotuksen, velkaneu-

vonnan, historiikin, vuokra-asumispalveluiden, monistamon, vss -toiminnan ja vaalien kustannuspaikat.

TALOUSARVIO 2022

Hallintopalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	3	3	33	1000,0 %
Toimintakulut	-1 877	-2 009	-2 100	4,6 %
Toimintakate (netto)	-1 874	-2 006	-2 067	3,1 %

3.3.5. Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue sisältää talous- ja tietohallinnon sekä liikennepalveluiden kustannuspaikat.

Taloushallinnon kustannuspaikan toiminnan pääpaino on kaupungin taloushallintopalvelujen tuottamisessa. Keskeisimmät toiminta-alueet ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, kaupungin taloussuunnittelujärjestelmän kehittäminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluprosessi, kirjanpito, talousraportoinnin tuot-

taminen, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, maksuliikenne, kaupungin rahoitus ja riskien hallinta sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus.

Vastuualue vastaa liikennepalveluista. Tavoitteena on järjestää laadukkaat kuljetuspalvelut kaupungin eri toimialoille, palvelevat joukkoliikennepalvelut sekä kehittää Ääneseudun liikenneympäristöä liikennejärjestelmätyöllä.

TALOUSARVIO 2022

Talous-, tietohallinto ja liikennepalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	80	93	152	63,4 %
Toimintakulut	-1 332	-1 469	-1 621	10,4 %
Toimintakate (netto)	-1 252	-1 376	-1 469	6,8 %

3.3.6. Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalveluiden perustehtävä on henkilöstöressurssien suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja kehittäminen sekä henkilöstöstrategian mukaisten toimintakäytäntöjen edis-

täminen. Henkilöstöpalvelut vastuualueena sisältää palkkahallinnon, työmarkkinatoiminnan, työterveydenhuollon, työsuojelun ja muut henkilöstöpalvelut kustannuspaikat.

TALOUSARVIO 2022

Henkilöstöpalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	351	262	230	-12,2 %
Toimintakulut	-1 453	-1 697	-1 970	16,1 %
Toimintakate (netto)	-1 102	-1 435	-1 740	21,3 %

Henkilöstön koronapalkiseminen sisältyy henkilöstöpalvelujen vastuualueen talousarvioon. Kustannuslisäys vuodelle 2022 on 350 000 euroa.

3.3.7. Elinvoimayksikkö

Toiminta-ajatus

Elinvoimayksikön päätehtävä on kaupunkistrategian toimeenpanosta vastaaminen elinkeino- ja aluekehittämisen sekä työllisyyspolitiikan osalta.

Elinvoimayksikkö muodostuu kahdesta tulosalueesta, jotka ovat: elinkeino ja kilpailukyky sekä

työllisyys. Elinvoimayksikön runko muodostuu alue- ja kaupunkikehittämisestä, yrityspalveluista, sijoittumispalveluista, markkinoinnista, matkailusta, kansalaisaktivismista/osallistamisesta ja hankehallinnasta ja -neuvonnasta sekä työllisyyspalveluista.

TALOUSARVIO 2022

Elinvoimayksikkö (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	1 061	1 251	1 273	1,8 %
Toimintakulut	-4 582	-5 294	-5 331	0,7 %
Toimintakate (netto)	-3 521	-4 042	-4 057	0,4 %

Elinkeino ja kilpailukyky

Vuonna 2022 kehittämisen teemoja ovat yritysilmapiirin parantaminen, verkostoitumisen edistäminen, Business Äänekoski brändin palveluiden parempi esille tuominen, kestävä kehityksen ja digitaalisuuden parempi hyödyntäminen liiketoiminnan kehittämisessä, biokiertoalouden ja teollisuusmatkailun edistäminen sekä osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen.

Alue- ja kaupunkikehittämisen päämääränä on elinkeinoelämän toimintaympäristön ja kasvuedellytysten tukeminen. Tähän liittyvillä toimenpiteillä tavoitellaan verkostojen rakentumista, osaamisen lisäämistä alueelle ja työpaikkojen määrän kasvua olemassa oleviin yrityksiin sekä sijoittumisten kautta tuleviin yrityksiin. Kaupunkikehitysprojektien toteutusta koordinoidaan elinvoimayksikössä ja toteutetaan yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Vuoden 2022 painopistealueita ovat mm. keskustan kehittäminen,

Kotakennäs I ja II, Hirvaskangas ja Suolahden Wanha Asema. Yritysneuvonnan osalta palvelutarjontaan tuodaan teemoitettuja infotilaisuuksia, selkeytetään kohdennettuja palveluja ja tuodaan esiin digitaalisia ratkaisuja yritystoiminnan kehittämiseen. Myös osallistamista ja yhteisöllisyyttä korostetaan yhteistyössä.

Elinvoimayksikkö toteuttaa kylien ja taajamien kehittämisohjelmaa erityisesti osallistamisen ja markkinoinnin keinoin. Osallistamalla aktiivisesti kyläparlamenttitoimintaan, kyläyhdistysten kokouksiin ja muuhun kehittämiseen lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden ja kaupungin välillä. Tavoitteena on parantaa kylien ja taajamien viihtyvyyttä sekä palveluja. Kaupunkimarkkinoinnin tavoitteena on luoda positiivinen ja elinvoimainen kaupunkikuva Äänekoskesta asukkaille, houkutellessa kaupunkiin uusia asukkaita ja yrityksiä. Tavoitteena on luoda yhteisöllinen ja vuorovaikutteinen Äänekoski, jossa jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa koko kaupungin ja oman

asuinalueensa yhteisten asioiden suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon.

Kaupunkimarkkinoinnin toimenpiteitä vuonna 2022 ovat kaupungin näkyvyyden lisääminen, strateginen sisältömarkkinointi, tapahtumien järjestäminen ja digitaalisen saavutettavuuden jatkokehittäminen. Matkailun kehittäminen tähtää ensisijaisesti majoitusvuorokausien kasvuun Äänekoskella. Kasvua tavoitellaan markkinoinnin, tuotteistamisen ja eri matkailukeskittymien kehittämällä.

Matkailumarkkinoinnin osalta tehdään yhteistyötä Visit Jyväskylän ja Lakelandin kanssa näkyvyyden ja myynnin lisäämiseksi. Matkailua kehitetään lisäksi yrityskohtaisin toimenpitein ja yritysverkostoja luomalla. Vuonna 2022 tavoitellaan matkailun edistämistä digitaalisten tuotteiden, kohdennettujen markkinaviestien ja teollisuusmatkailun avulla.

Vuonna 2022 jatketaan Vihreä Uusiutuva Äänekoski -hankkeen toteutusta ympäristöohjelmaa jalkauttamalla. Lisäksi haetaan tarvittaessa uusia hankeavustuksia, joilla pystytään kehittämään Äänekosken elinkeinoelämää ja edistämään kaupunkistrategian toteutusta.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluissa jatketaan toimenpiteitä, joiden avulla parannetaan työnhakija-asiakkaiden työmarkkinatilannetta, tuetaan työllistymistä yrityksiin/muihin organisaatioihin ja kunnan omiin yksiköihin sekä parannetaan osaan työvoiman saatavuutta alueella.

Äänekosken kaupunki on mukana Jyväskylän seudun työllisyyskuntakokeilussa yhdessä Jyväskylän Laukaan ja Muuramen kanssa. Kokeilu käynnistyi 1.3.2021 ja kestää 30.6.2023 saakka. Työllisyyden kuntakokeilussa on Äänekoskelle siirretty noin 1050 työnhakija-asiakasta sekä TE-hallinnon resursseja ja toimivaltaa. Työllisyyden kuntakokeilun painopistealueet ovat vahva alkuvaiheen palvelu, omavalmentajamalli ja asiakaslähtöinen palvelu, osaamisen-, monialaisen palvelun - sekä työnantaja- ja yrityspalvelujen kehittäminen. Vuodelle 2022 on suunniteltu toteutuvaksi Pohjoismainen työvoimapalvelumalli, jossa työnhakija-asiakkaan palvelua tiivistetään entisestään.

TE-palvelut, Kansaneläkelaitos ja kunta ovat tuottaneet lain mukaisen TYP - palvelun vuoden

2016 alusta. Työllisyyden kuntakokeilun myötä TYP toiminta on liitetty osaksi kuntakokeilun työkyvyn vahvistamisen palvelutiimiä. Työkyvyn vahvistamisen tiimi tuottaa TYP palvelut sekä kuntakokeilun että TE-palveluiden asiakkaille.

Työllisyyspalvelut tukevat ja auttavat sekä työnhakijoita että työnantajia rekrytointiin liittyvissä asioissa kuten tähänkin asti tehty. Työnantajat voivat hakea Äänekoski-lisää työttömän työllistämiseen tai oppisopimuskoulutukseen sekä työllisyyspalvelut myöntävät vuonna 2022 työllisyysavustusta alueella toimiville yhdistyksille ja säätiöille työllisyyden edistämiseen. Työllisyyspalvelut vastaavat kaupungin palkkatukityösuhteisten ja oppisopimustyöntekijöiden rekrytointiprosessista, velvoitetöyöllistämisestä ja työnantajayhteistyön rakentamisesta.

Suolahden työpajatoiminnassa edelleen jatketaan kiinteistöryhmän, kunnossapito-osaston ja vuonna 2021 perustetun mediakeskuksen kehittämistä sekä panostetaan olemassa olevien työtehtävien opinnollistamiseen. Opsopankki -ja Kykyä työelämään ESR-hankkeet jatkavat toimintaa vuoden 2022 aikana hankesuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Kuntouttavan työtoiminnan kehittämistä ja työtehtävien opinnollistamista viedään eteenpäin vuonna 2022. Sen lisäksi kuntouttavan työtoiminnan siirtoa hyvinvointialueelle valmistellaan seuraavan vuoden aikana.

Nuorille suunnattuina palveluina työllisyyspalveluissa jatketaan ohjaamon toimintaa ja kaikkien 9. luokan päättäneiden nuorten kesätyöllistämistä, kesäyrittäjyys- ja kesätyösetelien myöntämistä nuorille. Työllisyyspalvelut on hakenut aluehallintoviranomaiselta rahoitusta nuorten työpajatoimintaan (yksilövalmennus ja starttivalmennus) tarjotakseen matalan kynnyksen ryhmätoimintapalvelua nuorille.

Ministeriötyöryhmä on esittänyt työllisyyden kuntakokeilulle jatkoa vuodelle 2024, jolloin on suunniteltu toteuttavan TE-palveluiden laajempi uudistus. Uudistuksessa on suunniteltu siirrettäväksi työnhakijapalvelut, työnantajapalvelut, yrityspalvelut ja sekä näihin liittyvät hankinnat ELY-keskuksesta kuntien vastuulle. Tämän uudistuksen myötä TE-palveluiden henkilöstö ja osa ELY-keskuksen henkilöstöstä siirtyisi kuntiin. Äänekosken kaupungin työllisyyspalvelut osallistuvat uudistuksen suunnitteluun ja valmisteluun jo vuoden 2022 aikana.

3.3.8. Maankäyttö

Toiminta-ajatus

Maankäyttöpalveluiden tehtävänä on huolehtia kaupungin maa- ja metsäomaisuudesta sekä riittävästä tonttitarjonnasta. Palvelu vastaa maanhankinnasta, maan vaihtamisesta, myymisestä ja vuokraamisesta, maaomaisuuden kehittämisestä ja maankäytön suunnittelusta alueellaan. Maaomaisuutta pyritään hankkimaan strategisesti tärkeiltä alueilta niin, että maankäytön suunnittelulla ja monipuolisella tonttitarjonnalla pystytään vastaamaan kaupungin kehittämistarpeisiin.

Yritystoiminnan kehittämistarpeisiin vastataan asemakaavoittamalla alueita yhteistyössä toimijoiden, maanomistajien sekä kaupunkirakennepalveluiden ja ympäristötoimen kanssa. Muutoin asemakaavahankkeita käynnistetään alueilla, joilla kaupungin maaomaisuus on riittävä. Maankäyttöpalveluiden tehtävänä on kaavoituksen lisäksi asemakaavojen ja tonttijakojen rekisteröinnit, kiinteistörekisterin ylläpito asemakaavoitetuilla keskusta-alueilla, tonttijakojen ja karttojen laatiminen, kiinteistötoimitukset, tonttien hinnoittelu ja myynti/vuokraus päätökset,

kaupunkirakennepalveluiden laatiminen, lainhuutojen hakeminen, lohkomis- ja rasitetöiden tekeminen ja niiden rekisteröiminen, kiinteistörekisterinpitäjän päätökset (tunnus- ja laadun muutokset, kiinteistöjen yhdistäminen) sekä muut kiinteistökauppoihin liittyvät toimenpiteet. Osoitejärjestelmän ylläpito koko kaupungin maa-alueella kuuluu maankäyttöpalveluiden tehtäviin. Toimintaan kuuluu lakisäätöiset nähtävälle asettamiset niin kiinteistötoimessa kuin kaavoituksessa.

Maankäyttö huolehtii paikkatiedosta, eli karttaomaisuuden hankinnasta ja ylläpidosta, kaupungin selainpohjaisten karttapalveluiden ajantasaisuudesta, maastomittauksista ja karttojen hyväksymisestä. Paikkatiedon ohjelmistojen ja kaluston pitäminen ajan tasalla on keskeistä ja jatkuvaa toimintaa. Paikkatiedon ohjelmistot ovat keskeisimpiä viranomaistoiminnan työvälineitä kaupungin eri toimialoilla ja etenkin teknisissä palveluissa.

TALOUSARVIO 2022

Maankäyttö (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	2 104	1 404	1 595	13,6 %
Toimintakulut	-1 220	-925	-947	2,4 %
Toimintakate (netto)	883	479	648	35,3 %

Toimintavuonna maanhankintaa pyritään keskitämään strategisesti tärkeille alueille, erityisesti Hirvaskankaalle. Suolahden, Sumiaisen ja Konginkankaan taajamien osalta tehdään täydentävää maanhankintaa tarpeen mukaan.

Vuoden 2022 aikana pyritään saattamaan päätökseen pitkään vireillä olleita asemakaavahankkeita. Asemakaavoituksen yhteydessä tarkastellaan mahdollisuutta vapaiden tonttien yhdistämisestä viereisiin tontteihin. Äänejärven itärannan asemakaavahanketta viedään eteenpäin ja Laajalahden alueen maankäytön järjestämistä tutkitaan yleiskaavaa tarkemmalla tasolla. Tavoitteena on täsmentää alueiden tarkoituksenmukainen maankäyttö asemakaavoituksella. Asemakaavan

muutoshankkeissa keskitytään Koulunmäen ympäristön ja Häränvirranpuiston asemakaavan laatimiseen. Vanhojen asemakaavojen ajanmukaistaminen jatkuu mm. Suolahdessa. Pääosa vuoden 2022 asemakaavahankkeista toteutetaan omana työnä. Konsulttitoiminnan osalta asemakaavahankkeissa pääpaino on Hiskinmäen ja Miihlunlahden asemakaavojen laadinnassa ja yleiskaavoituksessa Liimattalan tuulivoimapuiston osayleiskaavan saattamisessa valtuuston käsiteltäväksi. Tavoitteena on kyläyleiskaavojen ajanmukaisuuden tarkastelu avaamalla kaavoja valmisteluun kylittäin. Tarkastelut on tarkoitus tehdä kaupungin omana työnä, mikä sitoo resursseja entisestään.

Yritystonttien osalta jatketaan asemakaavoitusta Hirvaskankaan yritystoimintojen alueella. Tavoit-

teena on saada asemakaava valtuuston käsiteltäväksi kevään aikana.

3.3.9. Muu toiminta

Toiminta-ajatus

Muu toiminta sisältää vesiosuuskuntien avustamisen, muun toiminnan sekä kehittämisen kustannuspaikat.

TALOUSARVIO 2022

Muu toiminta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	113	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-163	-524	-1 683	221,1 %
Toimintakate (netto)	-50	-524	-1 683	221,1 %

Muun toiminnan vastuualueelle on varattu kaupungin henkilöstön keskitetty palkankorotusvaraus 2,0 % (1,3 milj. euroa). Palkankorotusva-

rausta tarkistetaan ja kohdennetaan toimialoille, kun kunta-alan palkkaratkaisut tarkentuvat.

3.4. Sosiaali- ja terveyslautakunta

3.4.1. Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan kuuluu terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden järjestäminen.

3.4.2. Talousarvio 2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	8 862	8 927	8 651	-3,1 %
Toimintakulut	-75 192	-71 156	-74 159	4,2 %
Toimintakate (netto)	-66 330	-62 229	-65 508	5,3 %

3.4.3. Henkilöstö

Sosiaali- ja terveyslautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	467,5/470	470,5/ 471	474	0	0	0
Osa-aikaiset	11/ 10	11/ 10	10/ 9	0	0	0
Määräaikaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	12	12	17	0	0	0
Osa-aikaiset	2	2	3	0	0	0
Yhteensä						
Kokoaikaiset	479,5/482	482,5/483	491	0	0	0
Osa-aikaiset	13/ 12	13/ 12	13/ 12	0	0	0

3.4.4. Hallinto

Toiminta-ajatus

Hallinnon vastuualue tarjoaa hallinnon sekä atk -toimen palveluja koko perusturvan toimialalle.

TALOUSARVIO 2022

Hallinto (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-2 724	-863	-893	3,5 %
Toimintakate (netto)	-2 724	-863	-893	3,5 %

3.4.5. Terveyspalvelut

Toiminta-ajatus

Terveyspalveluiden tehtävänä on kaupungin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen, syrjäytymisen, sairauksien ja tapaturmien ehkäiseminen ja tarpeen mukainen sairaan- ja terveydenhoito.

sien ja tapaturmien ehkäiseminen ja tarpeen mukainen sairaan- ja terveydenhoito.

TALOUSARVIO 2022

Terveyspalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	2 195	2 516	2 334	-7,3 %
Toimintakulut	-38 962	-39 171	-40 751	4,0 %
Toimintakate (netto)	-36 767	-36 655	-38 418	4,8 %

Talousarvion perustelut

Terveyspalvelujen vastuualue koostuu viidestä tulosalueesta, joita ovat terveydenhuollon avohoitopalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, terveyskeskussairaala, suun terveydenhuolto sekä

yhteiset palvelut. Vastuualueen talousarvio sisältää myös kaikki erikoissairaanhoidon ostopalvelut, sairaanhoitopiiriltä ostettavat kuvantamisen, lääkehuollon, ensihoidon ja sairaankuljetuksen

palvelut sekä Fimlab Laboratoriot Oy:ltä ostettavat kliinisen laboratorion palvelut. Henkilöstöä vastuualueella on yhteensä noin 155.

Vuonna 2020 alkanut COVID-19 epidemia tulee vaikuttamaan terveystalouden käyttöön ja toimintaan. Varautumista uusiin infektioaaltoihin pidetään yllä nopeilla vastaanotoilla ja terveyskeskussairaalassa. Koronaepidemia on aiheuttanut hoitovelkaa, jonka hoitamiseen varaudutaan. Vaikutukset näkyvät myös taloussuunnittelussa.

Vuonna 2022 osallistutaan Keski-Suomen hyvinvointialueen suunnitteluun. Maakunnallinen hyvinvointialue aloittaa toimintansa vuoden 2023 alusta ja vastaa sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä pelastuspalveluista. Lisäksi valmistellaan käyttöönottoprojektia uuden maakunnallisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän osalta. Tavoitteena on kehittää integroitu ja sujuva tietojärjestelmä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalipalvelujen tarpeisiin. Etävastaanottoja kehitetään osaksi vakiintuneita toimintamalleja eri yksiköissä.

Avohoitopalvelut jakautuvat listattujen potilaiden ja satunnaiskävijöiden prosesseihin. Listattuja potilaita on noin 5 000 ja heille tarjotaan omahoitajan ja omalääkärin vastaanottoja. Satunnaiskävijöille vastaanottoja tarjotaan ajanvarauksella sille lääkärille tai hoitajalle, jolle nopeimmin pääsee. Päiväpolitoiminta on ajanvaraukseton, hoitajavetoista vastaanottoa puoli-kiireellisille potilaille lääkärinkonsultaatioiden tukemana. Kuntoutustoimintaa kehitetään edelleen älykuntosalin ja fysioterapeuttien suoravastaanoton osalta.

Ensiapu toimii keskitetysti Äänekosken terveysasemalla kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille joka päivä klo 8.00-18.00 ilman ajanvarausta. Klo 18-08 kiireellistä ensiapua tarjotaan keskussairaalan yhteispäivystyksessä.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa jatketaan hoitoprosessien kehittämistä akuuttien ja pitkäaikaisten potilaiden hoidoissa. Arkisin jatkuu avoin ajanvaraukseton vastaanotto, jossa tehdään hoidon tarpeen arviointia. Potilaiden hoito ja kuntoutus toteutetaan oikea-aikaisesti huomioiden potilaan tarpeet, hoidon porrastus ja hoitoajan pituus. Näyttöön perustuvia ryhmähoitomalleja otetaan käyttöön. Mielenterveyspalvelujen hoitovelkaan varaudutaan puolen vuoden määräaikaisella psykologin työllä.

Terveyskeskussairaalan toiminnan tavoitteena on, että päivystyksistä, vastaanotoilta ja muista sairaaloista tuleville potilaille järjestetään jatkohoito viiveettä. Terveyskeskussairaalan profiili on terveyskeskustasoinen akuuttihoito ja kuntoutus. Vuodepaikkoja on 42. COVID-19 -epidemian aikana osa vuodepaikoista varataan infektiopotilaille ja varaudutaan tarvittaessa suurempaan potilasmäärään. Terveyskeskussairaalan toimintaa kehitetään oman prosessin osalta ja yhteistyön rajapinnoilla arjen tuen, erikoissairaanhoidon ja maakunnan muiden vuodeosastojen kanssa.

Suun terveydenhuolto järjestää kiireettömiä, lakisääteisiä hammashoidon palveluja koko väestölle sekä virka-aikaista päivystyspalvelua akuuteille potilaille. Toimintamallia kehitetään edelleen työnjaon osalta. Koululaisten määräaikaistarkastukset järjestetään lähipalveluina kouluilla pop up -toimintamallilla, Suolahden ja Äänekosken yhtenäiskouluilla kiinteissä toimipisteissä. Erikoishammaslääkäripalveluja ostetaan tarpeen mukaan. Ilta- ja viikonloppupäivystys järjestetään maakunnallisena yhteistyönä, yöpäivystys on ERVA- alueen toimipisteessä. Tavoitteena on tarjota laadukasta hoitoa ja pysyä lakisääteisissä rajoissa hoidon saatavuudessa.

Ensihoitopalvelut ostetaan entiseen tapaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä, joka laskuttaa kustannusten maksusuudet kunnilta. Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa pääosin Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, joka laskuttaa myös ns. kauttalaskutuksena suurimman osan muiden sairaaloiden tuottamista palveluista. Sairaanhoitopiiri on siirtynyt vakiokuukausilaskutukseen, joka perustuu edellisten vuosien palvelujen käyttöön. Vuonna 2021 Keski-Suomen keskussairaalan uusi rakennus - NOVA otettiin käyttöön. Vuodelle 2022 sairaanhoitopiirin kustannusten on ennakoitu kasvavan johtuen pääomakustannuksista. Menovaraukseen sisältyy lisäksi määräraha kaupungin suoraan ostamiin erikoissairaanhoidon palveluihin sekä lakkautettujen kuntayhtymien eläkevastuut.

Avohoitopalvelut

Tulosalueeseen kuuluvat lääkäreiden- ja hoitajien vastaanoton sekä fysioterapian tulokset. Vastaanottopalvelut tarjotaan kuntalaisille keskitetysti yhdeltä terveysasemalta. Vastaanottopalvelut jakautuvat lista- ja satunnaiskävijöiden vastaanottoihin.

Listavastaanottojen toimintamalli perustuu omalääkäri - omahoitaja työpari- työskentelyyn. Potilaiden listaaminen työpareille tehdään terveydenhuollon ammattihenkilön arvioinnin avulla potilastietojärjestelmää hyödyntäen. Listaamiskriteereinä käytetään pitkäaikaissairauksien diagnooseja sekä runsasta ja toistuvaa terveyspalveluiden käyttöä. Kriteereiden mukaisesti noin 25 %:lle väestöstä tarjotaan omalääkäri - omahoitajan palvelua. Listavastaanoilta tarjotaan myös diabetes- ja depressiohoitajan sekä reseptihoitajien ja fysioterapeuttien palveluja. Lääkäripalvelut neuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä arjen tuessa järjestetään listatiimin toimintana. Työterveyshuollon poistuttua kaupungin omasta toiminnasta, ovat pitkäaikaissairauksien kontrollit siirtyneet vastaanottojen hoitajien ja lääkäreiden vastuulle. Listavastaanoilla on käytössä puheentunnistusjärjestelmä.

Satunnaiskävijöiden vastaanotot jakautuvat ensiapulinjaan, päiväpoli -toimintaan sekä ajanvarausvastaanottoihin. Potilaat ohjataan lääkärille, hoitajalle tai fysioterapeutille hoidon tarpeen arvioinnin perusteella. Covid-19 epidemian takia kiireellisessä vastaanotto toiminnassa varaudutaan siihen, että potilasmäärät ovat edelleen suuremmat.

Ensiapu toimii keskitetysti Äänekosken terveysasemalla kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille joka päivä klo 8.00-18.00 ilman ajanvarausta. Potilaat ohjataan ensiavun vastaanottoille hoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvioinnin kautta.

Päiväpolilla tarjotaan ajanvarauksetonta hoitaja- ja fysioterapeuttivetoista vastaanottoa arkisin klo 8 - 15. Toiminnan tavoitteena on lääkärikonsultaation avulla hoitaa potilaiden asiat yhdellä käynnillä mahdollisimman pitkälle.

Satunnaiskävijöiden ajanvarausvastaanotot suunnataan todistusasioihin, pientoimenpiteisiin, sekä kontroleihin.

Vastaanottokäyntejä kertyy listattujen ja satunnaiskävijöiden prosesseissa lääkäreille noin 14 000, hoitajille noin 13 000 ja fysioterapeuteille noin 6000. Lisäksi kuntosalikäyntejä toteutuu noin 13 000. Lääkärin päiväpolikäyntejä tulee noin 9 000 ja ensiapukäyntejä noin 10 000. Hoitaja- tai fysioterapeuttikäyntejä päiväpolilla tulee noin 11 000 ja ensiavussa noin 15 000.

Erityistutkimuksina tehdään tähystyksiä maha-suolikanavan alueelle sekä sydämen ultraääni- ja rasiitutkimuksia. Sydänkäyrän pitkäaikaisrekisteröinnit (Holter), oire-EKG, unipolygrafiatutkimukset, magneettikuvaukset ja hermorata-mittaukset hankitaan ostopalveluina. Ortopedi-lääkärin vastaanotot toteutetaan ostopalveluina sairaanhoitopiiriltä.

Kuntoutusta ja apuvälinepalvelua tarjotaan fysioterapeuttien ja toimintaterapeutin ajanvarausvastaanoilla. Lisäksi päiväpoliklinikalla toimii ajanvaraukseton fysioterapeutin suoravastaanotto. Älykuntosali on käytössä joka päivä klo 07 -18 välisenä aikana, päiväaikaan ammattilaisten testauksiin sekä ohjaukseen ja muina aikoina vapaavuorolaisilla.

Eri ammattiryhmien toiminta perustuu tiimityöhön - ja prosessiajatteluun. Tiimien toiminnan yhteinen ja tärkein tehtävä on vastuu palveluiden oikeanlaisesta kohdentumisesta, potilaiden omahoitoon sitouttamisesta sekä hoitoprosessien jatkuvuudesta.

Henkilöstö on jaettu listavastaanottojen ja satunnaiskävijöiden hoidosta vastaaviin moniammatillisiin tiimeihin. Molemmissa tiimeissä on tiimivastaavat. Tiimit ovat riippuvaisia toisistaan, osa hoitohenkilökunnasta ja lääkäreistä toimivat molemmissa tiimeissä sovitusti ja tarvittaessa.

Listatiimissä on 8,5 sairaanhoitajaa, 4 terveyskeskusavustajaa, 2 fysioterapeuttia, kuntohoitaja ja toimintaterapeutti. Puheentunnistus - järjestelmä on korvannut tekstinkäsittelypalvelun listatiimissä niin, että sitä ei ole enää tarpeellista ostaa sairaanhoitopiiriltä kuin tarvittaessa. Satunnaisiimissä on 11,75 sairaanhoitajaa, fysioterapeutti, terveyskeskusavustaja ja tekstinkäsittelijä. Molemmilla tiimeillä on yksi yhteinen sairaanhoitajavarahenkilö. Tiimien ja fysioterapian toimintaa johtaa osastonhoitaja yhdessä apulaisosastonhoitajan kanssa. Fysioterapiahenkilöstön ammatillisena tukena toimii vastaava fysioterapeutti. Tiimeissä toimivia lääkäreitä on 9-10. COVID-19 epidemian vuoksi kertyvän hoitovelan hoitamiseksi saatetaan tarvita lisähenkilökuntaa vuoden 2022 aikana.

Potilas saa arkipäivisin virka-aikana yhteyden terveysaseman keskitettyyn ajanvaraukseen ja takaisinsoittopyyntöihin vastataan mahdollisimman pian saman päivän aikana.

Uuden maakunnallisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän kehittäminen jatkettaisiin vuonna 2022. Tavoitteena on tietojärjestelmä, joka mahdollistaa sujuvan potilastiedon käytettävyyden perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalityön välillä. Nykyiseen potilastietojärjestelmään (Mediatri) hankitaan Kanta-arkistoon sopiva terveys- ja hoitosuunnitelma pohja, joka toimii myös pitkäaikaissairaiden omahoidon tukena. Vuoden 2022 aikana edelleen kehitetään ja pyritään vakiinnuttamaan etävastaanottoja osaksi toimintaa.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tavoite on tuottaa avohoitopalveluja moni-puolisesti, laadukkaasti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla. Palvelumme vastaa väestön keskeisiin mielenterveys- ja päihdehoidon avohoidon tarpeisiin.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestävät virka-ajalla arkisin päivystystoimintaa ja vastaavat terveyspalvelussa ja muissa perusturvan toimintayksiköissä mielenterveys- ja päihdetyön konsultaatioista sekä suunnitelluista hoidollisista vastaanotoista. Edelleen kehitetään tieteelliseen näyttöön perustuvaa työtettä ryhmähoidoissa. Asiakkaiden verkostot ja eri hoitotahot huomioidaan sekä kehitetään yhteistyötä eri palveluiden välillä. Yhteistyötä tehdään myös sairaanhoitopiirin psykiatristen osastojen kanssa, tavoitteena että asiakas palaa sairaalahoidosta nopeasti takaisin omiin lähi- ja peruspalveluihin.

Tulosityksissämme on yksi erikoislääkärin vakanssi, joka on täytetty ostopalveluna jo vuosien ajan. Lääkärin palvelut hankitaan edelleen ostopalveluina vuonna 2022.

Yksikön talousarvioon on sisällytetty myös kriisipäivystyksen osto Kriisikeskus Mobilelta, Äänekosken kuntaosuus vuonna 2021 on 26 225 euroa. 1.1.2022 alkaen maakunnallisen sosiaali- ja kriisipäivystyksen järjestää Jyväskylän kaupunki.

Ammatillista osaamista vahvistetaan akuutti- ja päivystystyössä sekä kuntoutustyössä tehtävässä hoidontarpeen arvioinnissa ja hoidossa. Henkilöstön asiantuntijuuden kehittyminen ja työssä jaksaminen huomioidaan suunnitelmallisessa koulutautumisessa, sekä säännöllisessä toiminnan kehittämiseen suuntautuvassa työnohjauksessa. Vuonna 2022 on suunniteltu edelleen lisättävän henkilöstön ryhmä-hoitokoulutuksia (Skeemate-

rapia) sekä EMDR-terapiakoulutus. Skeematerapian pohjautuva epävakaa potilaan hoitomallin käyttö jatkuu ja siihen liittyvää työnohjausta jatketaan v. 2022.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut vastaavat myös päihdehuollon laitostuntoutuksen määrärahoista, joilla hankitaan lyhytaikaisia huumevieroitus- ja päihdekuntoutus-jaksoja. Arvioidaan, että vuonna 2022 laitostuntoutusta tarvitsevien määrä pysyy ennallaan, mutta hoitajakset ovat pitkiä. Yksikkömme voi myöntää harkitusti yksilölliseen arvioon perustuvia hoitajaksoja talousarvioon varatun määrärahan puitteissa. Määrärahaa esitetään nostettavaksi (2021 140 000 euroa; 2022 180 000 euroa) koska aikaisempi varaus talousarvioon ei ole riittänyt.

Päihdehuollon lääkekustannukset ovat kasvussa. Opioidikorvaushoidot ovat kalliita. Arvio tarvittavasta määrärahasta on 12 000 euroa.

Vuonna 2022 terveystieteiden psykologipalveluihin saadaan puoleksi vuodeksi lisäresurssina yksi psykologi 20-40 %:n työajalla (1-2 pv/vko). Sijaismäärärahaan on varattu 14 000 euroa. Lisäresurssi tarvitaan, koska korona on aiheuttanut hoitovelkaa ja tutkimusjonot ovat kasvaneet.

Vuonna 2021 mielenterveys- ja päihdepalveluihin on hankittu uudet tietokoneet ja näytöt leasing-sopimuksilla, niistä on arvioitu tulevan kustannuksia 5 200 euroa.

Terveystieteiden sairaala

Terveystieteiden sairaalan talousarvio on mitoitettu 42 hoitopaikalle. Sairaalan pääasiallisia asiakkaita ovat akuuttihoitoa tarvitsevat potilaat. Tavoitteena on, että päivystyksistä, vastaanotoilta ja muista sairaaloista tulevalle tarkoituksenmukainen jatkohoito järjestyy turvallisesti ja viiveettä. Systemaattiset toimintakykykartoitukset ja kotiutussuunnitelmat toteutetaan osana potilaan hoitoketjua ja toimintakykyä. Omaisten osallistumista tuetaan mahdollisuuksien mukaan potilaan sairaalassaoloajan. Kuntoutustiimissä jatketaan ja kehitetään pitkäjänteistä työtä kuntoutuvien potilaiden hyväksi. Kaatumistapaturmien ehkäisyyn sekä potilaiden ravitsemustilan seurantaan kiinnitetään viime vuoden tapaan erityistä huomiota. Epidemiavalmiutta ylläpidetään ja muunnellaan tilanteen mukaan tiedottamalla ja kertaamalla ajantasaisia ohjeistuksia. Tavoitteena on potilaiden turvallinen ja laadukas

hoito sekä asiakastyytyvyyden parantaminen jatkuvalla toiminnan kehittämällä.

Henkilöstön määrä: 1 osastonhoitaja, 1 apulais-osastonhoitaja, 2 osastonsihteeriä, 20 sairaanhoitajaa, 15 perushoitajaa, 7 laitoshuoltajaa, ja 2 fysioterapeuttia. Lääkäripanosta osastolle on varattu 2,5 lääkärin työpanoksen verran.

Osastolla on 2 sairaanhoitajavarahenkilöä ja 2 perushoitaja-varahenkilöä. Varahenkilöt pyritään sijoittamaan lyhytaikaisten poissaolojen sijaisuuksiin, jotta henkilöstön aikaa säästyisi sijais-ten etsimiseltä.

Hoitajamitoitus on 0,83. Akuuttiosaston toiminnan turvaamiseksi kaikkiin poissaoloihin on varattu sijaismäärärahat.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon tehtävänä on järjestää ja tuottaa Äänekosken kaupungin asukkaille suun terveydenhuollon palveluja omana toimintana. Toiminnassa painotetaan suusairauksien ennaltaehkäisyä ja kuntalaisten kannustamista omatoimiseen suun terveydestä huolehtimiseen. Yhteistyö Keski-Suomen muiden kuntien kanssa jatkuu. Tavoitteena on luoda yhteisiä toimintamalleja suun terveydenhuollon eri osa-alueilla painottaen erityisesti ennaltaehkäisevää varhaisen tuen toimintaa. Toiminta on valtaosin keskitetty Äänekosken terveyskeskuksen hammashoitolaan. Lisäksi kiinteät hammashuollon toimitilat ovat juuri valmistuneet sekä Suolahden Telakkakadun yhtenäiskoulun että Äänekosken yhtenäiskoulun yhteiseen.

Keskeiset palvelut:

Kiireettömät hammashoidon palvelut koko väestölle

Alle 18 -vuotiaille järjestetään lakisääteinen hammashoito valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Yli 18-vuotiaiden kiireettömän hammashoidon järjestäminen hoitotakuun rajoissa omana toimintana. Palveluseteliä jatkohoidon turvaamiseksi on tarve-harkintaisesti mahdollisuus käyttää.

Arkipäivystys klo 8-16

Päivystys järjestetään omana toimintana muun perushoidon yhteydessä. Koko suun terveyden-

huollon henkilöstö vastaa toiminnasta erillisen työvuorosuunnittelun mukaisesti.

Ympäri vuorokautinen päivystys

1.1.2015 voimaan tullut STM:n asetus kiireellisen hoidon järjestämiseksi velvoittaa kuntia järjestämään palvelun (pois lukien yöpäivystys). Palvelu on järjestettävä arki-iltoina klo 16-21 ja viikonloppuina sekä arkipyhinä klo 8-21 yhteistyössä muiden alueen kuntien kanssa. Öisin apua tarvitsevat potilaat ohjataan ERVA alueen toimipisteeseen.

Suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolisesta päivystyksestä vastaa Coronaria Hoitoketju Oy, jonka kanssa Keski-Suomen kunnilla on toistaiseksi voimassa oleva yhteinen sopimus. Hinnoittelun on kapitaatioperusteinen, arvoltaan 0,968 euroa/ vastuuväestöön kuuluva asukas.

Erikoishammaslääkäripalvelut

Tarpeellisiksi arvioidut palvelut (kirurgia, oikominen, muu vaativa hammashoito) järjestetään ostopalveluna vakiintuneiden sopimusten mukaisesti. Palveluiden tarve harkitaan kokonaistilanne huomioon ottaen.

Terveydenhuollon johto ja yhteiset palvelut

Terveydenhuollon johtoon ja yhteisiin palveluihin sisältyvät terveyspalveluiden johto ja toimistopalvelut, asiakirjahallinto ja sihteerityö, materiaalihallinto, välinehuolto, terveystarkastus (mm. joukkoseulonnat ja ravitsemusterapiapalvelut), tartuntatautien ehkäisy sekä ilmaisjakelu.

Yhä huonompikuntoisia asiakkaita hoidetaan avoyskiköissä, jonka seurauksena ilmaisjakelukulutukset lisääntyvät. Avohoidossa olevien asiakkaiden hoitotarvikkeet on lain mukaan annettava terveyskeskuksesta maksuttomana hoitotarvikejakeluna eli ilmaisjakeluna.

Johto- ja toimistopalvelut vastaavat esimerkiksi terveyspalveluiden yhteisestä koulutuksesta sekä potilasasiamiestoiminnasta. Potilasasiamiesten toiminnan ostamista suunnitellaan vuoden 2022 alusta alkaen Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Lisäksi yhteisiin palveluihin sisältyvät sairaanhoitopiiriltä ostettavat kuvantamispalvelut ja Fimlab Laboratoriot Oy:ltä ostettavat laboratoriopalvelut, joiden osuus yhteisten palveluiden budjetista on noin puolet.

Tuloskortti

Vastuualue: Terveyspalvelut						
Strateginen päämäärä						
Näkökulma	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastyytyväisyyskyselyt (kokonaisarvio)	-	4,3			
	Lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen	100 %	100 %			
	Asiakastyytyväisyyskysely/vaikutusmahdollisuudet	-	4,3			
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Potilasjärjestöjen sovitut tapaamiset (kpl-määrä)	1	2			
	Pidettyjen asiakasraatien määrä	0	1			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Toimintamallien jatkuva arviointi ja kehittäminen. Suunnitelmallisuuden ja omahoitoon sitouttamisen lisääminen hoidon eri vaiheissa: hoito- ja kuntoutumissuunnitelmien laadinta yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Varhainen tuki ja ennaltaehkäisy. Kansansairauksien, päihdehaittojen sekä iäkkäiden kaatumisten ja vammautumisen osalta ennaltaehkäisevän työn toimintakäytännöistä sopiminen. Systemaattiset toimintakykykartoitukset ja kotiutus suunnitelmat sairaalan potilaille. Terminaalivaiheessa oleville potilaille laaditaan saattohoitosuunnitelma. Asiakas- ja sidosryhmätapaamisten toteuttaminen sovitusti, kokemusasiantuntijoiden ja potilasjärjestöjen edustajien mukanaolo kehittämissuunnitelmien laatimisessa, asiakasraadin järjestäminen (mikäli koronatilanne sallii), asiakaspalautteen nopea käsittely ja analysointi ja tarvittaessa korjaavien toimenpiteiden tekeminen.						
Strateginen päämäärä						
Näkökulma	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehityskeskustelun tarpeita vastaavuus	3,8	3,9			
	Tyhy-kysely: Työtyytyväisyys	3,9	4,0			
	Terveyspalveluiden sairauspoissaolot/työntekijä/vuosi	16,1	16			
Toimiva johto ja esimiestyö	Tyhy/Palautteen saaminen esimieheltä	3,7	3,8			
	Tyhy/ Tytyväisyys työyhteisön johtamistapaan	3,9	3,9			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Tyhy-kyselyn tulosten hyödyntäminen ja toiminnan kehittäminen erityisesti niiden arviointialueiden osalta, joiden tulos on kaupungin keskiarvoa heikompi. Henkilöstön koulutus- ja kehittämistarpeiden arviointi mm. kehityskeskusteluja ja osaamiskartoituksia hyödyntämällä sekä Käypä hoito -suosituksia seuraamalla. Kehityskeskustelun ja työpaikkakokousten avulla arvioidaan käytössä olevien työmenetelmien ja työvälineiden toimivuutta (liittyy myös tietojärjestelmien hitauteen). Aktiivisen tuen toimintamalli käytössä (sairauspoissaolot). Henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetään erityisesti huomiota koronatilanteen vuoksi. Kehityskeskustelujen pitäminen säännöllisesti, soveltuvien toteutustapojen valinta tarpeen mukaisesti vaihdellen.						
Strateginen päämäärä						
Näkökulma	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen	Prosessien sujuvuus (Tyhy-kysely)	3,7	3,8			
	Sovittujen toimintatapojen mukainen toiminta (Tyhy-kysely)	3,7	3,9			
Uuden teknologian hyödyntäminen	Omaolo-oirearvioiden käyttö (kpl)	0	5			
	Omaolo-hyvinvointivalmennusten käyttö (kpl)	0	5			
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitusti ja tarvittaessa	1	2			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kansantautien hoitoketjujen maakunnalliseen arviointiyhteyteen osallistuminen. Erikoissairaanhoiton klinikakohorttiin arviointeihin ja prosessikuvausten laadintaan osallistuminen. Tupakasta vieroitus-prosessin jalkauttamista ja arviointia jatketaan. Ennaltaehkäisevän työn osalta toimivan yhteistyön kehittäminen paikallisten toimijoiden (kaupungin toimijat, vapaaehtoisjärjestöt ja yksityiset) kanssa. Toimintaohjeiden ja -mallien kirjaaminen. Toimintaa kehitettäessä arvioidaan muutoksen aiheuttamat kustannusvaikutukset suhteessa kohonneeseen laatuun mahdollisimman perusteellisesti. Etävastaanottojen käyttö soveltuvasti. Omaolo-palvelun käytön laajentaminen. Maakunnallisen, uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän mahdollinen pilotointi 2021, käyttöönotto sovitulla aikataululla sairaanhoitopiirin kanssa.						
Strateginen päämäärä						
Näkökulma	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	101,1 %	100%+-1			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Talousarvion laadinta realistiseksi huomioiden asiakkaiden sairastavuus/tarpeet sekä koronan vuoksi muodostunut hoitovelka. Talousarvion noudattaminen. Reagoiminen talousarvion ennakoituun ylitykseen välittömästi, kun arvio ylityksestä olemassa. Palvelutarjonnan suhteuttaminen resursseihin.						

3.4.6. Sosiaalityö

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön palveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten sosiaalista kuntoutumista, elämän-

hallintaa ja itsenäistä selviytymistä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

TALOUSARVIO 2022

Sosiaalityö (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	330	301	301	0,0 %
Toimintakulut	-5 712	-4 088	-4 695	14,8 %
Toimintakate (netto)	-5 382	-3 787	-4 394	16,0 %

Sosiaalityön vastuualueelle kuuluvat aikuis- ja perhesosiaalityö, lastensuojelun sosiaalityö ja perhetyö, perheoikeudelliset palvelut, sosiaalihoitolain mukainen perhetyö, valvotut ja tuetut tapaamiset, täydentävä- ja ehkäisevä toimeentulotuki, sosiaalinen luototus, etuuskäsittely sekä kotouttamisen palvelut. Vastuualueen palveluille on yhteistä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy tukemalla lasten, perheiden ja aikuisväestön arkea, edistämällä sosiaalista kuntoutumista sekä vahvistamalla toimintakykyä.

Sosiaalityössä koronapandemia vaikuttaa asiakasvastaanottojen, neuvottelujen ja verkostojen järjestämiseen. Asiakasvastaanottoja sekä neuvotteluja pystytään hoitamaan etäyhteyksillä, joiden käyttömahdollisuus on koko sosiaalityön henkilöstöllä. Välttämättömät koti- ja muut käynnit sekä asiakasvastaanotot tullaan hoitamaan annettujen suojautumisohjeiden mukaisesti. Koronan vaikutukset sosiaalityön palvelujen tarpeessa ovat alkaneet näyttäytyä loppuvuodesta 2020. Etäyhteyksillä ja suojavarustein toteutettava asiakastyö haastaa uudenlaiseen vuorovaikutukseen ja vaatii valmiuksia lukea tilanteita uudella tavalla.

Sosiaalityön talousarvioon kohdistuu suunnitelmavuonna edelleen merkittävä ylityspaine. Lastensuojelun ostopalvelut sijoitusten ja perhekuntoutuksen osalta ovat aikaisempina vuosina aiheuttaneet suurimmat ylitykset. Muutos sijaishuollon kustannuksissa tapahtuu hitaasti, koska sijoitukset ovat usein useamman vuoden pituisia. Lastensuojelulain uudistuksessa ollaan säätämässä vastuusosiaalityöntekijää koskeva enimmäisasiakasmäärä. Henkilömitoitusta koskeva säännös on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi

syksyllä 2021 budjettilakina. Mitoitusta koskevan ehdotuksen mukaan yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä voisi vuosina 2022-2023 olla vastuullaan enintään 35 lasta. Mitoitus olisi vuodesta 2024 alkaen 30 lasta/lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Osana lastensuojelulain uudistamista sosiaalihoitolakiin on esitetty muutoksia perhesosiaalityön osalta.

Lähes kaikki aikuis- ja perhesosiaalityön, lastensuojelun ja perhetyön työntekijät on koulutettu systeemiseen työotteeseen. Toimintaympäristöön parhaiten soveltuvan työskentelymallin kehittämistä jatketaan ja laajennetaan yhteistyöverkostoihin.

Erityisen merkittävä muutos toimintavuonna on tulevan hyvinvointialueen valmisteluun osallistuminen.

Aikuis- ja perhesosiaalityö

Aikuis- ja perhesosiaalityössä vastataan sosiaalihoitolain mukaisista palveluista sekä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä, etuuskäsittelystä ja sosiaalisesta luototuksesta. Sekä lapsiperheiden sosiaalityössä että kunnan vastuulla olevassa toimeentulotukityössä tarvitaan usein monialaista yhteistyötä. Palvelutarpeen arvioinnin kehittämistä jatketaan ja jo tehty kehittämistyö on merkittävästi lisännyt perhesosiaalityön tarvetta. Myös lastensuojelulain esitetystä uudistuksesta perhesosiaalityölle on määritelty lakisääteinen ja merkittävä rooli lastensuojelun sosiaalityön työparina erityisesti perheen vanhempien palvelutarpeeseen vastaamisessa. Toistuvasti toimeentulotukiasiakkaana olevien lapsiperheiden palvelutarpeen arviointia kehitetään siten, että toimeentulotukiasian käsittelemisen ohella koko perheen sosiaalihoillon

tarve selvitetään. Äänekoski osallistuu AIKUMETOD - tutkimushankkeeseen, jossa systemaattisella palvelutarpeen arvioinnin tiedonkeruulla arvioidaan ja kehitetään sosiaalityön vaikutusta.

Aikuis- ja perhesosiaalityön tiimiin kuuluu kolme sosiaalityöntekijää, joista yksi toimii tiimivastavana, sosiaaliohjaaja, palveluohjaaja, etuussihteeri sekä koko vastuualueen toimistosihteeri.

Toimintasuunnitelmassa esitetään määräaikaisen perhesosiaalityöntekijän palkkaamista vuosille 2022-2023. Perhesosiaalityön tehostamisella voidaan vaikuttaa lapsiperheiden hyvinvointiin palvelutarveperustaisesti sekä lastensuojelun asiakkaiden määrään.

Aikuis- ja perhesosiaalityön asiakasmääräksi toimintavuonna arvioidaan 850 asiakasta, sisältäen lapsiperheiden ja aikuisten sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinnin, asiakassuunnitelmat ja palvelujen järjestämisen, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen ja nuorten jälkihuollon. Asiakkaista useilla on monen palvelun tarvetta. Sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa keskeistä on asiakkaan neuvonta ja ohjaus, palvelutarpeen arviointi, asiakasprosessin hallinta sekä asiakassuunnitelmien laadinta ja seuranta. Asiakkaille nimetään tarvittaessa oma työntekijä. Tiimin nuorten aikuisten sosiaalityöntekijä vastaa nuorten sosiaalityöstä ja 18-24 vuotiaitten lastensuojelun jälkihuollosta. Jälkihuollon asiakkaiden määrä kasvaa edelleen jälkihuollon ikärajan nostamisen myötä. Monenlainen tuen tarve ja ostopalvelujen käyttäminen lisäävät talousarvion ylitysriskiä.

Nuorten sosiaalityöntekijä osallistuu edelleen OHJAAMO-toimintaan.

Äänekosken talousneuvola on aloittanut osana Ennakoivan talousneuvonnan hanketta. Talousneuvolassa voi yhtä aikaa keskustella sosiaalityöntekijän, talous- ja velkaneuvojan sekä ulosoton asiantuntijan kanssa. Äänekoskella talousneuvolassa on mukana myös sosiaalisen luoton asiantuntija.

Äänekosken työllisyyspalvelut vastaa kuntouttavasta työtoiminnasta ja TYP toiminnasta. Yhteistyö työllisyyspalvelujen kanssa sekä sosiaalisen kuntoutuksen sisältöjen kehittäminen yhteistyössä arjen tuen palvelujen jatkuvat ja ovat merkittäviä haasteellisimmassa tilanteessa olevan aikuisväestön palvelukokonaisuuksien rakentamisessa.

Toimeentuloturva ja etuuskäsittely

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen rahoitus ja myöntäminen ovat kuntien tehtävänä. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea haetaan Kelalta perustoimeentulotuen yhteydessä ja Kela siirtää hakemukset sähköisesti kuntiin käsiteltäväksi. Ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea voi hakea myös suoraan kunnasta, mutta se edellyttää, että perustoimeentulotuesta on jo päätös. Toimeentulotukiasiat hoidetaan pääosin keskitetysti sosiaaliohjaajan/ palveluohjaajan työnä ja tarvittaessa yhteistyössä neuvotellen muun tiimin kanssa. Erityisen tuen tarpeessa olevat asiakkaat ohjataan sosiaalityöntekijöille. Täydentävä toimeentulotuki kohdennetaan erityisesti tilanteisiin, joissa voidaan tukea kuntoutumista, työllistymistä tai opiskelua sekä lapsiperheitten arkea.

Toimeentulotuen asiakasmäärässä varaudutaan pieneen kasvuun ja määrärahassa vuoden 2020 tasoon.

Vastuualueella hoidetaan myös sosiaalista luototusta. Sosiaalista luototusta myönnetään pääsääntöisesti velkojen takaisinmaksuun.

Sosiaalityön asiakkailla on paljon taloudellisia vaikeuksia, jotka liittyvät usein tilanteisiin, joissa asiakas on pitkäaikaisesti työelämän ulkopuolella ja hänellä on pienten tulojen lisäksi haasteita arjen hallinnassa. Taloudelliset vaikeudet vaikuttavat laajasti hyvinvointiin ja osallisuuteen. Taloussosiaalityön osaamisen vahvistaminen ja asian huomioiminen myös muissa sote-palveluissa on tärkeää. Henkilöstöä on koulutettu taloussosiaalityöhön osana TASOS-hanketta. Yksilö- ja ryhmätyöskentelyn mallinnosta ja toteuttamista jatketaan. Talousneuvola on osa myös TASOS -hanketta.

Välitystiliä käytetään ensisijaisesti asiakkailla, joilla määräaikainen välitystilisopimus on edesauttanut talouden hallintaa, turvannut asumista ja edistänyt itsenäistä selviytymistä. Välitystilin käyttämistä täsmennetään ja tarkennetaan edelleen.

Lastensuojelu

Lastensuojelu- ja arviointitiimissä työskentelevät johtava sosiaalityöntekijä, 5 sosiaalityöntekijää, sosiaaliohjaaja ja lapsiperheitten palveluohjaaja. Työntekijöistä yksi sosiaalityöntekijä ja palveluohjaaja tekevät palvelutarpeen

arviointia ja muut työntekijät toimivat lapsen asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa.

Arviointitiimi vastaa lastensuojeluilmoitusten vastaanotosta ja palvelutarpeen arvioinnista erityisen tuen tarpeessa olevien lasten osalta. Lisäksi lapsiperheitten palveluohjaaja vastaa osaltaan lapsiperheitten neuvonnasta ja ohjauksesta sekä verkostoyhteistyöstä. Ilmoituksesta käynnistyviä palvelutarpeen arvioinnin työprosesseja varaudutaan tehtävän noin 250 lapselle. Osa ilmoituksista koskee jo lastensuojelun asiakkuudessa olevia lapsia.

Lastensuojelun avohuollon toiminnoissa varaudutaan siihen, että palveluja tarvitsee vuoden aikana 230 lasta. Palvelutarpeen arviointia, sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, avohuollon toimintatapoja ja tukimuotoja sekä ennaltaehkäisevää työtä peruspalveluissa tulee vahvistaa ja siten vähentää sijaishuollon tarvetta. Tähän toimintaan tähtää edelleen lastensuojelun ja lapsiperheitten palvelujen kokonaisuuden kehittäminen.

Lastensuojelun vastuusosiaalityöntekijät hoitavat avohuollon lisäksi sijaishuollon asiakkuudet. Lastensuojelun perhehoito on lain mukaan ensisijainen sijaishuollon järjestämistapa. Lastensuojelun lain mukaan lastensuojelun laitoshuoltoa järjestetään vain, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla. Lastensuojelun perhehoidon laajuus arvioidaan olevan vuoden 2021 tasossa ja hoitovuorokausissa varaudutaan 25 lapsen kokovuotista hoitoa vastaavaan hoitopäivien määrään. Lastensuojelun laitoshoidon kustannuspaikka käsittää ammatilliset perhekodit ja lastensuojelulaitokset. Lastensuojelun laitoshoidon järjestetään ostopalveluina ja varaudutaan noin 17 lapsen ja nuoren koko vuoden kestävä sijoitusta vastaavaan hoitopäivien määrään (6 300). Riskiä määrärahan ylittymiseen tuo lastensuojelun sijaishuollon ennakoimattomuus ja erityisesti nuorten sijaishuollon erityistarpeet, jotka lisäävät kustannuksia. Ostopalveluissa tavoitteena on, että vähintään puolet sijoituksista on ammatillisissa perhekodeissa. Keski-Suomen kuntien yhteinen lastensuojelun perhekotihoitoon sekä laitoshoidon kilpailuttaminen toteutetaan siten, että uudet sopimukset olisivat voimassa keväällä 2022. Lastensuojelussa käytetään edelleen Keski-Suomen sijaishuoltoyksikön palveluja.

Lastensuojelun jälkihuoltoa järjestetään sijaishuollon tai pitkän avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen. Jälkihuolto kokonaisvaltaista tukea lapselle tai nuorelle ja sen tarkoituksena on tukea lapsen kotiutumista sijaishuollosta tai auttaa aikuistuvaa nuorta saavuttamaan riittävät valmiudet itsenäisen elämän aloittamiselle. Enemmistö jälkihuollon asiakkaista ovat aikuistuvia 18-24-vuotiaita nuoria. Jälkihuollon sosiaalityöstä 18-24 vuotiaitten osalta vastaa nuorten aikuisten sosiaalityöntekijä. Jälkihuoltotyöhön osallistuvat tiiviisti lastensuojelun sosiaaliohjaaja ja nuorten perhetyöntekijät (2). Jälkihuollon asiakkailla on monenlaista tuen tarvetta. Kasvava asiakasmäärä ja ostopalvelujen tarve ovat selkeää talousarvioriskiä.

Perhekuntoutus on lapsen sijoitukseen nähden ensisijainen lastensuojelun tukitoimi. Talousarvion puitteissa varaudutaan 2 perheen laitoshuoltoon perhekuntoutukseen ja 4 perheen omassa kodissa tapahtuvaan avokuntoutukseen. Perhekuntoutus toteutetaan avokuntoutuksena ja tiiviissä yhteistyössä oman tehostetun perhetyön kanssa, aina kun se on sisällön puolesta tarkoituksenmukaista ja mahdollista.

Ensikotipalvelut hankitaan ostopalveluna. Ensikotijaksot kohdentuvat vauvaperheisiin tilanteissa, joissa vanhemmuuden tuen lisäksi tarvitaan tiivistä seurantaa, arviointia ja kuntoutusta. Vuoden 2022 aikana varaudutaan 100 ensikodin hoitopäivään.

Sosiaali- ja kriisipäivystys toteutuu maakunnallisena/ hyvinvointialueen ympärivuorokautisena ostopalveluna Jyväskylän kaupungin sosiaalipäivystysyksiköstä.

Perheoikeudelliset palvelut lastenvalvojatyön osalta hankitaan ostopalveluna Jyväskylän perheoikeudellisten palvelujen yksiköltä. Sosiaalihuoltolain mukaisten tuettujen ja valvottujen tapaamisten kilpailutus toteutetaan toimintavuoden aikana.

Perhetyö ja tapaamispalvelu

Perhetyön yksikkö vastaa sosiaalihuoltolain mukaisesta perhetyöstä, lastensuojelun tehostetusta perhetyöstä, tapaamispalvelusta sekä osaltaan myös sijaishuollon aikaisesta perhetyöstä. Sosiaalihuoltolain mukaiset tapaamispalvelut jäävät pois, mutta perhetyön yksikkö vastaa edelleen lastensuojelun asiakkaiden tapaamisten toteuttamisesta. Perhesosiaalityön kasvava asiakasmäärä

rä lisää sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön tarvetta.

Kotouttaminen

Kotouttamispalveluissa työskentelee palveluohjaaja ja määräaikainen ohjaaja. Aikuis- ja perhesosiaalityön sosiaalityöntekijät vastaavat kotouttamisen sosiaalityöstä.

Kotouttamisen palveluohjaajan tehtävänä on koordinoita kotoutumislain mukaisten tehtävien

toteutusta kunnassa sekä tukea eri toimijoita kotouttamisessa. Palveluohjaaja osallistuu maahanmuuttajien neuvontapisteen työhön.

Koto 2 -hankkeen kautta saadaan eri ammattilaisille ja järjestötoimijoille lisää koulutusta työs-kentelyyn maahanmuuttajien kanssa. Toisena kehittämisalueena on kotouttamispalvelujen johtamisen kehittäminen ja yhteistyöverkostojen vahvistaminen. Kotouttamissuunnitelma päivitetään osana kehittämistyötä.

Tuloskortti

Vastuualue: Sosiaalityö						
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	asiakastytyväisyyskysely KA lakisäästeisten määräaikojen toteutuminen % lastensuojelun asiakkaita/ sosiaalityöntekijä ka sijaishuollossa olevia lapsia % 0-17 vuotiaista ls. asiakassuunnitelmien määrä % asiakkaista	- 100,0 % 40 1,1 % 100,0 %	4,1 100,0 % 35 1,0 % 100,0 %			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Suunnitelmalliset ja oikea-aikaiset palvelut, seuranta ja arviointi toteutuvat, palvelutarpeen muutosten ennakointi, palvelutarpeen arvioinnin prosessin ja sisällön kehittäminen. Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut ensisijaisia, erityinen huomio paljon palvelua tarvitseviin perheisiin. Toimeentuloon liittyvien asioiden huomiointi palvelutarpeen arvioinnissa, perhe- ja talousosiaalityön kehittäminen. Lastensuojelun riittävät henkilöstöresurssit ja tarkoituksenmukainen työnjako. Arviointitiimin tehokas ja välitön työn käynnistyminen ilman pitkiä odotusaikoja. Asiakkaan osallisuuden lisääminen ja kokemusasiantuntijoiden käyttö palvelujen kehittämisessä						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Tyhy-kyselyn tulokset: vastuualueen ka osaaminen ja työolot osion ka työyhteisön toimivuus osion ka Johtaminen osion ka	3,9 3,8 4 3,8	3,9 3,9 4 3,9			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: TYHY-tulosten perusteella nostetut kehittämiskohteet: perehdyttäminen, myönteinen ilmapiiri, hyvinvointia parantavien työkäytänteiden käyttöönotto, työprosessien sujuvuus Henkilöstön osaamisen/ erityisen osaamisen monipuolinen ja yksikkörajat ylittävä käyttö Terveet, turvalliset ja toimivat tilat, etätöyden edellytykset.						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen	työprosessien kuvausten määrä % keskeisistä työalueista (IMS) henkilöstökysely prosessien toimivuudesta	90,0 % 3,6	100,0 % 3,8			
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitusti ja tarvittaessa	-	1			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Työprosessien IMS-kuvausten päivittäminen, vaihteen kuvausten lisääminen IMS-kuvausten käyttö perehdyttämisessä Yhteistyö ja selkeät prosessit maakunnallisten Tiimirakenteen edelleen kehittäminen. Palvelujen rajapintojen huomiointi ja yhteisten palvelutarpeiden arvioiden ja palvelusuunnitelmien laatiminen.						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	136,4 %	100,0 %			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Talousarvion noudattaminen, säännöllinen toteutumisen seuranta ja ylitysriskien ennakointi. Palvelujen oikea-aikaisuus ja oikea porrastus. Ennakoiva ja ennaltaehkäisevä työ peruspalveluissa. Perheiden riskitekijöiden varhainen tunnistaminen, palvelutarpeeseen vastaavien palvelujen luova käyttäminen ja kehittäminen. Sote-ennakointi sosiaalityön prosessin kehittämisessä.						

3.4.7. Arjen tuki

Toiminta-ajatus

Arjen tuen tehtävänä on tarjota asukkaille tarpeen mukaiset ja laadukkaat arjen toimintakykyä ylläpitävät yksilölliset palvelut, jotka tukevat

asiakkaan itsenäistä selviytymistä omassa toimintaympäristössä.

TALOUSARVIO 2022

Arjen tuki (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	6 337	6 110	6 017	-1,5 %
Toimintakulut	-27 795	-27 034	-27 819	2,9 %
Toimintakate (netto)	-21 457	-20 924	-21 803	4,2 %

Arjen tuen vastuualueelle on sijoitettu vammais- palvelut, mielenterveys- ja päihdetyön asumis- palvelut sekä ikäihmisten palvelut. Vastuualueen toimintoja kehitetään esille nousevien tarpeiden mukaan painottaen ennaltaehkäisevää toiminta- kykyä tukevaa toimintaa kaikilla asiakasryhmillä ja suuntaamalla toimintaa edelleen kotona asu- misen tukemiseen.

Henkilöstömuutokset vuodelle 2022

Henkilöstöresurssina vuodelle 2022 esitetään vanhuspalvelulain edellyttämää henkilöstöresurs- sien nostamista Sumiaiskotiin ja Kuhnamon pal- velutaloon. Muutos vaatii yhteensä 1,5 hoitajan lisäystä, joista 1 hoitaja Sumiaiskotiin ja 0,5 hoitajaa Kuhnamon palvelutaloon. Lisäksi henki- löstön tarve kotihoidon palveluissa on turvattava ja kotihoitoon esitetään uutena neljää (4) uutta hoitajan vakanssia. Näistä vakansseista yksi (1) vakanssi suunnataan etähoidon kehittämiseen ja kolmella (3) hoitajan vakanssilla vahvistetaan kotihoidon tiimivahvuuksia Suolahdessa ja Ääne- koskella, jossa asiakasmäärät ovat kasvaneet. Huomioitavaa on, että Medimobin käyttöönotta- misen jälkeen työnjakamisen käytäntöä on muu- tettu ja siihen suunnattua työpanosta on keski- tetty erillisille työnjakajille, jotta hoitajat alu- eella voivat keskittyä hoitotyön toteuttamiseen.

Arjen tuessa aloitettiin uusi oppisopimusryhmä viidelle (5) lähihoitajaopiskelijalle tammikuussa 2021. Opiskelijat tästä ryhmästä työskentelevät Hoivalassa, Kuhnamon palvelutalolla, Tukipuus- sa, Mintakessa ja Kotisatamassa. Arjen tuki esit- tää, että vuoden 2022 aikana aloitetaan uusi viiden hengen oppisopimusryhmä, jonka avulla varaudutaan vanhuspalvelulain mukaisiin henki- löstölisäyksiin. Oppisopimusryhmän avulla vahvis- tetaan myös hoitajien saatavuutta. Arjen tuessa sijaisten saatavuushaasteet ovat olleet viimeis- ten vuosien aikaan merkittäviä ja vaikeuttaneet työyksiköiden toimintaa. Erityisesti haasteita on lyhytaikaisten sijaisten saatavuudessa.

Arjen tuen palveluasumisen yksiköissä välillisen työn tehtävien hoitamiseen suunnataan jatkossa- kin palkkatukityöllistämiseen varattuja henkilöi- tä. Välillisen työn tehtävät yksiköissä tulee jär- jestää lain mukaisesti ja huolehtia siitä, että hoitohenkilöstöllä riittää työaika huolehtia hoito- työstä. Mikäli palkkatuen kautta ei ole saatavilla riittävästi henkilöstöä, on välillisen työn tehtä- viin lisättävä riittävästi käytettävissä olevia työn- tekijöitä, jotta lakisääteinen velvollisuus toteu- tuu. Välillisen työn tehtävät vievät Arjen tuen yksiköissä yhteensä noin 13-15 työntekijän työ- ajan.

Arjen tuen palvelurakenne ja kehittäminen

Ympäri vuorokautisen hoidon kokonaiskattavuu- den on tavoitteena pienentyä samalla, kun en- naltaehkäisevää toimintaa ja kotihoitoa kehitet- tään. Ympäri vuorokautisen hoidon paikkamäärää ei pienennetä, mutta väestön ikääntyessä ympä- rivuorokautisen hoidon kattavuus pienenee au- tomaattisesti, kun ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa.

Äänekosken Asumispalvelusäätiö rakennuttaa Eerolankadulle (Piilolanniemi) uuden palveluta- lon, joka valmistuu loppuvuodesta 2022. Uuteen yksikköön rakennetaan 60 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ikäihmisille. Tämä mahdollistaa tarvittaessa kuuden lisäpaikan käyttöönotta- misen, jota tulee vakavasti harkita käyttöönotetta- vaksi, mikäli asiakkaiden odotusajat jatkavat kasvua. Tämä vaatii silloin myös henkilöstön lisäystä. Uuden yksikön käyttöönoton yhteydessä kaupungin laitoshoidon paikkoja muutetaan te- hostetun palveluasumisen paikoiksi 19 kpl, kun Piilolan palvelukeskuksesta siirretään muistiyk- sikkö Muistola uuteen rakennukseen ja Hoivalaan väliaikaisesti sijoitetut 4 lisäpaikkaa siirretään uuteen yksikköön. Tämä keventää palveluraken- netta merkittävästi. Tavoitteena on, että Muisto- lan lisäksi uuteen yksikköön siirretään Tukipuun tehostetun palveluasumisen yksikkö. Muistolan tilalle siirtyy Niittywillan lyhytaikaisyksikkö Suo-

lahdesta ja samalla yhdistetään erillisesti toimineet lyhytaikaishoidon yksiköt, jotka molemmat toimivat jatkossa ympärivuorokautisina. Yhdistymisessä ei ole tarkoitus lisätä lyhytaikaisen hoidon paikkoja vaan yhdistää yksiköiden toiminta yhden kokonaisuuden alle. Tukipuun palvelutalosta vapautuneisiin tiloihin suunnataan puolestaan Tukipilarin, Dynamon ja tukiasumisen toimintaa.

Työ- ja päivätoiminnassa pyritään vakiinnuttamaan monipuolinen ryhmätoiminta siten, että toiminta on laaja-alaista ja yhteistyö arjen tuen sisällä toimii yksilöllisesti, asiakkaan tarpeita vastaavalla tavalla. Ulospäin suuntautuvaa työtoimintaa järjestetään yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien että vammaisten osalta. Ikäihmisten seniorikeskustoiminnan järjestämistä jatketaan Äänekosken ja Suolahden taajamissa. Kaikessa työ- ja päivätoiminnassa painopiste on kotona asumisen ja arjessa suoriutumisen tukeminen. Toimintaa kehitetään entistä toiminnallisemmiksi ja siten, että asiakkaiden oma osallisuus korostuu.

Toiminnoissa korostetaan edelleen moniammatillista yhteistyötä ja toiminnan hyvää suunnittelua, jotta saadaan kustannustehokkaita ja laadukkaita palveluita. Kaikissa palveluissa korostetaan asiakkaan omia voimavaroja ja kannustetaan toimintakyvyn ylläpitämiseen. Omissa yksiköissä osaamista lisätään koulutuksella, työssä oppimisella ja yhteistyön lisäämisellä. Osaamisen suunnitelma arjen tuessa laaditaan vuosittain.

Arjen tuen kaikista yksiköistä sekä asiakasohjauksen tiimistä osallistutaan aktiivisesti maakunnallisiin SOTE-hanketyöryhmiin myös vuonna 2022. Tavoitteena on kehittää maakunnallisesti yhtenäisiä toimintamalleja, mittaristoja sekä tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluja ja toimintamuotoja.

Asiakkuuksien hallinta

Asiakkuuksien hallinnan tulosalue sisältää vanhus-, mielenterveys-, päihde- ja vammaisasiakkaiden palveluohjauksen ja koordinoinnin sekä Arjen tuen sosiaalityön. Vastuualueelle on budjetoitu omaishoito, perhehoito, asumispalvelut, laitoshoidon, kotihoitoon kuuluvat tuki- ja kuljetuspalvelut sekä ostopalveluna ja palvelusetelinä toteutetut palvelut kaikille asiakasryhmille.

Lakisääteisiä määräaikoja noudatetaan asiakasohjauksessa.

Palvelutarpeen arvioinnissa, oikea-aikaisten ja tarkoituksenmukaisten palveluiden myöntämisessä sekä päätöksenteon tueksi hyödynnetään lautakunnan vahvistamia palvelujen myöntämisen perusteita. Valtakunnallisesti uusi vanhuspalvelulaki velvoittaa, että koko Suomessa toimintakyvyn mittaaminen on yhtenäistä ja ikäihmisten osalta tämä tarkoittaa RAI-toimintakyvyn mittaristoon siirtymistä Äänekoskella. RAI-mittariston käyttöönotto on prosessi, jonka suunnitteleminen on aloitettu yhteistyössä muun maakunnan kanssa keväällä 2021. RAI-mittaristo otetaan käyttöön kaikissa vanhuspalveluiden yksiköissä asteittain vuoden 2022 aikana. Arjen tuen palveluista myös mielenterveyskuntoutujille ja vammaispalveluun suunnitellaan RAI-mittariston käyttöönottamista erityisryhmien toimintakyvyn arvioimisen tukeksi.

Omaishoidon tarve on kasvanut viime vuosina kaikissa ikäryhmissä. Vuonna 2022 omaishoidon määrärahaa esitetään hieman nostettavaksi. Lisämäärärahan nosto koskee sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tukea. Omaishoidon sijaisvapaiden käytössä pyritään ensisijaisesti käyttämään toimeksiantosopimuksia ja lyhytaikaista perhehoitoa, jonka vuoksi erityisesti ikäihmisten palveluissa perhehoidon määrärahaa tulee nostaa. Lyhytaikaista perhehoitoa käyttää n. 10 ikäihmistä. Vapaita voidaan järjestää myös kotihoidon palveluin tai omien lyhytaikaishoitopaikkojen turvin. Omaishoitajien arkea tukevana palveluina tarjotaan edellisen vuoden tapaan, mm. omaishoitajien terveystarkastuksia sekä omaishoitajille suunnattua virkistystoimintaa ja koulutusta. Omaishoidon tuen piirissä asiakkaita on yhteensä n. 180-190, joista yli 65-vuotiaita on 130 asiakasta ja alle 65-vuotiaiden omaishoidon asiakkaita on reilu 50. Heidän selviytymistään kotiin tuetaan sekä rahallisesti että kotiin vietävinä palveluina. Omaishoitajien työn tukemiseen kohdennetaan sekä kotihoidon että kahden omaishoidon lomittajan työpanosta. Omaishoidon lomitus turvataan ja omaishoitajien jaksamista vahvistetaan kaupungin tukitoimilla.

Vuonna 2022 ostopalvelujen käyttö tulee kasvamaan jonkin verran, mm. kotikuntamuutosten ja erityisryhmien kasvavan palvelutarpeen vuoksi. Kotikuntamuuttajien määrä vaihtelee vuosittain. Niiden hankkimisessa käytetään harkintaa, mutta erityisryhmien (vammapalvelut, mt- ja päihde-

palvelut) osalta kaupungilla ei ole käytössä omaa ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ja tämä aiheuttaa ostopalvelujen lisääntymistä. Palveluasumisen tarpeen arvioinnissa pyritään asiakasta ohjaamaan ensisijaisesti tukiasumiseen, ryhmäasumiseen ja perhehoitopalveluihin, mutta asumispalvelujen tarve kasvaa erityisesti päihde- ja kehitysvammapalveluissa. Ikäihmisten palveluissa palvelusetelillä myönnettyä ympärivuorokautista hoitoa hankitaan n. 10 asiakkaalle vuodessa.

Vammaispalveluissa perhehoitoa on käytössä 21-25 asiakkaalle. Vammaispalvelussa ostetaan pitkäaikaisia asumispalveluja n. 48-51 ja lyhytaikaisia asumispalvelua 5-7 asiakkaalle. Erityishuollon laitoshoidon ostetaan lääkitysarviointijaksoja varten erityisen vaativissa tilanteissa vuosittain tarpeen mukaisesti, yleensä n. 0-2 asiakkaalle. Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelua ostetaan n. 20 asiakkaalle, joista 12-13 asiakasta on ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Ympärivuorokautista päihdeasumispalvelua ostetaan vuosittain 2-3 asiakkaalle. Pitkäaikaishoidon rinnalla tarvitaan lyhytaikaisjaksoja tukemaan kotona asumista.

Ostopalveluihin sisältyy mm. vaikeavammaisten noin 300 asiakkaalle ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut noin 20 asiakkaalle, ensisijaisesti kuitenkin suositaan yhteiskuljetuksia ja senioriliikennettä. Asiakkaiden määrä kuljetuspalveluissa on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalvelukustannuksia nostaa vaikeavammaisten opiskelumatkat ja työskentely pitkissä matkoissa. Vuonna 2020-2021 on kilpailutettu kaikki kuljetuspalvelut ja kilpailutuksen mukainen toiminta käynnistyi kesäkuussa 2021. Kilpailutuksella näyttäisi olevan hiukan kustannuksia hillitsevä vaikutus. Kilpailutuksen tavoitteena oli parantaa palvelun laatua, hillitä kustannusten nousua ja siirtyä maakunnallisesti samaan toimintamalliin eri kuntien kanssa.

Ostopalveluiden budjetti sisältää myös vanhusten kotihoitoon liittyvät tukipalvelut mm. kotiin vievät ateriapalvelut, jonka tuottaa pääosin kaupungin terveyskeskuksen keittiö ja osittain palvelut ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Tukipalveluissa palvelumuotoina ovat turvapalvelu, siivouspalvelu, saattajapalvelu ja hygieniapalveluita. Siivouspalvelun toteutukseen käytetään palveluseteliä, joka on tulosidonnainen ja suunnattu vähävaraisille. Siivouspalvelun palvelusetelin määrärahaa ehdotetaan korotettavaksi vuo-

delle 2022 vähävaraisten siivouspalveluavun turvaamiseksi.

Vammaispalvelussa kustannuspainetta tuo henkilökohtaisen avun asiakasmäärän kasvu. Avustuksen ja ostopalvelun lisäksi henkilökohtaiseen apuun suunnataan kahden työntekijän työpanos v. 2022. Nuoret kehitysvammaiset itsenäistyvät, lähtevät opiskelemaan ja muuttavat pois kotoaan. Poismuuttoa kotoa on tuettava vahvasti, jotta vältetään raskaimpiin palveluihin joutuminen. Vuonna 2022 vammaispalveluiden kuntoutusohjauksen työtä on tarpeen kehittää ja tukiasumistoimintaa tehostaa. Työnjakoa tukiasumisen tiimin ja kotihoidon kanssa kehitetään edelleen ja etsitään yhteistyömuotoja, mm. yöpartio toimintaa tukemaan tukiasumisen asukkaita. Tukitoimista huolimatta kehitysvammapalveluissa itsenäistyminen ei kaikkien osalta tarkoita muuttoa omaan kotiin vaan osalla asiakkaista on tarve ympärivuorokautisiin asumispalveluihin.

Oma palvelutuotanto

Oma palvelutuotanto sisältää omat laitos- ja palveluasumisen yksiköt, toimintakyvyn tuen yksiköt sekä kotihoidon kaikkien asiakasryhmien palveluissa.

Laitoshoidon ja asumispalvelut

Omia vanhusten laitospalveluyksiköitä vuonna 2022 on edelleen Piilolan palvelukeskuksessa Hoivala ja Muistola, yhteensä 43 paikkaa. Muistolankeskusyksikkö (15 paikkaa) ja Hoivalassa olevat neljä (4) väliaikaista paikkaa on tavoitteena muuttaa uuteen Eerolankadulle rakentuvaan yksikköön ja samassa yhteydessä muuttaa paikat tehostetun palveluasumisen paikoiksi. Muutos vähentää laitoshoidon paikkoja yhteensä 19 paikalla. Myös Tukipuun tehostetun palveluasumisen yksikkö (35 paikkaa) tulee muuttamaan uuteen rakentuvaan yksikköön.

Kuhamon palvelutalo on 31-paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö Piilolan palvelukeskuksen yhteydessä. Äänekosken taajamassa on myös Tukipuun palvelutalo, jossa tuotetaan tällä hetkellä sekä tehostettua palveluasumista (35 paikkaa) että kotihoidon palveluita (26 asuntoa). Uuden hoivayksikön valmistuttua Eerolankadulle tavoitteena on, että Tukipuun palvelutaloon jää 26 asuntoa, jotka toimivat kotihoidon palveluilla. Suolahdessa toimiva Kotisatama on tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa on 39 paikkaa. Yksikkö toimii Attendolta vuokratuissa tiloissa.

Kotisataman tilat ovat hyvin kompaktit, mm. lääkehoidon turvallisen toteuttamisen ja vaihtolovelvollisuuden turvaamisen vuoksi kesällä 2021 vapautettiin yksi huone alakerrasta hoitajien toimistokäyttöön. Konginkankaan palvelukeskuksessa on yhteensä 34 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ikääntyneille. Sumiaiskoti on 19-paikkainen yksikkö Sumiaisten taajamassa. Ympärivuorokautisesti valvottuja ikäihmisten asumispalvelupaikkoja on kaikissa Äänekosken taajamissa yhteensä 158 paikkaa ennen Eerolankadun yksikön valmistumista.

Lyhytaikaisen hoidon paikkoja on käytössä yhteensä 28. Lyhytaikaishoidon paikat ovat Niittywillaa lukuun ottamatta ympärivuorokautisia ja niitä tarjotaan Äänekoskella Kuntolassa (12+1 paikka), Suolahdessa Niittywillassa (10 + 1 paikka), Kotisatamassa (1 paikka), Tukipuussa (2 paikka) ja Konginkankaan palvelukeskuksessa (1 paikka). Ei ympärivuorokautista pitkäaikaista palveluasumista ikäihmisille on tarjolla Suolahdessa muutama paikka Kotirannan palvelutalossa.

Laitoshoidon ja asumispalveluiden turvajärjestelmien uusiminen on aloitettu v. 2020 ja vuoden 2022 aikana on tarkoitus uusia Konginkankaan palvelukeskuksen, Sumiaiskodin, Kalevankodin ja Kotirannan turvajärjestelmät. Vanhat järjestelmät ovat käyttöikänsä päässä ja rikkiinäisiä. Uudet turvajärjestelmät on kilpailutettu v. 2020. Kilpailutuksen voitti Vivago-turvajärjestelmä.

Yhteistyötä terveystoimen kanssa jatketaan tiiviisti, jotta hoidon jatkuvuutta sairaalahoidon tarpeen jälkeen voidaan turvata. Ympärivuorokautisen hoidon turvaamiseksi sairaanhoidollista työpanosta tullaan suuntaamaan entistä enemmän asiakkaiden sairaanhoitoon ja lääkäriyhteistyötä tiivistämään. Kaikissa yksiköissä panostetaan asiakkaiden toimintakyvyn tukemiseen, kuntoutukseen ja elämän mielekkyyden säilymiseen.

Toimintakyvyn tuki

Toimintakyvyn tuki sisältää toimintakyvyn ylläpitoa edistävät ja kuntoutusta antavat yksiköt sekä kotiin tarjottavat kuntouttavat toiminnot.

Kuntolan 12 lyhytaikaista ympärivuorokautista asiakaspaikkaa suunnataan enenevästi kuntouttaviin arviointijaksoihin, sairaalasta kotiutumisen ja omaishoidon tukemiseen. Kuntolassa on lisäksi yksi (1) kriisipaikka. Niittywillassa on 10 + 1 ei

ympärivuorokautista lyhytaikaishoidon paikkaa. Yksi paikoista on kriisipaikka. Niittywillaan ostetaan yöaikaisia käyntejä yksityiseltä palvelutuottajalta samasta talosta. Niittywillan asiakaspaidat suunnataan toimintakykyä tukevaan lyhytaikaishoidon jaksoihin, jotka tukevat kotona asumista ja sairaalasta kotiutumista sekä omaishoitoa. Eerolankadulle rakentuvan uuden palveluyksikön valmistuttua, niiden toiminnot yhdistetään saman katon alle Piilolan palvelukeskukseen. Tämä tuo synergiaetua sekä asiakkaiden hoidon kannalta että henkilöstön suhteen. Se mahdollistaa myös Niittywillan asiakkaille ympärivuorokautisen hoidon. Molempien yksiköiden toimintaa pyritään kehittämään entistä tavoitteellisemmin toimintakykyä tukevalla ja kuntouttavalla työotteella. Yhteistyöterveystoimen, kotihoitoon, asiakasohjauksen ja yksiköiden pidetään tiiviinä, jotta asiakkaille voidaan suunnitella kotona asumista tukevat tavoitteet myös lyhytaikaisjaksoille. Tavoitteena on saada asiakas mahdollisimman nopeasti ja turvallisesti siirtymään kotiin sairaalajakson jälkeen, mikäli hän tarvitsee jakson toimintakyvyn arviointia ja kuntoutumista varten. Paikoilla turvataan arkikuntoutumisen mahdollisuus. Omaishoidon lakisääteisiä vapaita hoidetaan mahdollisuuksien mukaan enenevässä määrin lyhytaikaisessa perhehoidossa ja sijaishoitajasopimuksilla asiakkaiden omassa kodissa.

Mielenterveyskuntoutujien asumisyksikkö Tukipilarissa on yhteensä 12 paikkaa ja niistä osa on tarkoitettu pitkäaikaisille asukkailla ja osa lyhytaikaishoitoa tarvitseville. Tukipilari on avohoittoa, jossa ei ole yöhoitoa ja säännölliset yökäynnit sekä turvahälytyspalvelu yöaikaan ostetaan yksityiseltä palvelun tuottajalta. Tavoitteena asumisyksiköllä on toteuttaa asukkaiden yksilöllistä ohjausta ja kuntoutusta niin, että asiakkaat kotiutuisivat omaan kotiin mahdollisuuksien mukaan tarvittaessa tukipalveluiden turvin.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palveluita tuotetaan sekä asumis-, tukiasumis- että kotiin annettavina palveluina. Tukiasumisen tiimin toimintaa on kehitetty ja tehostettu. Palvelurakennetta on saatu kääntymään yhä enemmän kotona asumista tukevaksi. Tukiasumisen tiimi toimii myös viikonloppuisin, jonka avulla pystytään entistä paremmin tukemaan mt- ja päihdeasiakkaiden kotona asumista. Omassa kodissa asumisen tukemisen lisäksi asiakkailla on mahdollisuus ryhmätoimintaan, jota tehdään yhteistyössä muiden alueella toimivien järjestöjen kanssa.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujille tarkoitettu Työ- ja päivätoiminta Dynamon tavoitteena on tukea asiakkaiden kuntoutumista ylläpitämällä ja edistämällä heidän edellytyksiään elää ja toimia normaalissa arjessa. Toiminnoilla tuetaan asiakkaan psyykkistä- fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä. Asiakkaat osallistuvat toimintaa omien voimavarojensa mukaan yksilöllisten kuntoutussuunnitelmien mukaan.

Kalevankodin ryhmäasunto on suunnattu 7 kehitysvammaiselle vakitukselle asukkaalle. Yksikössä on varattu huone tilapäiseen asumiseen ja asumiskokeiluihin ja sieltä käsin hoidetaan myös 6 asukkaan tukiasumisen palvelut (erilliset asunnot lähiympäristössä). Kalevankodin, toimintakeskuksen, kuntoutusohjauksen sekä henkilökohtaisen avun henkilöstön yhteiskäyttöä ja toiminnallista yhteistyötä jatketaan.

Toimintakeskuksen päivä- ja työtoiminta suuntauuu vaikeavammaisten päivätoimintaan ja kotona selviytymistä tukevien taitojen ylläpitoon. Sisältö muokataan vastaamaan ajan henkeä ja asiakkaiden tarpeita ja toimintakykyä tukevaksi.

Ulospäin suuntaavaa toimintaa ja avosuojatyötä kehitetään yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Vammaispalvelun kuntoutusohjauksessa työpanos kohdentuu edelleen vammaisten lasten ja perheitten ohjaukseen ja arjen tukeen sekä aikuisten kehitysvammaisten itsenäisen asumisen tukemiseen.

Seniorikeskukset toimivat suuremmissa taajamissa, Äänekoskella viitenä ja Suolahdessa kolmena päivänä viikossa. Toiminnan sisältöjä monipuolistetaan myös yhä enemmän kotihoitoa tukevaksi ja tavoitteellisemmaksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Seniorikeskuksissa jatkuvat myös seniorineuvolan toiminta ja tämä toiminta jatkuu kaikissa taajamissa. Seniorineuvola toimintaa kehitetään tavoitteellisesti. Toimintaa ylläpitää ennaltaehkäisevän työn ohjaaja ja hän suorittaa myös omaishoitajien ja perhehoitajien terveystarkastuksia vuosittain sekä tekee hyvinvointia tukevat kotikäynnit 75-vuotta täyttävälle kuntalaisille. Hän kehittää myös eri riskiryhmien ennaltaehkäisevää toimintaa sekä jatkaa vastaanotto toiminnan kaatumisriskissä oleville asiakkaille.

Seniorikeskuksen toimintaa suunnataan toimintakykyä ja kotona asumista tukevaan toimintaan

sekä muistiasiakkaille suunnattuihin ryhmätoimintoihin. Luotua muistisairaana asiakkaan muistipolkutoimintaa, eri yksiköiden muistiosaajien säännöllisiä kokoontumisia ja hyvin käytänteiden jakamista kaikkien käyttöön jatketaan.

Kotihoito

Kotihoidon säännöllisen palvelun piirissä on n. 400 asiakasta ympäri kaupunkia. Kotihoidon erilaisten tukipalveluiden piirissä on n. 800-900 asiakasta. Tukipalveluja ovat mm. turvapuhelin-, ateria-, vaatehuolto- kauppa- ja asiointipalvelut. Kotihoito toimii ympärivuorokautisesti kaikissa taajamissa ja tämä mahdollistaa kotona asumisen mahdollisimman pitkään ja tätä kautta ympärivuorokautisesta asumisesta aiheutuvien kustannusten hallintaa.

Kotihoito Äänekosken ja Suolahden taajamassa on jaettu pienempiin tiimeihin asiakastyön laadun ja työn hallittavuuden parantamiseksi. Toimintamalli on koettu hyväksi ja se on parantanut mahdollisuutta toteuttaa omahoitajuutta ja vähentänyt hoitajavaihtuvuutta asiakkaiden luona. Vuonna 2021 toimintamallia juurrutettiin kotihoitoon ja tiimeille rakennettiin pysyviä toimitiloja toiminnan turvaamiseksi. Alkuvuodesta 2021 kotihoidossa vaihdettiin toiminnanohjausjärjestelmä ja asiakastietojärjestelmä. Uusien järjestelmien avulla tiedon kulku, sen käytettävyyden eri palveluissa parani, työntekijöiden pääsy asiakastietoihin kotikäynnin aikana ja reaaliaikainen kirjaus mahdollistui. Se vahvisti sosiaali- ja terveystoimen yhteistyötä ja paransi asiakkaiden hoidon toteuttamista. Toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön myös Tukipuun kotihoidossa, tukiasumisen tiimissä, omaishoitajien lomituspalveluissa sekä erityistyöntekijöillä vanhuspalveluissa.

Toiminnanohjausjärjestelmän vaihdoksen myötä kotihoidossa muutettiin työnjakamisen käytäntöjä. Työjakajat kotihoidossa toimivat erillisenä. Tällä toiminnalla pyrittiin keskittämään työnjakoa ja turvaamaan muun hoitohenkilöstön työajan käyttö hoitotyön toteuttamiseen. Toiminnan kehittäminen jatkuu vuonna 2022.

Vuonna 2021 kotihoidon esimiestyö jaettiin kahdelle esimiehelle. Toisen esimiehen vastuulla on ollut henkilöstön johtaminen ja toisella asiakas- ja hoitotyön johtaminen. Kotihoidon kehittäminen on kuulunut molempien työkuvaan. Kotihoi-

don esimiestyön kehittämistä ja uudistamista jatketaan v. 2022 aikana.

Kotihoidon resursseja ohjataan entistä tehokkaammin asiakkaalle annettavaan aikaan. Tavoitteena on saada kohdennettua kotihoidon henkilöstön resursseja tasapuolisesti kaikille alueille. Tavoitteeksi on asetettu, että asiakastyöaika hoitajilla on vuonna 60 % kokonaistyöajasta ja sairaanhoitajilla 40 % kokonaistyöajasta.

Kotihoidon henkilöstön saatavuus on vaikeutunut viime vuosina. Vuonna 2022 aloitetaan pilottikoikeilu kannustavasta palkkauksesta kotihoidon henkilöstölle. Tavoitteena on parantaa henkilöstön saatavuutta, vaikuttaa asiakastyön laatuun sitä parantavasti ja vähentää henkilöstön poissaoloja. Vuonna 2022 kotihoidon toiminnan kehittämisen yhtenä alueena on etähoivan kehittäminen. Etähoivan toteuttamiseen esitetään vuodelle 2022 yhtä hoitajavakanssia. Etähoivaa on toteutettu vuosina 2020-2021 kotiutustiimin toimesta, mutta sen kehittäminen vaatii erillistä työntekijäresurssia.

Etähoivan palvelut on koettu asiakaskunnassa ja työntekijätaholla toimiviksi ja niiden jatkokehittämiseen on paljon mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Etähoivan avulla vaikutetaan asiakasturvallisuuteen, mahdollistetaan monenlaisia tukkeinoja asiakkaiden kotona asumisen turvaamiseksi sekä vaikutetaan kotihoidon käyntimääriin ja mm. matkoihin kuluvaan aikaan. Etähoivassa on asiakkaita n. 20. Etähoivan palveluvalikoimaa pyritään laajentamaan vuonna 2022 siten, että kotihoidon asiakkaiden käyttöön tulisi myös lääkerobotteja. Lääkerobottitoiminnan arvioidaan vaikuttavan vähenevästi asiakastarpeen kasvuun ja tuovan säästöjä mahdollistamalla turvallista lääkehoidon toteuttamista vähemmillä käyntimäärillä.

Varahenkilöstö jatkaa vuoden 2021 henkilöstömäärällä. Varahenkilöstössä toimii 15 hoitajaa, 3 sairaanhoitajaa ja 1 esimies. Varahenkilöstön toiminnalla on pyritty turvaamaan sijaisten saantia yksiköihin ja sitä kautta lisäämään asiakasturvallisuutta ja vapauttamaan esimiesten työaikaa kehittämistyöhön ja työhyvinvoinnista huolehtimiseen. Vuonna 2021 varahenkilöstöstä siirrettiin kaksi (2) hoitajan vakanssia Kuhnamon palvelutaloon, yksi (1) hoitajavakanssi Hoivalaan ja kolme (3) hoitajan vakanssia pysyvästi kotihoitoon. Näillä siirroilla varmistettiin lakisääteiset mitoitukset yksiköissä sekä turvattiin toimivaa kotiutusta. Siirrot pysyvät voimassa myös vuoden 2022. Varahenkilöstön esimies on toiminut varahenkilöstön lisäksi yöpartion, kotihoidon erityistyöntekijöiden sekä Hoivalan esimiehenä. Rekrytoinnin kehittämistä Arjen tuen vastuualueella on kehitetty ja yhdenmukaistettu keskittämällä rekrytointeja varahenkilöstön vastaavalle ohjajalle.

Kotihoidossa asiakkaaksi tullaan määräaikaisella arviointijaksolla. Määräaikaisen jakson on todettu vähentävän kotihoidon säännöllisen palvelun tarvetta. Kotikuntoutusta toteutetaan sekä pääosin yksilöohjauksella ja arkeen kohdistuvana toimintana. Kotihoidon asiakkaiden kuntoutus kuuluu kaikille kotihoidon työntekijöille ja kuntoutuksen osaamista pyritään vahvistamaan laajalti koko kotihoidon henkilöstölle.

Yöaikaisen avun tarve on viime vuosina kasvanut, kun kotona hoidetaan asiakkaita aiempaa pidempään. Kotihoidon yöpartion toiminta turvataan samankaltaisena kuin edellisinä vuosina ja yöpartion tukea kohdistetaan kaikkiin asiakasryhmiin Arjen tuen vastuualueella.

Tuloskortti

Vastuualue: Arjen tuki							
Strateginen päämäärä		Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma		Asiakas					
Kriittinen menestystekijä		Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvät ja toimivat peruspalvelut		Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	91,6 %	92,0 %			
		Laitoshoidossa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	1,7 %	1,2 %			
		Tehostetussa palveluasumisessa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	6,6 %	6,8 %			
		Asiakkailla myönnetty kuntoutusjaksot kotiin, kpl	62	80			
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen		Asiakastytyttöyveyskyselyn tulokset: keskiarvo kokonaisuudesta.	0	4,2			
		Toteutuneet asiakasraadit, kpl	3	5			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi							
Palvelujen oikea-aikainen kohdentaminen asiakasohjauksella, asiakasohjausresurssin lisääminen ja prosessin tehostaminen, asiakkaan osallistaminen asiakasraadin (huomioiden koronan vaikutukset) ja osana omaa asiakassuunnitelmaa, painopiste kuntoutuksessa, ennaltaehkäisevissä palveluissa ja kotiin tuotetuissa palveluissa							
Strateginen päämäärä		Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma		Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä		Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		Suosittelujen mukaiset henkilöstömitoitukset yksiköissä, mitoitusnormi ympärivuorokautisissa yksiköissä min. 0,5 tt/as.	0,55 - 0,68	0,60-0,68			
		Työhyvinvointikysely, osaaminen ja työolot	3,6	3,8			
		Työhyvinvointikysely, työyhteisön toimivuus	3,8	3,9			
		Kotihoidossa asiakastyöaika % kokonais työajasta	39/57 %	40/60 %			
		Sairauspoissaolot kalenteripäivää/ htv	25,7	23			
Toimiva johto ja esimiestyö		työhyvinvointikysely, johtaminen (asteikko 1-5)	3,5	3,7			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:							
Yksiköissä tehty suunnitelmat mitoitukseen pääsemiseksi, minimimitoitus tehostetussa palveluasumisessa 0,5 Kotihoidossa asiakastyöajan seuranta toiminnanohjausjärjestelmällä ja sen avulla työajan kohdentaminen tasapuolisesti ja tavoitetasolle. Rekrytointiosaamisen vahvistaminen ja perehdytyksen suunnitelmallinen toteutuminen. Mind map käytössä osana perehdytystä. Yhteistyön tehostaminen työterveyshuollon kanssa ja varhaisen tuen toimintamallin tehokkaampi käyttö. Johtamisalueiden uudelleen arviointi ja johtamisosaamisen vahvistaminen tavoitteena työhyvinvoinnin lisääminen.							
Strateginen päämäärä		Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma		Prosessi					
Kriittinen menestystekijä		Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen		Kotihoidon kattavuus yli 75-vuotiaiden osuudesta	15,2 %	15,5 %			
		Kotikuntoutuksen määrä	379	400			
		Lakisääteisten määrärajojen toteutuminen: %	100,0 %	100,0 %			
		Varahenkilöstön käyttöaste %-osuus	99,0 %	98,0 %			
Uuden teknologian hyödyntäminen		Hyvinvointitekniikoiden käytön pilotointi ja kokeilu sekä käyttöönotto, laitteiden määrä	52	70			
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen		Luottamushenkilöiden tapaaminen sovituksi ja tarvittaessa	0	1-3x/v			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:							
Asiakas- ja palveluprosessikuvaukset käytössä osana IMS-järjestelmää, yhtenäinen palvelusuunnitelmaprosessi. Kotihoidon mobiilijärjestelmä optimaalisesti käytössä ja toimintaa uudistetaan kokoistava kotihoito -hankkeen mukaisesti. Yhteistyötä kotihoidon, terveystoimen, sosiaalitoimen ja arjen tuen välillä syvennetään edelleen. Teknologian mahdollisuuksia otetaan pilotoitina käyttöön ja kokeilujen jälkeen osaksi toimintaa, mm. kotihoidon etäkäynnit							
Strateginen päämäärä		Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma		Talous					
Kriittinen menestystekijä		Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne		Talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	105,4 %	99-101 %			
		Käyttöasteet ka:					
		- Laitoshoido	99,4 %	99,5 %			
		-Tehostettu palveluasuminen	101,5 %	99,0 %			
		-Tavallinen palveluasuminen	83,3 %	99,0 %			
		-Lyyhtikäishoito	88,8 %	100,0 %			
		Tukiasuminen suoriteprosentti	91,7 %	95,0 %			
		Seniorikeskus + päivätoiminta suoriteprosentti	24,0 %	95,0 %			
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:							
Ennaltaehkäisevän työn ja toimintakykyä lisäävän toiminnan ja työn lisääminen kaikilla osa-alueilla. Palvelurakenteen keventäminen, prosessien toimivuuden arviointi ja tehostaminen, talouden seuranta kuukausittain ja poikkeamiin aktiivinen puuttuminen.							

3.5. Opetus- ja kasvatustaloutakunta

3.5.1. Toiminta-ajatus

Opetuksen ja kasvatuksen toimiala vastaa lasten ja perheiden palveluista, opetuspalveluista ja nuorisopalveluista.

3.5.2. Talousarvio 2022

Opetus- ja kasvatustaloutakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	1 991	2 200	2 194	-0,3 %
Toimintakulut	-28 410	-30 050	-30 871	2,7 %
Toimintakate (netto)	-26 419	-27 850	-28 677	3,0 %

3.5.3. Henkilöstö

Opetus- ja kasvatustaloutakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	397,5/ 409	400,5/410	411,5/ 421	390	390	390
Osa-aikaiset	14	14	12	11	11	11
Määräaikaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	26	34	33	33	33	33
Osa-aikaiset	1	2	1	1	1	1
Yhteensä						
Kokoaikaiset	423,5/435	434,5/444	444,5/454	423	423	423
Osa-aikaiset	15	16	13	12	12	12

Henkilöstötaulukko sisältää 25 htv hanketyössä vuonna 2022. Taulukko ei sisällä sivutoimisia tuntiopettajia.

3.5.4. Lasten, perheiden ja nuorten palvelut

Toiminta-ajatus

Lasten ja perheiden palveluiden perustehtävänä on lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta, neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa sekä nuorisotyötä.

Painopisteenä perustehtävän toteuttamisessa on ennaltaehkäisevä toiminta, varhainen tuki ja kuntoutus moniammatillista asiantuntijuutta hyödyntäen.

TALOUSARVIO 2022

Lasten, perheiden ja nuorten palvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	1 007	1 209	1 323	0,0 %
Toimintakulut	-10 220	-11 269	-11 695	3,8 %
Toimintakate (netto)	-9 213	-10 061	-10 371	3,1 %

Hallinto

Perhepalveluiden hallinnossa työskentelee 1,5 toimistosihteeriä ja perhepalvelujohtaja. Hallin-

VARHAISKASVATUS

nossa mm. tehdään viranhaltijapäätöksiä ja valmistellaan asioita lautakuntaan. Kuntalaisille annetaan palveluohjausta kaikissa perhepalveluiden toimintayksiköissä.

Päiväkoti	Lapsiryhmiä/paikkoja (ei mukana pelkän eon ryhmät/paikat 30.9.2021)	Henkilöstö	Lapset yhteensä (ei mukana pelkän eon lapset)
Alkulan päiväkoti	3 ryhmää/54	10	45
Karhunlähteen päiväkoti	5 ryhmää/78	17	72
Katvelan päiväkoti	4 ryhmää/75	12	62
Kellosepän päiväkoti	4 ryhmää/66	16	57
Konginkankaan päiväkoti	2 ryhmää/29	6	32
Koulunmäen päiväkoti	7 ryhmää/108	22	85
Mikonpuiston päiväkoti	7 ryhmää/129	29	128
Piilolan päiväkoti	2 ryhmää/42	6,5	39
Tiitelän päiväkoti	1 ryhmä/21	4+1	19
Ääneniemen päiväkoti	3 ryhmää/54	8	40
Yhteensä	38/656	131,5	579

Päiväkotihoidossa (osa- ja kokopäivähoito) on syyskuun 2021 lopulla yhteensä 579 lasta. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 593 lasta.

Perhepäivähoidossa on aktiiviyössä 7 hoitajaa lokakuussa 2021 ja hoitopaikkoja 28.

Talousarvion tekovaiheessa syyskuun lopussa 2021 lasten määrä varhaiskasvatuksessa (mukana kaikki toiminnot) ja esiopetuksessa (myös pelkkä esiopetus) on yhteensä 646 lasta, edellisenä vuonna vastaavana aikana palveluiden piirissä oli 619 lasta (oma toiminta).

Varhaiskasvatukselle tyypillinen ilmiö on lapsimäärän suuri vaihtelu vuoden aikana. Aikaisempien vuosien kokemuksella varhaiskasvatuksessa voi olla jopa sata lasta enemmän kevättalvella alkusyksyn määriin verrattuna. Lasten määrä epäsäännöllisessä varhaiskasvatuksessa on vuosi vuodelta kasvanut.

Ostopalvelut /päiväkotihoido ja perhepäivähoito

Perhepalvelujohtajan päätöksellä päivähoiton ostopalveluja voidaan käyttää tarvittaessa. Kunnalliset hoitopaikat täytetään pääosin ensin. Lautakunnassa on määritelty kriteerit, joiden mukaan tehdään yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa. Elokuun lopussa Äänekosken taajamassa, Ääneniemen asuntoalueella toimiva yksityinen päiväkoti TouhulaLysti Vipellys lopetti toimintansa. Samoissa tiloissa 1.9. aloitti kaupungin omana toimintana Ääneniemen päiväkoti, jossa on paikkoja 54. Myös TouhulaLysti Käden-Jälki Uuraisten kunnan puolella loppui 31.8.2021 ja Koiviston alueen lapsille järjestettiin varhaiskasvatuspaikat Ääneniemen päiväkotiin. Alueella ei ole yksityistä päiväkotitarjontaa ja ostopalveluihin käytettävä määräraha pienenee huomattavasti ja sen turvin laajennetaan omaa päiväkotitoimintaa.

Äänekoskella viheralueella toimii yksi yksityisellä toiminimellä toimiva perhepäivähoitaja. Kaupungin viranhaltijat valvovat yksityistä varhaiskasvatustoimintaa. Lisäksi kunnallista ja yksityistä varhaiskasvatusta ostetaan eri paikoista tarpeen mukaan (mm. sijoitetut lapset).

Äänekoskella viheralueella toimii yksi yksityisellä toiminimellä toimiva perhepäivähoitaja. Kaupungin viranhaltijat valvovat yksityistä varhaiskasvatustoimintaa. Lisäksi kunnallista ja yksityistä varhaiskasvatusta ostetaan eri paikoista tarpeen mukaan (mm. sijoitetut lapset).

Esiopetus

Toimintakaudella 2021-2022 esiopetuksessa on 203 lasta, joista seitsemällä on pidennetty oppioikeus ja erityisen tuen päätös.

Päiväkotien (Koulunmäki, Konginkangas, Tiitelä, Katvela, Kelloseppä ja Alkula) esiopetusryhmät muodostuvat sekä pelkkää esiopetusta saavista lapsista että niistä lapsista, jotka tarvitsevat varhaiskasvatusta esiopetuksen lisäksi.

Hietaman koululla tarjotaan esiopetusta 8 lapselle. Kerhomuotoista toimintaa ei järjestetä täydentämään esiopetusta.

Varhaiskasvatuksen erityisopetus

Äänekosken varhaiskasvatuksessa on seitsemän varhaiskasvatuksen erityisopettajan tointa, joista kuusi on täytetty vakinaisesti ja yksi määräaikaisesti. Ryhmissä työskentelevät varhaiskasvatuksen erityisopettajat työskentelevät Koulunmäen esiopetuksessa, Karhunlähden päiväkodissa, Katvelan päiväkodissa ja Alkulan päiväkodissa. Kolmelle VEO:lle on jaettu koko varhaiskasvatuksen toimintakenttä ja koko alue on konsultoinnin piirissä. Konginkankaan, Tiitelän (Sumiainen) ja Hietaman esioppilaat kuuluvat perusopetuksen erityisopettajan toiminta-alueeseen.

Perusopetus

Toimintakaudella 2021-2022 päiväkodeissa on esiopetuksessa seitsemän lasta, joille on myönnetty pidennetty oppivelvollisuus. Näiden lasten kustannukset laskutetaan perusopetukselta.

Avoin varhaiskasvatus ja kerhotoiminta

Kerhotoimintaa 3-5-vuotiaille järjestetään Äänekoskella ja toimintaa on kolmena päivänä viikossa perhekeskuksen tiloissa ja lisäksi perjantai-

sin aamupäivällä toimii avoin päiväkotitoiminta. Kerhotoiminnassa mukana olevien lasten määrä on vähentynyt esiopetuskokeilun myötä. Kerhotoiminnassa työskentelee osa-aikainen varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja. Suolahdessa seurakunta järjestää avointa päiväkotitoimintaa maanantaisin aamupäivällä ja perhekeskus toimii yhteistyökumppanina.

Lasten ja perheiden terveystalvet

Neuvola- ja terapiapalvelut

Neuvola- ja terapiapalvelut käsittävät perhe-suunnittelu-, äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan, neuvolan perhetyön, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten puhe- ja toimintaterapian. Toiminnan painopiste on ennaltaehkäisessä, varhaisen tuen työssä. Menetelmällisiä sisältöjä kehitetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti huomioiden moniammatillinen tuen kolmiportaisuus. Henkilöstön koulutuksessa painopisteenä on lasten, nuorten ja lapsiperheiden varhaisen tuen toiminta sekä maakunnallisiin kehittämishankkeisiin sisältyvien toimintamallien käyttöönoton edellyttämisen osaamisen vahvistaminen. Henkilökuntaa on 17.

Perheneuvola

Perheneuvola vastaa erityistason kasvatus- ja perheneuvolapalveluiden antamisesta Äänekosken ja Konneveden alueilla. Työntekijöinä perheneuvolassa on 2 psykologia, sosiaalityöntekijä ja 0,5 toimistos sihteeri. Lisäksi käytössä on yksityisen lastenpsykiatrin palvelut noin joka toinen kuukausi.

Muut lasten ja perheiden palvelut

Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelua hoidetaan kolmen kodinhoitajan työpanoksella. Tarvittaessa palvelua ostetaan myös yksityisiltä toimijoilta. Toiminnan esimiehenä ja palvelutarpeen arvioijana toimii Alkulan päiväkodin johtaja.

Perhekeskustoiminta

Äänekosken perhekeskus Kerkän tehtävänä on tukea vanhemmuutta tarjoamalla perheille kohtaamispaikkoja, vertaistukea sekä apua arjen jaksamiseen tai pulmiin. Toiminta on ennalta ehkäisevää, perheyhteyttä ja perheen toimintakykyä vahvistavaa. Jäljellä olevaa hankerahaa käytetään perhekeskustoiminnan toteuttamisesta

aiheutuviin kuluihin, palveluihin ja hankintoihin. Perhekeskustoiminnalla on toimitilat Koulunmäen yhteiskoulun (KYK) uudisrakennuksessa. Perhekeskuksessa työskentelee yksi perheohjaaja, perheohjaajan toimi on vakinainen. Perhekeskuskoordinaattori on toiminut virassa 1.4.2021 alkaen, aiempi perhekeskuskoordinaattorin toimi lakkautetaan.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyö tarjoaa palveluita 12-29 vuotiaille nuorille. Palveluiden piirissä olevat nuoret ovat pääosin 12-17-vuotiaita. Nuorisopalveluissa tuetaan avointa tilatyötä, koulun nuorisotyötä, jalkautuvaa ja liikkuvaa nuorisotyötä, kohdennettua ryhmätoimintaa, kansainvälistä toimintaa, leirejä ja retkiä, nuorisovaltuuston ohjausta sekä etsivää nuorisotyötä. Osallisuus-, tieto- ja neuvontapalvelut sisältyvät kaikkeen toimintaan.

Nuorisotilat:

- Nuorisokeskus Spotti, Kotakennäntie 21
- Nuorisotila Suolahti, Kellosepänkatu 21
- Nuorisotalo Vapari, Konginkangas Kansakoulutie 1 B
- Nuorisotila, Sumiainen, Sumiaisraitti 17

Nuorisopalveluiden työmuodot

Yhteisöllinen nuorisotyö

Yhteisöllinen nuorisotyö toimii nuorten lähialueilla ja elinpiireissä. Se tarjoaa mahdollisuuksia myös pidempikestoiseen sosiaalisen ja yksilöllisen kasvun tukemiseen. Yhteisöllistä työtä toteutetaan Äänekoskella avoimessa tilatyössä, klubi-toiminnassa, koulun nuorisotyössä, liikkuvassa/jalkautuvassa nuorisotyössä sekä digitaalisessa nuorisotyössä. Digitaalinen nuorisotyö tarjoaa nuorille samankaltaista kohtaamista ja tukea, kuin avoin nuorisotilatyö. Digitaalisen nuorisotyön muotoja ovat Discord-verkkonuorisotila, pelitoiminta ja sosiaalisen median viestintä. Retket, tapahtumat ja leirit ovat yhteisöllisen työn työmenetelmiä, samoin nuorille suunnattu kulttuuritoiminta.

Liikkuvan nuorisotyön yksikkö Kesäkaara on yhteisöllisen nuorisotyön käytössä kesäaikaan, huhtikuulta lokakuulle, noin 7 kk ajan. Se mahdollistaa nuorisotilan kaluston kuljettamisen ja toiminnan toteuttamisen nuorten suosimilla paikoissa ja ulkoalueilla (ostoskeskukset, kadut, puistot, rannat ja viheralueet). Koulun nuorisotyö vahvis-

tuu talvikaudella 2021-2022, kun yläkouluille osoitetaan nuorisotyön resurssia vastaamaan koulussa tapahtuvasta nuorisotyöstä.

Kohdennettu nuorisotyö, ml. etsivä nuorisotyö

Kohdennetun nuorisotyön tarkoituksena on tavoittaa tuen tarpeessa olevia nuoria ja löytää heille tarvittavaa apua ja tukea. Työskentelyyn ohjaututaan nuoren omasta aloitteesta, vanhempien yhteydenoton kautta, eri oppilaitosten tai viranomaisten toimesta. Kohdennettu nuorisotyö on ohjattua ja tavoitteellista toimintaa, jolla on kasvatuksellisia ja kehitykseen kiinnittyviä päämääriä. Nuorisopalvelut järjestävät pienryhmätoimintaa monialaisesti yhdessä alueen muiden toimijoiden/palveluiden kanssa (mm. perhekeskus, seurakunta, vapaa-aikapalvelut, oppilas- ja opiskeluhuolto, Poke). Vuonna 2022 toteutetaan mm. tyttöjen tilatoimintaa Konginkankaalla, tyttöjen ilta - ja poikien ilta -toimintaa Äänekoskella sekä kerho- ja vapaaajantoimintaa nuorille yksinäisyyden vähentämiseksi.

Pienryhmätoiminnan lisäksi kohdennettua nuorisotyötä tehdään yksilötyönä. Äänekoskella yksilöllisestä työstä vastaa ensisijaisesti etsivä nuorisotyö 15-29 -vuotiaiden nuorten osalta.

Etsivässä nuorisotyössä on kaksi vakinaista toimea (nuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyö). Lisäksi etsivää nuorisotyötä tekee kaksi määräaikaista työntekijää. OPM avustus toimintaan on n.120 000 euroa. Lisäksi Äänekoski on hakenut ja saanut 15 000 euroa etsivän nuorisotyön maakunnalliseen koordinointiin. Koordinaattorina toimii yksi etsivää työtä tekevä nuorisotyöntekijä noin 25 % työaikaosuudella.

Kansainvälinen nuorisotyö

Kansainvälisen nuorisotyön tavoitteena on vahvistaa nuoren monikulttuurisia kokemuksia, tukea oman kulttuurin tuntemusta ja kulttuurien välistä vuoropuhelua, tukea osallisuutta ja sosiaalisten taitojen kehittymistä ryhmätoiminnan avulla sekä luoda mahdollisuuksia itsetuntemuksen, suvaitsevaisuuden ja itseilmaisun kehittämiseen. Erasmus+ -ohjelman myötä nuorisovaihdot, kansainvälinen vapaaehtoistoiminta sekä koulutukset ovat tiivis osa äänekoskelaista nuorisotyötä. Syksyllä 2021 käynnistetään koronan jälkeen taas uuden nuorisovaihtoryhmän (n. 20 nuorta) kokoaminen ja vaihtokumppanimaan etsintä.

Tavoitteena on järjestää kesällä 2022 ja 2023 ohjelman mukaiset nuorisovaihdot.

Osallisuus ja aktiivinen kansalaisuus

Osallisuustoiminnan keskiössä on luoda luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiin ja vahvistaa nuorten osallistumista demokraattiseen toimintaan, kuulemiseen ja vaikuttamiseen. Äänekoskella osallisuustoimintaa toteutetaan nuorisovaltuustotoiminnan ja muiden osallisuusryhmätoiminnan kautta (mm. tilatiimit avoimessa tilatoiminnassa). Nuorisotyön tehtävänä on saada nuorten ääni kuuluviin, kannustaa nuoria otta-

maan kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin.

Nuorisovaltuuston tehtävänä on em. lisäksi myös tehdä aloitteita ja kannanottoja sekä tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Äänekoskella nuorisovaltuuston koko on enintään 20 nuorta (+ varajäsenet), tällä hetkellä nuorisovaltuustoon kuuluu 10 nuorta. Valtuustotoiminta on ohjattua, tavoitteellista nuorisotyötä, jonka tavoitteena on nuorten osallisuuden ja vaikuttajaosaamisen vahvistaminen.

Tuloskortti

Vastuualue:	Lasten, perheiden ja nuorten palvelut					
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Toimialojen asiakastytyväisyyskysely Palvelujen riittävyys ja saatavuus Tyytyväisyys palveluihin	4,7 4,5	4,6 4,6	4,6 4,6	4,6 4,6	4,6 4,6
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Kuntalaisten vaikuttamistilaisuuudet Perhepalveluiden asiakasraati	 1	 2	 2		
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa. • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • opetussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen 						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskustelujen toteutuminen	82 %	93 %	93 %	93 %	93 %
	Henkilöstökysely (asteikko 1-5):					
	* osaaminen ja työolot	4,1	4,3	4,4	4,4	4,4
	* työyhteisön toimivuus	4,3	4,4	4,4	4,4	4,4
	* omat voimavarat	4,1	4,4	4,4	4,4	4,4
	Sairauspoissaolot (pv/tt/v)	25,1	13	12	12	12
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Osamiskartoituksiin pohjautuvien koulutussuunnitelmien toteutuminen Työyhteisöaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö Palkitsemisen kehittäminen Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen. Suunnitelmallinen esimieskoulutus Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta) Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen. Kelpoisen ja riittävän henkilöstö.</p>						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely (asteikko 1-5): Johtamisosio	4,0	4,2	4,3	4,3	4,3
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Suunnitelmallinen esimieskoulutus Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi Toimialan esimiesfooromit Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta) Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.</p>						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessit					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely (asteikko 1-5): Prosessien toimivuus Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%) - Ydin- ja avainprosessit - Toimialakohtaiset aliproessit	4,1 100 % 100 %	4,2 100 % 100 %	4,3 100 % 100 %	4,3 100 % 100 %	4,3 100 % 100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakiointu palvelutaso ja määritellyt palvelut 						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely (asteikko 1-5): (tyytyväisyys) - raportointijärjestelmät - tietojärjestelmät ja ohjelmistot	4,2 4,0	4,2 4,1	4,2 4,1	4,2 4,1	4,2 4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> - sähköisen asiointialustan rakentaminen - uusien tietojärjestelmien hankkiminen (asianhallinta, ERP) - riittävä ja ajanmukainen laitteisto - sähköisten palveluiden lisääminen - osaamistason lisääminen 						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	* Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma + 686 t.€	Toteuma +/- 26 t€	Toteuma +/- 26 t€	Toteuma +/- 26 t€	Toteuma +/- 26 t€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Reaalisen talousarvion laadinta • Prosessien tehostaminen 						

3.5.5. Opetuspalvelut

Toiminta-ajatus

Opetuspalvelun perustehtävä on tuottaa laadukasta opetussuunnitelmien mukaista yleissivistä-

vää perusopetusta ja lukiokoulutusta, sekä tarjota tasokasta aamu- ja iltapäivätoimintaa.

TALOUSARVIO 2022

Opetuspalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	984	991	871	-12,1 %
Toimintakulut	-18 190	-18 781	-19 176	2,1 %
Toimintakate (netto)	-17 206	-17 789	-18 305	2,9 %

Hallinto

Hallinnossa työskentelee opetus- ja kasvatustajajohdajan lisäksi kaksi toimistosihteerä. Hallinnon erityispalveluissa on kolme koulupsykologin vakanssia ja kolme vastaavan koulukuraattorin vakanssia. Koulupsykologi-koulukuraattorityöpareista kaksi työskentelee esi- ja perusopetuksessa ja yksi työpari toisella asteella. Vuoden 2022 talousarviossa on resurssi yhden määrällä- kaisen psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaukseen.

Äänekosken lukion ja Poken nuorisosteen opiskelijoita on yhteensä noin 1 100. Perus- ja esiopetuksessa oppilaita on työparia kohti noin 1 064. Suurimpana haasteena on kuitenkin psykologien rekrytointi. Syksyllä 2021 kaikki koulupsykologivakanssit ovat useista rekrytointirytyksistä huolimatta täyttämättä. Opetuspalveluiden hallintoon kuuluu myös kasvun ja oppimisen palveluiden koordinaattori. Hänen tehtäviinsä kuulu-

vat mm. opetussuunnitelmantöön koordinointi, hankkeiden hallinnointi, erityisopetuksen ja oppilashuoltotyön koordinointi sekä täydennyskoulutuksen suunnittelu.

Projektit

Koko toimialan talousarvioon on kirjattu hanketuloja 905 100 euroa ja hankemenoja 1 196 280 euroa. Kaupungin omavastuurahoitusosuus on kokonaisuudessaan 291 180 euroa.

Hankkeet jakautuvat siten, että opetuspalveluiden talousarviossa on hanketuloja 509 500 euroa, hankemenoja 670 700 euroa ja omavastuuraosuus on 161 200 euroa sekä lasten, perheiden ja nuorten palveluiden talousarvion hanketulot ovat 395 600 euroa, hankemenot 525 580 euroa ja omavastuuraosuus 129 980 euroa.

Projektit sisältävät valtion erityisavustuksella rahoitettavat hankkeet.

HANKKEET VUONNA 2022:

Hanke	Tulot	Henk.menot	Palv. ostot	Hanke menot yht.	Omavastuu 2022	Päättyy
Kaikki harrastamaan	42 400		70600	70 600	28 200	31.7.2022
Lukemalla lentoon	20 000		22600	22 600	2 600	31.7.2022
Esi- ja perusopet. kehittäminen	249 000	323 500		323 500	74 500	31.12.2022
Varhaiskasv. tasa-arvon edistäminen	239 000	308 100		308 100	69 100	31.12.2022
Kielten tutoropettaja 2021-2022	1 500	1 500		1 500	0	31.12.2022
Esi- ja perusopet. oppilaiden digitaalisten taitojen kehittäminen	18 000	30 100		30 100	12 100	31.12.2022
Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen vaka	21 600	27 000		27 000	5 400	31.7.2022
Lukutaidon edistäminen	56 700	71 200		71 200	14 500	31.12.2022
Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön pilotointi	22 400	33 800		33 800	11 400	31.7.2022
Urheiluakatemia, perusopetus	1 200		7 900	7 900	6 700	31.12.2022
Urheiluakatemia, lukio	1 300	7 100		7 100	5 800	31.12.2022
Koronarahoitus, po, eo ja vaka	97 000	102 400		102 400	5 400	31.12.2022
Etsivä työ	120 000	175 480		175 480	55 480	31.12.2022
Etsivä työ koordinointi	15 000		15 000	15 000	0	31.12.2022
YHTEENSÄ	905 100	1 080 180	116 100	1 196 280	291 180	

Perusopetus

Äänekoskella on yhteensä 7 perusopetusta antavaa koulua: kaksi yhtenäiskoulua ja viisi alakoulua. Suolahden yhtenäiskoulun uudisrakennus

otettiin käyttöön keväällä 2019 ja Koulunmäen yhtenäiskoulun uusi osa syksyllä 2019. Koiviston koulun uudisrakennus otettiin käyttöön kevätlukukauden 2020 alussa.

TILASTOPÄIVÄN 20.9.2021 MUKAINEN TILANNE:

Koulu	Perusopetusryhmiä	Opettajia	Ohjaajia	Oppilaita
Koulunmäen yhtenäiskoulu	44	77	18+1	927
Suolahden yhtenäiskoulu	31	53	9+1	637
Honkolan koulu	6	7+1 kiertävä	1	101
Koiviston koulu	5	6+1 kiertävä	1	75
Konginkankaan koulu	3	4	1	64
Hietaman koulu	5	6+1 kiertävä	1	77
Sumiaisten koulu	4	5	1	62
Hankerahoituksella		14 (tuntiopettajia)	6 (osavuosi)	

Kouluilla on yhteensä 4 koulusihteeriä ja 5 virka-rehtoria: kaksi yhtenäiskoulun rehtoria, kaksi apulaisrehtoria ja yksi lukion rehtori.

Vuoden 22 syksyllä opetusryhmien määrä nousee luokilla 1-6 kahdella ryhmällä (64) ja vastaavasti luokilla 7-9 opetusryhmien lukumäärä laskee kahdella (32). Oppilasmäärä laskee syksyllä 2022 62 oppilaalla (1881 perusopetuksen oppilasta).

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Mikäli kunta järjestää toimintaa, saa se valtionosuutta ryhmää kohti tuotettujen toimintatuntien mukaan.

Äänekosken kaupunki toteuttaa iltapäivätoimintaa Hietaman, Honkolan, Konginkankaan ja Koiviston sekä Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskouluilla. Sumaisten koululla ei ole ollut riittävästi ilmoittautuneita lp-toimintaan, joten ryhmää ei ole perustettu.

Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskouluilla järjestetään toimintaa erityisen tuen lapsille. Koskelan Setlementti järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa Äänekosken keskustassa sekä iltapäivätoimintaa Suolahdessa. Toimintaa avustetaan 174 000 eurolla vuonna 2022. Kaupunki saa myös Koskelassa järjestetystä toiminnasta valtionosuuden.

Oppilaitos	Opetusryhmiä	Opettajia	Ohjaajia	Opiskelijoita
Äänekosken lukio	12	27	0	309 lukiolaista 4 aikuista 17 kaksoistutkinto

Kasvun ja oppimisen lautakunta säätelee päätöksillään toiminnan järjestämistä.

Toiminnasta perittäviä osallistumismaksuja tarkistettiin keväällä 2021.

Muut peruskoulut

Äänekoskelaisia lapsia opiskelee mm. Valteri kouluissa tai muiden opetuksen järjestäjien kouluissa 37. Vastaavasti Äänekoskella opiskelee 31 vieraskuntalaista lasta. Kaupungilla ei ole vielä käytettävissä valtionvarainministeriön ilmoittamia kotikuntakorvaustuloja ja -menoja. Käytämme vuoden 2022 talousarviossa vuoden 2021 tuloja ja menotietoja. Tuloja on merkitty 192 047 euroa ja menoja 368 360 euroa. Nettomenot kasvavat vuoden 2021 talousarviosta 57 000 €.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaita oli viisi tilastopäivän mukaan (20.9.2021). Aikuisien perusopetuksessa opiskelee 10 henkilöä.

Lukio

Toisen asteen koulutusta tuottaa Äänekosken lukio. Lukion opiskelijamäärä on pysynyt viime vuodet noin 300 opiskelijassa. Äänekosken perusopetuksen ikäluokasta siirtyy omaan lukioon 38,2 % ikäluokasta. Muihin lukioihin äänekoskelaisia siirtyi 28. Vieraskuntalaisia lukiossamme opiskelee 27.

Tuloskortti

Vastuualue:	Opetuspalvelut					
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Palveluiden saatavuus Tyytyväisyys palveluihin	3,7 3,9	3,7 3,9	3,8 4,0	3,9 4,0	4 4,0
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakasraadin kokoontuminen vuodessa	1	2	2	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa. • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • opetussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen 						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	79 %	90 %	95 %	95 %	95 %
	Henkilöstökysely					
	* osaaminen ja työolot	3,8	4,1	4,2	4,2	4,2
	* työyhteisön toimivuus	3,9	4,2	4,2	4,2	4,2
	* omat voimavarat	3,9	4,2	4,2	4,2	4,2
	Sairauspoissaolot (pv/tt/v)	11,5 (opetus- ja nuorisopalv. yht.)	10,0	10,0	10,0	10,0
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely Johtamisosio	3,7	4,0	4,1	4,1	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne)</p> <p>Osaamiskartoituksiin pohjautuvien koulutussuunnitelmien toteutuminen</p> <p>Työyhteisötaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö</p> <p>Palkitsemisen kehittäminen</p> <p>Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen.</p> <p>Suunnitelmallinen esimieskoulutus</p> <p>Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö</p> <p>Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi</p> <p>Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta)</p> <p>Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.</p>						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)	3,8	4,0	4,0	4,0	4,0
	- Ydin- ja avainprosessit	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
	- Toimialakohtaiset aliproessit	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely (tyytyväisyys):					
	- raportointijärjestelmät	4,0	4,1	4,2	4,2	4,2
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,8	3,9	4,0	4,0	4,0
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut - sähköisten palveluiden lisääminen - osaamistason lisääminen 						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma + 59 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteuma +/- 49 t€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Prosessien tehostaminen 						

3.6. Kaupunkirakennelautakunta

3.6.1. Toiminta-ajatus

Kaupunkirakennelautakunta vastaa tilaajana toimitilojen suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja huolehtii rakennuttajavalvonnasta sekä isännöitsijävelvoitteista ja omaisuuden arvon säilyttämisestä. Toimiala rakentaa tai rakennuttaa sekä hallitsee kunnan omassa käytössä olevia toimitiloja ja tilaajana vastaa niiden ylläpidosta ja hoidosta.

Lautakunta vastaa yhdyskuntateknisen rakentamisen ja yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisen valvonnasta sekä tilaajana hoidosta ja kunnossapidosta.

Lautakunta valmistelee vesihuollon yleistä kehittämistä ja toiminta-aluepäätöksiä koskevat asiat.

Lautakunta huolehtii kunnalle lainsäädännössä osoitetusta asuntotoimea, yksityisteitä, tie- ja vesiliikennettä ja romuajoneuvoja koskevista tehtävistä.

Kaupunkirakennelautakunnan ruokapalvelut tuottavat ravitsemussuosituksen mukaisia, laadukkaita, turvallisia, kasvatusta ja hoitoa tukevia ateriapalveluja asiakkaiden tarpeisiin.

Lautakunta vastaa Jyväskylän kaupungin järjestämän ylikunnallisen pelastustoimen kustannuksista.

Nykyisen henkilökunnan kehittämisessä panostetaan toimialan prosessien ymmärtämiseen, oppimiseen ja käyttöönottoon sekä talouden-, rakentamisen- ja palvelun tuottamisen kustannus seurannan kouluttautumiseen.

Julkisen hallinnon päätöksenteon perusteet on kirjattu Suomen perustuslakiin. Päätöksentekomenettelyä kunnassa säätelee pääosin kuntalaki ja hallintolaki. Teknisen lautakunnan tehtävää alaa on myös ohjaamassa muita omia menettelyjä koskevia säännöksiä.

Kunnan päätöksentekomenettely voidaan jakaa viiteen eri vaiheeseen: vireille tulo, valmistelu, päätös, tiedoksianto sekä täytäntöönpano. Näiden laaja-alainen osaaminen ja sen kautta oikea ja virheetön, saatujen sekä annettujen tehtävien valmistelu ja toteuttaminen mahdollistaa strategian ja talouden mukaisen toiminnan, jossa mm. sisäisen valvonnan kautta on kaikki mahdolliset riskit minimoitu.

3.6.2. Talousarvio 2022

Kaupunkirakennelautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	8 062	8 386	8 470	1,0 %
Toimintakulut	-21 685	-21 485	-22 136	3,0 %
Toimintakate (netto)	-13 623	-13 098	-13 667	4,3 %

Vuoden 2022 talousarvion laadinnassa ei ole huomioitu sote- ja maakuntauudistuksen tuomia mahdollisia muutoksia esim. tilojen hallinnassa. Sote- ja maakuntauudistus toteutuu vuoden 2023 alusta.

Äänekosken kaupungin ja Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n välisten kiinteistöhoitoa koskevien sopimuksien uudistaminen jatkuu. Sopimusten kautta on tavoitteena saada vuonna 2022 noin 100 000 euron kulujen leikkaus huonontamatta palvelurakennetta.

Kaupunkirakennepalvelut pyrkii tulevien vuosien aikana siirtymään ennakoivaan kiinteistöhuol-

toon ja sen suunnitelmalliseen toteuttamiseen. Tehokaan energiankäytön rinnalla päivittäisessä toiminnassa otetaan entistä voimakkaammin huomioon ilmasto- ja ympäristövaikutukset. Nykyisten toimintatapojen ja uusien toimintamallien kehittäminen jatkuu ja niiden mittarit valitaan tarkoituksenmukaisesti

Toiminnan muutoksessa tulee huomioida ns. turhista tiloista luopuminen. Taloussuunnitelmassa ennakoidaan myös, että myytävien ja kaupungin käytöstä poistettujen rakennusten ja alueiden tila-, käyttö- ja hoitokustannukset jäävät pois vähentäen kokonaiskuluja. Jotta asetetut tavoit-

teet saavutetaan, tulee kaupungin omistamat tyhjä ja vajaakäyttöiset tilat ja rakennukset myydä tai jatkojalostaa uuteen, kaupungin tarvitsemaan käyttöön. Luovutusvoittojen saamiseksi on tehtävä päätöksiä joidenkin isompien kiinteistökohteiden myymiseksi mm. Teollisuuskadulla sijaitseva Teknologiakeskuksen tila ja tyhjäksi jäävä Meconetin kiinteistö. Äänekosken kaupungin taloussuunnitelmassa asetettu vuosittainen tavoite aikaan saada luovutusvoittoja on toimialalle riski myytävien kohteiden vähyyden vuoksi.

Tavoitteiden laadinnassa korostetaan erityisesti mitattavuutta. Tavoitteista laaditaan erilliset tuloskortit. Talousarvion laadinnassa on huomioitava, että valtuuston käsittelyssä olevien tavoitteiden tulee olla helposti seurattavia. Talousarvion laadintaprosessin yhteydessä huomioidaan kokonaisvaltaisesti kaikki organisaation toimintaan liittyvät riskit ja laadinnan yhteydessä talousarvioissa esitettyihin taloudellisiin ja toiminnallisiin tavoitteisiin liittyvät riskit on tunnistettava, analysoitava, sekä arvioitava niiden merkitys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja organisaatioon. Toimialan riskit määritellään sen operatiivisessa johtoryhmässä.

Riskienhallinnalla ja siihen liittyvillä menetelmillä voidaan riskejä ennalta ehkäistä sekä edelleen hallita riskejä Äänekosken kaupungin rakennusprojektien, oli ne talonrakentamista tai infrarakentamista, niiden kaikissa vaiheissa. Varautumistoimena voi olla esim. henkilöstön kouluttamista, kehitysprojekteja tai muuta vastaavaa toimintaa, jotka kaikki tähtäävät toiminnan kehittämiseen ja parantamiseen. Riskien hallintaan liittyvää prosessia on tarkoitus kuvata toimialaa koskevassa kaupungin toimintajärjestelmässä vuoden 2022 aikana. Lisäksi tulemme kaupunkirakennepalveluissa täsmentämään tai kehittämään uusia konkreettisia riskienhallinnan apuvälineitä rakennushankkeen eri vaiheisiin. Samalla määritetään ne kaikki keskeiset riskienhallinnan toimenpiteet, joita voidaan toistaa kaikissa tulevissa hankkeissa.

Teknisen lautakunnan talousarvioesityksen toimintatuotot ovat 8,5 miljoonaa euroa ja toimintakulut 22,1 miljoonaa euroa ja toimintakate 13,7 miljoonaa euroa. Toimintakate on 4,3 % enemmän kuin vuonna 2021. Kaupunkirakennelautakunnan nettoinvestointiesitys vuodelle 2022 on 8,1 miljoonaa euroa ja leasingkohteiden 0,5 miljoonaa euroa.

3.6.3. Henkilöstö

Kaupunkirakennelautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	72	72	73	46	46	46
Osa-aikaiset	5	5	7	8	8	8
Määräaikaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	0	0	0	0	0	0
Osa-aikaiset		1	1	0	0	0
Yhteensä						
Kokoaikaiset	72	72	73	46	46	46
Osa-aikaiset	5	6	8	8	8	8

Taulukko ei sisällä investointikohteille palkattuja.

3.6.4. Kaupunkirakennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa hallinnosta, kaupungin toimintojen ylläpidosta, kunnossapidosta ja siivouksesta sekä hoitaa kiinteistöomaisuuteen liittyvät uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit. Tavoitteena on tarjota kaupungin palvelutoiminnan käyttöön turvalliset, terveelliset ja hyväkuntoiset tilat

kustannustehokkaasti sekä taata kaupungin kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen.

Vastuualue vastaa katujen, puistojen, uimarantojen ja satamien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

TALOUSARVIO 2022

Kaupunkirakennepalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	3 102	2 927	2 962	0,0 %
Toimintakulut	-15 565	-15 089	-15 741	4,3 %
Toimintakate (netto)	-12 463	-12 162	-12 779	5,1 %

Vastualueen palvelutaso ja pääsuoritteet

Palvelutaso toteutetaan kiinteistönhoidon ja siivouksen mitoitusten, kadunhoito- ja viheralueluokitusten sekä investointiohjelman, talousarvion mukaisena.

Vastualueelle kuuluvien rakennusten määrä on noin 160 kpl (huoneistoala on noin 140 000 m² ja tilavuus noin 700 000 m³), hoidettavia katuja noin 223 km, kevyenliikenteenväyliä noin 65 km, avustettavia yksityisteitä on 395 km, viheralueita yli 50 ha, puistometsiä 555 ha, uimarantoja/-paikkoja 29 kpl ja leikkipuistoja 28 kpl, satamia on 12 kpl, noin 800 venepaikkaa, joista lähes 550 on laituripaikkoja. Laskutettavia autopaikkoja on lähes 750 kpl.

Kaupunkirakennepalveluiden nettoinvestointiesitys kokonaisuudessaan on 8,1 miljoonaa euroa sisältäen kaikki investointiohjelman kohteet.

Kaupunkirakennepalveluiden isoimpia investointeja ovat painotalon saneeraus, Katvelan päiväkodin talotekniikan korjaus, pankkisillan peruskorjaus sekä Sumiaistentien kevyenliikenteenväylä.

Leasingrahoituksella esitetään käynnistettäväksi Koulunmäen yhtenäiskoulun C-osan peruskorjauksen tai uudisrakentamisen suunnittelu sekä uuden Koiviston päiväkodin rakentaminen Koiviston koulun laajenuksena.

Tuloskortti

Vastuualue:	Kaupunkirakennepalvelut					
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva	Energiatehokas valaistus	200 kpl/vuosi	200 kpl/vuosi	200 kpl/vuosi	200 kpl/vuosi	200 kpl/vuosi
Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Erittäin huonokuntoiset ja huonokuntoiset kadut (km)	29,3	28,8	28,3	27,8	27,3
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Energialoudelliset järjestelmät. Turvallinen ja laadukas katuverkosto						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikyselyn tulos (asteikko 1-5)					
	Riittävä osaaminen työtehtäviin	4,3	4,4	4,5	4,5	4,5
	Tiedonkulttuuri työyhteisössä	3,3	4,4	4,5	4,5	4,5
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstön koulutus, informaatiojärjestelmän kehittäminen.						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Uuden teknologian hyödyntäminen	Kiinteistöt kpl	2	4	5	6	7
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Uudisrakennuskohteissa uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto : maalämpö, matalaenergia, aurinkolämpö. Sähköpattereiden säätö-/seurantajärjestelmä. Virtuaalivoimala						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Strategisten investointien hallinta	KPL	2	1	1	1	1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Taloudellista rakentamista tukevien eri urakkamuotojen käyttöönotto: KVR, projektinjohtourakka, ST, uusien rakennusmenetelmien käyttöönotto						

3.6.5. Ruokapalvelut

Toiminta-ajatus

Lakisääteisiä ruokapalveluja tarjotaan päiväkotien, koulujen, terveyskeskuksen, vanhainkotien

ja palvelutalojen asiakkaille sekä henkilöstölle. Lisäksi tuotetaan kotipalveluaterioita.

TALOUSARVIO 2022

Ruokapalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	4 961	5 459	5 508	0,9 %
Toimintakulut	-4 480	-4 677	-4 671	-0,1 %
Toimintakate (netto)	481	782	836	7,0 %

Päivittäin valmistetaan lounas noin 4 300 asiakkaalle. Valmistettavia annoksia päivässä on lähes 5 000. Käytettävien elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea, esim. liha- ja leipomotuot-

teet sekä peruna 100 %. Ruokalista- ja reseptiikkasunnittelulla sekä elintarvikehankinnoilla panostetaan kuntalaisten hyvinvointiin ja ravitsemukseen. Lisäksi ruokapalveluiden asiakkaita

ohjataan ravitsemussuositusten mukaisiin valintoihin. Ruokapalveluille myönnettiin sydänmerkki keväällä 2021.

Hankinnoissa on huomioitu myös kestävän kehityksen ja ympäristövastuullisuuden näkökulma.

Tuloskortti

Vastuualue:	Ruokapalvelut					
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskyselyt	80 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Asiakastytyväisyyskyselyjen uudistus						
Strateginen päämäärä	Osaava ja					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	4,2	4,6	4,6	4,6	4,6
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kehityskeskustelut joka vuosi, sairauspoissaolojen seuranta, varhaisen tuen käyttö Ryhmäkehityskeskustelut, esimiespalaverit, säännölliset tapaamiset, henkilöstöpalaverit						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Uuden teknologian hyödyntäminen	Tuotannonohjausjärjestelmä Jamix	80 %	90 %	100 %	100 %	100 %
Prosessien tehostaminen	IMS- prosessikuvaus	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ohjelman pohjatietojen tallentaminen, sisäisten asiakkaiden kouluttaminen, ruokapalveluhenkilöstön koulutus, ruokalistan kehitystyö Tehtäväkuvausten päivittäminen, tuotantomenetelmien kehittäminen, asiakastilaustoimintojen käyttöönotto						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteuma verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteutuma 57,8 % (-352 t€)	Toteuma +/- 2 %	Toteuma +/- 2 %	Toteuma +/- 2 %	Toteuma +/- 2 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kilpailutetut hankinnat, sopimushankintoihin sitoutuminen, kuukausittainen talouden seuranta Koko henkilöstön taloudellinen toiminta, talousarviossa pysyminen						

3.6.6. Pelastustoimi

TALOUSARVIO 2022

Pelastustoimi (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-1 641	-1 718	-1 724	0,4 %
Toimintakate (netto)	-1 641	-1 718	-1 724	0,4 %

Jyväskylän kaupungin järjestämän ylikunnallisen pelastustoimen kustannukset Äänekosken kau-

pungille ovat vuonna 2022 arviolta 1 724 000 euroa.

3.7. Ympäristölautakunta

3.7.1. Toiminta-ajatus

Lautakunnan perustehtävänä on huolehtia ympäristölautakunnan alaisista lakisääteisistä tehtävistä.

Lautakunnan talousarvioon sisältyy myös ylikunnallisesti hoidettavia viranomaistehtäviä.

3.7.2. Talousarvio 2022

Ympäristölautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	174	161	190	18,0 %
Toimintakulut	-778	-843	-876	4,0 %
Toimintakate (netto)	-604	-681	-686	0,6 %

Lautakuntatasolla menot muodostuvat pääosin palvelujen ostoista. Ostopalveluihin, oikeammin seudullisten palveluiden (ympäristöterveydenhuollon ja maaseutuelinkeinopalveluiden) kus-

tannusten jakoon Äänekosken kuntaosuutena, kohdistuu noin 50 prosenttia lautakunnan talousarvion menoista.

3.7.3. Henkilöstö

Ympäristölautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	6	6	6	6	6	6
Osa-aikaiset						
Määräaikaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	0	0	0	0	0	0
Osa-aikaiset						
Yhteensä						
Kokoaikaiset	6	6	6	6	6	6
Osa-aikaiset						

Henkilöstötaulukossa ei ole huomioitu yhteistyötä lähikuntien kanssa.

3.7.4. Ympäristövalvonta

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on vastata ympäristölautakunnan alaisista lupa- ja valvontatehtävistä, sekä riittävästä ympäristön seurannasta säädösten mukaisesti ja paikallisten olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Rakentamisen ja ympäristönsuo-

jelun ohjauksessa ja neuvonnassa on tavoitteena edistää hyvää rakentamistapaa ja kaupunkikuvaa, sekä luonnonsuojelun ja kestävä kehityksen huomioon ottamista kunnan toiminnassa.

TALOUSARVIO 2022

Ympäristövalvonta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	174	161	190	18,0 %
Toimintakulut	-428	-473	-506	7,1 %
Toimintakate (netto)	-254	-311	-316	1,4 %

Ympäristövalvonnan menoiksi vuonna 2022 on arvioitu 505 920 euroa. Pääosa kuluista on henkilöstömenoja. Nähtävillä ei ole olennaisia muutoksia toimintaympäristössä. Toimintojen luvittamisessa ja valvonnassa näyttää tehtävien siirto valtiolta peruskunnille edelleen jatkuvan ja säädosmuutosten muutoinkin lisäävän ympäristövalvonnan tehtäviä kunnissa. Rakennusvalvonnan sähköinen asiointikanava kallistuu. Palvelujen toteuttaminen sähköisesti on kuitenkin välttämätöntä ja mahdollistaa myös nopean tietojen siirtelyn.

Ympäristövalvonnan tuloiksi vuonna 2022 on arvioitu 190 400 euroa. Uutta rakentamista tai toimintaa koskevan lupavolyymien ja samalla lupatulojen arvioidaan vuonna 2022 olevan suuruusluokassaan parin edellisen vuoden keskiarvoisella tasolla. Ympäristönsuojelun valvontatuloja vielä hakevat tasoaan kunnan luvittamien toimintojen lakisääteisen valvonnan oltua käynnissä vasta muutaman vuoden. Koska suunnitelmallinen valvonta on vasta käynnistetty, resurssit eivät välttämättä mahdollista kuitenkaan tavoitellun määrän tarkistamista. Uusien maaineslupien määrän ei odoteta enää merkittävästi kasvavan mutta vanhoja lupia uusitaan edelleen. Vireille tulevilla määrillä vuosittain voi olla merkittävää vaihtelua, joka vaikuttaa siihen

paljonko erillistä lupakohteiden valvontaa on resursseja tehdä. Ympäristölupamenettely on monissa toiminnoissa korvautunut rekisteröinnillä valvonnan painoutuessa jälkivalvontaan.

Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan keskeisiä lupasuoritteita ovat rakennus-, toimenpide-, purku-, maisematyö-, ympäristö- ja maa-aineslupapäätökset, sekä meluilmoituspäätökset. Päätökset ovat maksullisia. Lisäksi lain edellyttämistä rekisteröinnistä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään peritään maksu. Sen sijaan päätöksistä hakemuksiin, jotka koskevat vapauttamisesta vesihuoltolaitosten (käytännössä osuuskuntien) verkostoista, ei ole oikeutta periä maksua.

Ilmanlaadun tarkkailu on muuttunut vuonna 2020 konsultilta ostettavaksi palveluksi, jossa kaupunki on vain yhtenä maksajana mukana.

Henkilöstö

Ympäristövalvonnan vastuualueella on olemassa kuusi vakanssia, joista viisi on virkoja (ympäristöpäällikkö, kaksi ympäristötarkastajaa, johtava rakennustarkastaja sekä rakennustarkastaja) ja yksi on toimistosihteerin toimi. Ympäristövalvonnan vastuualueen päätulosalueet ovat rakennusvalvonta sekä ympäristönsuojelu.

Tuloskortti

Vastuualue:	Ympäristövalvonta					
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Uusien pientalojen laskennallinen kokonaisenergiankulutus (E-luku) kWh€/m2 vuosi)	109	80	80	80	80
	Vuorokausien lkm, jolloin ilmanlaatuindeksiin mukainen ilmanlaatu huono tai erittäin huono	7	10	10	10	10
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ilmanlaatuindeksi on riippuvainen katupölystä, sääolosuhteista ja teollisuudesta, ei ympäristövalvonnan toiminnasta.						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely (aseikko 1-5): Osaaminen ja työolot	3,9	4,1	4,1	4,1	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävä, osaava henkilöstö. Hyvä esimies.						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen	Määritellyt vastuualueen prosessit kuvattu	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävän yksityiskohtaiset prosessit						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuma (1000) € verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	+ 77 t€	20	20	20	20

3.7.5. Ympäristöterveydenhuolto

TALOUSARVIO 2022

Ympäristöterveydenhuolto (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-303	-300	-300	0,0 %
Toimintakate (netto)	-303	-300	-300	0,0 %

Ympäristöterveydenhuollon kustannusten ja kunnaltausuuksien on arvioitu pysyvän aika ennallaan

Äänekosken maksuosuuden ollessa yhteensä noin 300 000 euroa.

3.7.6. Maaseutuasiat

TALOUSARVIO 2022

Maaseutuasiat (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-47	-70	-70	0,0 %
Toimintakate (netto)	-47	-70	-70	0,0 %

Saarijärven tuottamien maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelujen kustannusten on arvioitu pysyvän noin 70 000 eurossa.

3.8. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

3.8.1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta vastaa Äänekosken vapaa-aikapalveluista ja ratkaisee kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja museolain, sekä taiteen

perusopetuksen ja musiikkioppilaitoksia koskevan lainsäädännön mukaiset kunnille kuuluvat asiat.

3.8.2. Talousarvio 2022

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	573	739	704	-4,6 %
Toimintakulut	-3 905	-4 462	-4 504	0,9 %
Toimintakate (netto)	-3 332	-3 723	-3 800	2,1 %

3.8.3. Henkilöstö

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	48,5/ 49	49,5/50	49,5/50	49,5/50	49,5/50	49,5/50
Osa-aikaiset						
Määräaikaiset vakanssit						
Kokoaikaiset	2	2	2	2	2	2
Osa-aikaiset						
Yhteensä						
Kokoaikaiset	50,5/ 51	51,5/ 52	51,5/ 52	51,5/ 52	51,5/ 52	51,5/ 52
Osa-aikaiset						

Henkilöstötaulukko ei sisällä sivutoimisia tuntiopettajia.

3.8.4. Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut tuottaa yhdessä eri toimijoiden kanssa (yhteisöt ja yksityiset) laadukkaita ja monipuolisia kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan kaikki kuntalaiset ja korostetaan

TALOUSARVIO 2022

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	TAE2022	Muutos -% 2022/2021
Toimintatuotot	573	739	704	0,0 %
Toimintakulut	-3 905	-4 462	-4 504	0,9 %
Toimintakate (netto)	-3 332	-3 723	-3 800	2,1 %

Hallinto- ja kansalaistoiminta

Tulosalueen kautta koordinoidaan avustuksia kansalaisopistotoimintaan ja taiteen perusopetuksen tukemiseen (Koskela), kyläyhdistysten kohde- ja perusavustuksiin sekä luottamushenkilöiden palkkioihin. Lisäksi tulosalueen talousarviossa on kaupungin juhlatilaisuuksiin liittyvät määrärahat (itsenäisyyspäivän juhla, veteraanipäivän juhla, uudenvuoden juhla, jne.). Tulosalue sisältää vapaa-aikajohtajan ja toimistosihteerin palkan. Tulosalueen keskeinen toiminta on kulttuuri- ja liikuntapalveluiden hallinnollinen työ, sekä avustusten koordinointi.

Kirjastotoiminta

Kirjastotoiminnan tulosalueen tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukuaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kirjastopalveluja tarjotaan neljässä kirjastossa: Äänekoskella pääkirjastossa, Suolahdessa, Konginkankaalla ja Sumiaisissa. Konginkankaan ja Sumiaisten omatoimikirjastot parantavat kirjastopalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen luku-

ennaltaehkäisevän toiminnan merkitystä. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden vastuualue sisältää hallinto ja kansalaistoiminnan, kirjastoiminnan, kulttuurityön, liikuntatyön ja musiikkiopiston tulosalueet.

taitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjastolla tulee olla käytössään tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Kirjasto on lähipalvelu, jolla tulee olla riittävät aukioloajat. Palveluiden järjestämisessä on huomioitava tasarvon vahvistaminen sekä toiminnan lähtökohtina olevat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Suurimmat menoerät ovat henkilöstön palkkakustannukset, kirjastoaineistomenot ja ICT-palvelut, joilla täytetään kirjastolain velvoite kirjasto- ja tietopalveluhenkilöstöstä sekä uusiutuvasta kirjastokokoelmasta ja -välineistöstä. Tulot kertyvät pääosin myöhästymismaksuista ja aineiston korvauksista.

Kulttuurityö

Kulttuurityön tulosalueen tehtävänä on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita Äänekoskella ja tukea avustusten kautta paikallisten yhdistysten, yksityishenkilöiden ja muiden yhteisöjen kulttuuritoimintaa.

Kulttuurityön tavoitteena on lisätä ihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia kulttuuritoiminnan kautta ja parantaa osaltaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksien saatavuutta ja saavutettavuutta alueella taiteen perusopetustoimintaa tukemalla.

Lisäksi kulttuurityön tehtävänä on koordinoita museotoiminnan kautta paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja kotiseututyön edistämistä.

Keskeisiä toimintamuotoja ovat avustusten myöntäminen, erilaisten konserttien, näyttelyiden ja muiden tapahtumien järjestäminen, sekä kulttuurikasvatus ja taiteen soveltavien menetelmien hyödyntäminen kulttuurihyvinvointipalveluissa eri kohderyhmien kanssa.

Kulttuurityön tulosalueen Suurimmat menot koostuvat henkilöstön palkkakuluista, avustuksista, tapahtumien järjestämisestä aiheutuvista kuluista sekä taiteen perusopetuksen kuluista. Tulot kertyvät pääosin pääsylipputulosta.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tulosalue tuottaa kaikille kuntalaisille liikuntalaissa määriteltyjä liikuntapalveluita ottaen huomioon harrasteliikunnan, kilpaliikunnan, lasten- ja nuorten liikunnan, sekä erityisryhmien tarpeet. Liikuntapalveluiden tulosalue vastaa liikuntapaikkaverkoston ylläpitämisestä ja kehittämisestä, järjestää ohjattua liikuntaa erityisryhmille ja huolehtii koulujen uimaopetuksesta. Lisäksi se vastaa ostopalveluiden kautta liikuntapaikkojen kunnossapidosta, sekä myöntää avustuksia liikuntajärjestöille.

Liikuntapalveluiden tulosalueen menot koostuvat liikuntapaikkojen hoitamisesta, hallinnon kuluista, liikuntaseurojen avustuksista ja urheilijastipendeistä. Liikunnan ohjaustoimintaan ja erityisryhmien liikuntaan on varattu määrärahat omille kustannuspaikoilleen. Äänekosken uimahallin ja Suolahden uimahallin hoitajien ja uinninvalvojien, sekä Pankkarin ja liikuntatalon liikuntavahvistamistareiden palkkakulut on varattu liikuntapalveluiden tulosalueen talousarvioon. Ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito hoidetaan pääosin ostopalveluna Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n kautta. Osa haja-asutusalueiden liikuntapaikkojen (ladut ja kentät) kunnossapidosta hoidetaan järjestöjen, sekä yksityishenkilöiden ja yrittäjien toimesta.

Liikuntapalveluiden tulosalueen tulot koostuvat pääosin uimahallien ja kuntosalien pääsymaksuista, sekä ohjaustoiminnan osallistumismaksuista.

Äänemäen laskettelurinnettä hoidetaan Äänekosken Urheilijoiden toimesta yhteistyösopimuksen puitteissa.

Musiikkiopisto

Ala-Keiteleen musiikkiopiston tulosalue antaa oppilaan yksilölliset ominaisuudet ja tavoitteet huomioon ottavaa musiikin- ja soitonopetusta, jonka päämääränä on vahvistaa oppimisen iloa soitto- ja laulutaidon, yhteismusisoinnin ja musiikin perusteiden oppimisen sekä niiden edelleen kehittämisen kautta. Lisäksi tavoitteena on kannustaa oppilasta harjoitteluun ja itseohjautuvaan työskentelyyn sekä luoda oppilaalle perusta elinikäiselle myönteiselle musiikkisuhteelle.

Musiikkiopistolle arvioitu valtionosuus 596 332 € on laskettu OKM:n vuodelle 2021 vahvistetulla yksikköhinnalla 82,19 €/ opetustunti. OKM esittää vuoden 2022 hallituksen talousarvioehdotukseen taiteen perusopetuksen tuntiperusteiseksi yksikköhinnaksi 83,70 €/opetustunti. Musiikkiopiston valtionosuuteen oikeuttava vahvistettu tuntimäärä vuodelle 2021 on 12 729 tuntia.

Arviot oppilasmäärästä (ka.) perusopetuksessa ja syventävissä opinnoissa vuodelle 2022 ovat seuraavat: Hankasalmi 12, Konnevesi 12, Laukaa 60, Uurainen 20, Äänekoski 160 oppilasta eli yhteensä 264 oppilasta. Varhaisiän musiikkikasvatukseen (VaMu) oppilasmäärän on arvioitu olevan ka. 100 oppilasta, mikä on sama kuin arvio vuodelle 2021. Elokuusta 2021 alkaen kaikki oppilaat opiskelevat uuden opetus suunnitelman mukaisesti.

Oppilaspaikan arvioitu hinta kunnille on 186 euroa pienempi kuin arvio vuodelle 2021.

Perus- ja syventävät opinnot

- tae 2022: 1 173 € / oppilas (264 opp.)
- ta 2021: 1 359 € / oppilas (260 opp.)
- tp 2020: 945€ / oppilas (258 opp.)

Varhaisiän musiikkikasvatus

- tae 2022: 475 € / oppilas (100 opp.)
- ta 2021: 351 € / oppilas (100 opp.)
- tp 2020: 341 € / oppilas (119 opp.)

Palkkamäärärahat on laskettu 1.8.2021 tiedossa olevan henkilökunnan, palkkatason ja opetustuntimäärän mukaan niin, että mahdolliseen vuosisidonnaiseen osaan oikeuttava palvelusaika on huomioitu. Kuntien maksuosuuteen on huomioitu 2,0 % korotus sisäisiin vuokriin, hallintopalveluihin ja palkkoihin. Henkilösivukulut on laskettu 26,22 % mukaan. Kevään 2022 viikkotuntimäärä on samalla tasolla kuin syksyn 2021 tuntimäärä.

Syksyn 2022 tilanne perustuu arvioon ja on hiukan korkeampi kuin kevään 2022 tuntimäärä. Opetuksen kokonaistuntimäärä vuodelle 2022 on

arviolta noin 13 000 tuntia, mikä on tasoltaan aiempien vuosien kaltainen.

Tuloskortti

Vastuualue:	Kulttuuri- ja liikuntapalvelut					
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut						
	Kirjastojen määrä	4	4	4	4	4
	Kirjastojen kävijät	111644	120000	120000	120000	120000
	Kirjastojen lainat	193419	220000	220000	220000	220000
	Kulttuuritapahtumien määrä	115	120	120	120	120
	Kulttuuritilojen ja tapahtumien kävijämäärät	14063	20000	20000	20000	20000
	Liikuntatilojen vuorojen määrä	4039	4100	4100	4100	4100
	Erityisliikunnan ryhmien määrä	33	35	35	35	35
	Erityisliikunnan ryhmien käyntikertojen määrä	6710	12000	12000	12000	12000
	Uimahallin kävijämäärät	56400	60000	60000	60000	60000
	Seniorikortit	495	500	500	500	500
	Juniorikortit	176	200	200	200	200
	Musiikkiopiston oppilasmäärä	377	410	410	410	410
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Kirjastojen tehokas markkinointi, projektit lapsille/senioreille						
Lähikirjastojen yhteis palvelupisteet						
Kirjastojen itsepalveluaukioloajat						
Monipuolisten tapahtumien järjestäminen						
Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen						
Kulttuurihyvinvointipalveluiden toteuttaminen						
Kulttuuritilaohjelman toteuttaminen						
Tapahtumatekniikan ja tilojen ylläpito ja uudistaminen vastaamaan nykyvaatimuksia						
Yhteistyö kulttuurialan ja liikunta-alan yhdistysten, sekä muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa						
Liikunnan ohjaustyön kehittäminen						
Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen						
Konkreettiset suunnitelmat AKMO:n sijoittamiseen yhteen paikkaan toiminnallisesti tarkoituksen mukaisiin tiloihin.						
Musiikkiopiston tarjonta pidetään monipuolisena ja helposti saavutettavana.						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstökysely: asteikko 1-5					
	Osaaminen ja työolot	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2
	Työyhteisön toimivuus	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2
	Omat voimavarat	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Henkilöstöressurssien käytön optimointi (kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimukset)						
Tiedotus ja henkilöstön yhteiset palaverit						
Perehdyttäminen uusiin tai vaihtuviin tehtäviin						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: asteikko 1-5					
	prosessien toimivuus	4,1	4,3	4,4	4,4	4,4
	Määritellyt prosessit kuvattu vastuualueella %	100	100	100	100	100
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut						
Parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto						
Hankittujen ohjelmistojen tehokas käyttö						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2022	2023	2024	Tavoitetaso 2025
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma + 291 €	Toteuma +/- 10€	Toteuma +/- 10€	Toteuma +/- 10€	Toteuma +/- 10€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Talousresurssit pysyvät vähintään nykytasolla						
Talousarviossa pysyminen						

4. INVESTOINTISUUNNITELMA

Talousarviossa hyväksytään euromääräinen investointikatto vuosille 2022 - 2025. Investointikaton perusteena on talousarviovuoden 2022 sekä taloussuunnitelmavuosien vuosikate. Investointikatto on sitova valtuustoon nähden talousarviovuonna 2022 ja suunnitelmavuosille 2023 - 2025 hyväksytään investointikatosta vain ne merkittävät kohteet, jotka sitoudutaan varmasti toteuttamaan (investointipooli).

Kaikki merkittävät investointikohteet suunnitellaan erillisinä kohteinaan ja kohteilla on oma kustannusarvio sekä arvioitu toteutusvuosi tai vuodet. Kokonaiskustannusarvio on merkittävän investointikohteen sitova taso.

Lisäksi talousarviossa kootaan yhteen pieniä investointikohteita (nippuja), joille hyväksytään talousarviossa vuosittainen investointimääräraha. Nipuille varatut investointimäärärahat ovat sitovia, ei yksittäisten kohteiden. Talousarviovalmistelun yhteydessä yksittäiset kohteet ovat luetteloitu investointisuunnitelmassa, mutta kohteille ei aseteta sitovaa toteutusvuotta tai kustannusarviota.

Vuodelle 2022 on suunniteltu noin 8,5 miljoonan euron nettoinvestoinnit (erilliskohteet 5,5 milj. euroa ja investointiniput 3,0 milj. euroa). Suunnitelmavuosina 2023-2025 nettoinvestoinnit ovat yhteensä keskimäärin 6,5 miljoonaa euron vuositasolla. Vuoden 2022 investointien määrä on 0,8 miljoonaa euroa alhaisempi kuin vuoden 2021 alkuperäinen talousarvio.

Vuosien 2014 - 2021 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 10,4 miljoonaa euroa

ja poistojen keskiarvo on noin 7,7 miljoonaa euroa/vuosi. Vuoden 2022 investointien määrä on 1,9 miljoonaa euroa investointien omahankintamenojen keskiarvoa alhaisempi ja 0,8 miljoonaa euroa poistojen keskiarvoa pienempi.

Vuoden 2022 talonrakennuksen isoimpia investointeja ovat painotalon peruskorjaus, Suolahden kirjaston vesikaton korjaus, Katvelan päiväkodin talotekniikan peruskorjaus, Suolahden yhtenäiskoulun vanhan osan saneeraus sekä museon peruskorjaus.

Kunnallisteknisen puolen isoimpia investointeja ovat Opistokadun/Kaartotien liikennejärjestelyt, Sumiaisten kevytliikenneväylä, Kuntokadun peruskorjaus sekä pankkisillan peruskorjaus.

Muista maanrakennushankkeista toteutetaan mm. liikuntapuiston stadion hanke sekä Äänekosken hiihtohissi, 3. rinne sekä juoksuportaat.

Maa- ja metsäalueiden hankintoihin varataan 0,4 miljoonaa euroa. Maa- ja metsäalueiden hankinnoista ei tehdä poistoja, eli ne eivät heikennä kaupungin tulosta vaan lisäävät kaupungin tuloja kaavoituksen ja jalostetun maan myynnin kautta.

Leasingrahoituksella käynnistetään Koulunmäen yhtenäiskoulun C-osan peruskorjauksen tai uudisrakentamisen suunnittelu sekä uuden Koiviston päiväkodin rakentaminen.

Suunnitelman mukaisella investointivauhdilla kaupungin lainakanta on vuoden 2022 lopussa noin 71,2 miljoonaa euroa. Vuosina 2022 - 2025 vuosikate riittää suunniteltujen investointien toteuttamiseksi.

4.1. Investointisuunnitelma: Erilliskohteet (kustannusarvio sitova)

Lautakunta	Ryhmä	Investointikohde	Kuvaus	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025
Kaupunki- rakennelk	Irtain omaisuus	Suihkulähteet, Kuhnamo ja	Suihkulähteet Kuhnamo- ja Äänejärveen	-35 000	-35 000	0	0	0
		Varavoimakone	Uusi varavoimakone	-100 000	0	0	0	-100 000
		Keylight katuvalaistus	Ohjelmiston päivittäminen	-15 000	-15 000	0	0	0
	Liikenneväylät ja sillat	Hirvimäki	Hirvimäen alueen katujen rakentaminen/sopimus	-260 000	-70 000	-140 000	-50 000	0
		Jaakopintie, Äki	Jaakopintien rakentaminen Ääneniemeen	-380 000	0	0	0	-380 000
			Jaakopintien ARA-avustus	114 000	0	0	0	114 000
		Kennäs, Äki	Päällystäminen ja viimeistely	-70 000	-70 000	0	0	0
		Kirkkokatu, Äki	Kirkkokadun peruskorjaus	-300 000	0	-300 000	0	0
		Kotakennäntie, Äki	Katusuunnitelma (sis. suunnitelma turvallisuuden parantamiseksi)	-200 000	0	-200 000	0	0
		Koulunmäen yhtenäiskoulu, liikennejärjestelyt,	Koulunmäen yhtenäiskoulun alueen liikennejärjestelyjen parantaminen	-400 000	0	-50 000	-350 000	0
		Kuntokatu, Äki	Kuntokadun peruskorjaus	-200 000	-200 000	0	0	0
		Likolahdenkatu, Äki	Likolahdenkadun kevytliikenneväylän rakentaminen ja kadun peruskorjaus	-820 000	-150 000	-370 000	-300 000	0
		Laajalahden uusi alue, Äki	Laajalahden (ns. pikku-venetsian) kadut, suunn. 2024	-30 000	0	0	-30 000	0
		Riihijärvenkatu, peruskorjaus, Sti	1. osan päällystäminen ja viimeistely. 2. osa vuonna 2024	-460 000	-70 000	0	-390 000	0
		Erkonkatu, Äki	Uuden kadun rakentaminen ja saastuneiden maa-ainesten poisto	-450 000	0	0	-450 000	0
			Erkonkadun ARA- avustus	135 000	0	0	135 000	0
		Äänekoskentie	Henttalan alue ja Hiskinmäki, liikennejärjestelyt	-500 000	0	-100 000	0	-400 000
		Pankkisilta, Äki	Pankkisillan peruskorjaus	-450 000	-450 000	0	0	0
			Valtion avustus	200 000	200 000	0	0	0
		Opistokadun/Kaartotien liikennejärjestelyt ja Sumiaistentien	Yhteishanke Ely:n kanssa. MAL, kaupunginosuus	-500 000	-500 000	0	0	0
	Puistot, uimarannat, pihat ja yleiset alueet	Alkulan päiväkodin piha, Sti	Piha-alueen peruskorjaus	-300 000	0	-300 000	0	0
		Monitoimiaukio, Äki	Monitoimiaukion rakentaminen	-400 000	0	-400 000	0	0
		Rantapuisto, teemapuisto, Äki	Teemapuiston rakentaminen	-400 000	0	-400 000	0	0
		Koulunmäen yhtenäiskoulu, Äki	Saattoliikennealueen liikennejärjestelyt	-100 000	-100 000	0	0	0
		Eerolankatu/ Piilolanniemi	Yhteisö- terapiapuutarhan rakenteet	-30 000	-15 000	-15 000	0	0
	Muut maanrakennushankkeet	Sammutusvesisäiliöt, Koukkuniemi, Äki	Teollisuusalueen sammutusveden turvaaminen	-100 000	-100 000	0	0	0

Lautakunta	Ryhmä	Investointikohde	Kuvaus	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025
	Talonrakennus/ Saneeraus	Museo, Äki	Peruskorjaus	-1 000 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
			Avustus	300 000	60 000	60 000	60 000	60 000
		Painotalo, Äki	Peruskorjaus	-2 400 000	-2 400 000	0	0	0
		Skeittaus/scoottaustilat	Skeittaus/scoottaustilojen järjestäminen	-150 000	-150 000	0	0	0
		Koulunmäen yhdenäiskoulu B- rakennus, Äki	Lukitus	-100 000	0	-100 000	0	0
		Lehtolan palvelukeskus, Sti	Vesiputkien uusiminen (vesivuotoja)	-200 000	-200 000	0	0	0
		Kirjasto, Suolahti	Vesikaton korjaus	-400 000	0	0	0	-400 000
		Katvelan päiväkoti, Sti	Talotekniikan peruskorjaus	-450 000	-450 000	0	0	0
		Kaupungintalo, Äki	Kaupungintalon vesikaton kunnostus ja maalaus	-250 000	-30 000	-220 000	0	0
			Kaupungintalon peruskorjaus tai uudisrakennus	-15 300 000	0	0	-300 000	-5 000 000
		Kovalan maja, Äki	Peruskorjaus	-200 000	0	0	-200 000	0
		Vanha asema, Sti	Katon uusiminen	-100 000	-100 000	0	0	0
			Valtion avustus	25 000	25 000	0	0	0
		Vanha tehtaan paloasema, Äki	Remontointi/kuvataidetilat (suunnittelu)	-50 000	0	0	-50 000	0
		Sammonkatu 4 (tarvikekeskus), Äki	Vesikaton korjaus	-200 000	0	0	-200 000	0
		Pankkari, Äki	Aurinkosähköjärjestelmä (uusiutuva energia)	-60 000	-60 000	0	0	0
			Aurinkosähköjärjestelmä (uusiutuva energia), tulo	15 000	15 000	0	0	0
		Suolahden yhdenäiskoulu, vanha osa	IMS (ilmamääräsäädin), käyttövesiputkien uusiminen, ulkoverhouden uusiminen	-720 000	-300 000	-420 000	0	0
		Arkistotilat (suunnittelu 2024)	Arkistojen yhdistäminen	-50 000	0	0	-50 000	0
Kulttuuri- ja liikuntaltk	Irtain omaisuus	Painotalo, Äki	Irtaimisto	-50 000	-50 000	0	0	0
	Irtain omaisuus	Museo, Äki		-80 000		-80 000		
Sosiaali- ja terveysltk	Irtain omaisuus	Mediatri	Atk-hankinnat	-50 000	-50 000	0	0	0
Kaikki yhteensä				-27 521 000	-5 465 000	-3 235 000	-2 375 000	-6 306 000

4.2. Investointisuunnitelma: Investointiniput (ei kohdekohtaisia kustannusarvioita, sitovuustaso nippu)

Lautakunta	Ryhmä	Investointikohde	Kuvaus	2022	2023	2024	2025
Kaupunki- rakennelk	Irtain omaisuus	Keittiökalusteet	Keittiöiden kalusteiden uusiminen	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	Liikenneväylät ja sillat	Katuvalaistus	Konginkankaan katuvalot, Ruotintie, Pölkinkatu, Marjamaankatu alue poikkikatuineen, katuvalaistuksen muuttaminen energiatehokkaammaksi	-70 000	-100 000	-100 000	-100 000
		Kevyttiikenneväylien parantaminen	Kevyttiikenneväylien vaurioiden korjaaminen	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
		Pienet liikennejärjestelyt	Liikenneturvallisuuden parantamiskohteita, katuinventointi	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
		Asfaltointit ja päällystekorjaukset	Vanhon katujen päällystyskorjaukset: Kotakennäntie, Mämmensalmentie, Röminkatu, Kauppakatu, Vaneritehtaankatu, Alkulankatu, Hämeentie, Torikatu	-200 000	-250 000	-400 000	-400 000
	Puistot, uimarannat, pihat ja yleiset alueet	Uimarannat ja luontokohteet	Suojärven uimaranta: kuntoilulaitteita, leikkivälineitä, pukusuojien maalaus, rannan kunnostaminen, valaistuksen uusinta Uimarantojen kunnostaminen: käymälät rannoille	-30 000	-15 000	-15 000	-15 000
		Pankkarin alueen kehittäminen, Äki	Katukoripallokenttä, yleisö WC, vihersuunnitelman toteutus, design penkit	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
		Vanhon aseman seutu, Sti	Aseman seudun kunnostaminen: ratapihan korjaaminen	-80 000	-50 000	-50 000	-50 000
		Puistot, leikkipuistot, katuviheralueet	Mämmensalmentie: istutusten uusiminen Koulunmäenkatu – Hämeentie. Kauppakatu: istutusten uusiminen. Torikatu: istutusten uusiminen. Kotakennäntie: istutusten uusiminen Hämeentie – Vanha Vaasantie. Sammonkatu – Torikatu: välikön viheralueiden parantaminen. Katuviheralueet: katukalusteiden uusiminen ja lisääminen, puustonpenkit ja puistoroskakorit. Laajalahdenpuisto: kehittäminen, valaistus, istutukset, käytävien pinnoitteiden korjaus, kalusteet, toiminnallisuuden lisääminen. Nikkaripuisto: istutusten ja kalusteiden uusiminen, käytävien korjaus, valaistuksen uusiminen. Koskelanpuisto: uudistaminen, käytävien korjaus, polkuverkoston ennallistaminen, uusien kasvien istuttaminen, opasteiden suunnittelu ja asentaminen, valaistuksen uusiminen, puiden poimintahakkuu. Mikonpuisto: kasvillisuuden uusiminen, ulkokuntoiluvälineiden lisääminen. Runebergipuisto: käytävien, valaistuksen, kalusteiden ja istutusten uusiminen, puuston jäsentely. Leijonapuisto: käytävien, valaistuksen, kalusteiden ja kasvillisuuden uusiminen. Rahkosenpuisto: valaistuksen, kasvillisuuden ja käytävien uudistaminen, kalusteiden lisääminen. Huuhan perhepuisto: uudistaminen, valaistus, välineistö, kalusteet, liikennepuiston liikennemerkkien uudistaminen, liikennekaluston uusiminen. Rantapuisto: valaistuksen uudistaminen välillä Nikkaripuisto – Pankkikuja, käytävien kunnostus, istutusten uusiminen. Äänejärven rantaraitti: uudistaminen, käytävien kunnostaminen. Keskustan leikkipuisto: (Konginkangas) tilalle pienimuotoinen liikennepuisto. Kaunolanranta: istutusten uusiminen. Asemakatu: istutusten uusiminen (kurturuusu hävitetään 1.6.22 mennessä), kiinteät kalusteet ja puistoroskakorit. Asemakadun istutusten uusimisen yhteydessä kirjaston tontin kasvillisuuden ja valaistuksen uudistaminen sekä urheilukentän ja kirjaston välisen hulevesiojan kunnostus. Ystävyyspuisto: valaistuksen, lammen valaistuksen, kalusteiden ja käytävien uusiminen, istutusten täydentäminen. Matinpisto: puuston ja muun kasvillisuuden uusiminen, käytävien kunnostaminen, valaistuksen uusiminen, kalusteiden uusiminen. Poppelipuisto: kasvillisuuden ja valaistuksen uusiminen, käyttö tällä hetkellä p-paikka. Yrittäjäpuisto: käytävän kunnostus. Ahoniuksenpuisto: kasvillisuuden täydentäminen ja uusiminen. Kanavaharjun leikkipuisto: turvalustojen uusiminen.	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
	Muut maanrakennus-hankkeet	Kaupungin valokuituverkko	Valokuituverkon laajentaminen	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
		Taajamien infrasuunnittelu	Hankkeiden suunnittelu	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
		Liikuntapuiston stadion hanke	Pinnoitteen ja suorituspaikkojen uusiminen, katsomon korjaus, aidat, stadionalueen aidan korjaus	-380 000	-100 000	0	0
		Lähiliikuntapaikat	Koiviston koulun piha, Sumiaisten urheilukentän kunnostus, Pump Track, Konginkankaan urheilukentän ja tenniskentän kunnostus	-160 000	-70 000	0	0
		Liikuntapuisto, Äki	Hiihtoalueen huleveden ohjaus, varastorakennus, väylät, viherrakentaminen ja opasteet, pyöräparkit, tekonurmikenttä, ensilumen ladun valaistus	-120 000	-350 000	-70 000	0
		Äänemäki, Äki	Hiihtohissi, 3. rinne, juoksuportaat	-350 000	-170 000	0	0
	Satamat ja laiturit	Satamat	Mustaniemen sataman traileriensäilytysalueen laajennus, Mustaniemen sataman ilmasähkölinojen lasku maahan ja sähkökaapin uusiminen, Suolahden sataman vuokravenelaiturien saneeraus (1 per vuosi), Sumiaisten sataman vuokravenelaiturien hankinta (kolmas laituri) Matilanvirran sataman vierasvenelaituriin peräpoijupaikkojen lisäys, Konginkankaan sataman vierasvenelaiturien puuosien uusinta.	-100 000	-80 000	-80 000	-80 000
	Talonrakennus/Saneeraus	Kaupungintalo , Äki	Kaupungintalon pienet korjaukset, pintaremontit, huonejärjestelyt ym.	-50 000	-50 000	0	0

Lautakunta	Ryhmä	Investointikohde	Kuvaus	2022	2023	2024	2025
		Muut talonrakennushankkeet	Konginkankaan palvelukeskuksen roskakatos ja pesuhuone, Kaupungintalon pysäköintialueen laajentamisen päällystys ja viimeistely, Karhunlähteen päiväkodin piha-alueen turva-alustojen uusiminen, Yrittäjänkatu 6 pihan korjaus, ilmalämpöpumput ,automaatio, ilmanvaihto, Koiviston koulun leikkivälit, Konginkankaan paloasema pihan salaoituksen uusiminen, Konginkankaan vanhan päiväkodin järjestelyt kyläyhdistyksen ja museon käyttöön, Piilolan palvelukeskuksen hissi, Nuorisokeskus spotin patolevyt ja ulkopuoliset sadevedet, Sumiaistentie 102 vesikaton korjaus, Honkolan koulun purunpoisto ja iv-koneen uusiminen, Teollisuuskatu 1-3 pihan routavaurioiden korjaus sekä lämmönvaihtimen uusiminen. Hiskin mökin roskakatoksen uusiminen ja turvajärjestelmät. Äänekosken terveysaseman valaistuksen uusiminen. Kangaslammen leirikeskus wc-rakennuksen uusiminen. Wahlmannin talo.	-545 000	-550 000	-550 000	-550 000
		Kirjasto, Äki	IV-laitteiston korjaus, esteettömyys	-90 000	0	0	0
		Liikuntatalo, Äki	Julkisivun korjaus, aulan valaistuksen uusiminen, sosiaalitalon suunnittelu	0	-130 000	0	0
		Uimahalli, Sti	Poreallas, pesuhuoneet ja IV (2023)	-130 000	-400 000	-100 000	-100 000
		Taidemuseo, Äki	Valaistuksen uusiminen ja ikkunoiden UV-suojaus, teosvarasto ja kalusto	-50 000	0	-250 000	0
Kaupungin-	Aineettomat ja	Liittymämaksut	Liittymämaksut	-85 000	-100 000	-100 000	-100 000
hallitus	aineelliset						
	hyödykkeet						
		Maa- ja metsäalueet	Maa- ja metsäalueiden osto	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
			Maa- ja metsäalueiden myynti	200 000	100 000	100 000	150 000
		Rakennukset	Rakennukset	-50 000	-100 000	-100 000	-100 000
Kaikki yhteensä				-3 020 000	-3 145 000	-2 445 000	-2 075 000

4.3. Investointitulot ja -menot yhteensä

Tili	2022	2023	2024	2025
Investointitulot	500 000	160 000	295 000	324 000
Investointimenot	-8 985 000	-6 540 000	-5 115 000	-8 705 000
Yhteensä (netto)	-8 485 000	-6 380 000	-4 820 000	-8 381 000

4.4. Leasingrahoituksella toteutettavat investointikohteet

Lautakunta	Ryhmä	Investointikohde	Kuvaus	Kustannusarvio	2022	2023	2024	2025
Kaupunki-	Talonrakennus/	Koulunmäen	Uusi rakennus tai peruskorjaus	21 000 000	-150 000	-8 000 000	-12 850 000	0
rakennelk	Saneeraus	yhdenäiskoulu: Yläkoulu,						
		musiikkiopisto,						
		nuorisotilat, Äki						
		Piilolan palvelukeskus, Äki	Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen (hedsam)	50 000	-50 000	0	0	0
	Talonrakennus/	Koiviston päiväkot	Uusi päiväkoti koulun yhteyteen	1 500 000	-300 000	-1 200 000	0	0
	Uudisrakentaminen							
Sosiaali- ja	Irtain omaisuus	VmWare laiteympäristö	Pakollinen uusiminen v. 2022	70 000	-70 000	0	0	0
terveysitk								
Kaikki yhteensä				22 620 000	-570 000	-9 200 000	-12 850 000	0

5. RAHOITUSSUUNNITELMA

Tässä luvussa on esitetty Äänekosken kaupungin rahoitussuunnitelma vuosille 2022 - 2025. Suunnitelmavuosien vuosikatteen ovat luvun 6 taloussuunnitelman mukaisia ja investointien rahavirrat investointisuunnitelman (luku 4) mukaisia.

Talousarvioon on kuntalain 110 §:n 4 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve kateetaan.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan:

1. Toiminnan ja investointien rahavirta pitää sisällään

- a. *toiminnan rahavirran*, joka muodostuu tulossuunnitelmasta siirtyvästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjauseristä sekä

- b. *investointien rahavirran*, joka muodostuu investointimenoista, investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden luovutustuloista.

2. Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen summa osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella.

Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

RAHOITUSSUUNNITELMA 2022-2025

RAHOITUS, 1000 €	TP2020	TPE2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	11 076	11 057	8 558	10 583	9 229	8 913
Tulo-rahoituksen korjauserät	-871		0	0	0	0
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-9 267	-9 000	-8 985	-6 540	-5 115	-8 705
Rahoitusosuudet investointeihin	164	700	500	160	295	324
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	711					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 813	2 757	73	4 203	4 409	532
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-17	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	356	200	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 625					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 714	-5 300	-2 944	-2 944	-2 944	-2 944
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-19 000	2 400	2 950	-1 200	-1 400	2 500
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	932					
Rahoituksen rahavirta	-2 818	-2 700	6	-4 144	-4 344	-444
Rahavarojen muutos	-1 005	57	78	59	65	88
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Investointien tulo-rahoitus, %	121,67	133,22	100,86	165,88	191,48	106,35
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	60,05	82,51	74,87	113,50	118,87	78,70
Asukasmäärä 31.12.	18 577	18 500	18 400	18 300	18 200	18 100

5.1. Toiminnan ja investointien rahavirta

Kaupungille syntyy 0,1 miljoonaa euroa rahoitus-
 ylijäämää vuonna 2022, joten investoinnit rahoitetaan kokonaan tulo-rahoituksella.

5.1.1. Toiminnan rahavirta

Tulo-rahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmassa. Tästä syystä rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan

tulo-rahoitusjäämän osoittava vuosikate, satunnaiset erät sekä tulo-rahoituksen korjaukset.

5.1.2. Investointien rahavirta

Investoinnit ja niiden rahoitusosuudet on esitetty yksityiskohtaisesti investointisuunnitelmassa. Vuodelle 2022 on budjetoitu investointeihin mää-

rärahoja yhteensä noin 8,5 miljoonaa euroa, mikä on 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 arvioitu investointien toteutuma.

5.2. Rahoituksen rahavirta

5.2.1. Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäksi budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista ja antolainasaamisten vähennykseen budjeto-

idaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset.

5.2.2. Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisien lainojen lisäys (uudet lainat) ja vähennys (lyhennykset) sekä lyhytaikaisten lainojen muutos (nettomääräisenä).

Rahoitussuunnitelman mukaan velkamäärä kasvaa hiukan vuonna 2022 vuoden 2021 tasossa.

Suunnitelmavuosina 2023-2025 lainamäärä vähennee. Koko maan keskiarvo ”Lainaa asukasta kohti” oli vuoden 2020 tilinpäätöksessä 3 448 euroa, Äänekoskella 3 991 euroa ja Keski-Suomessa 3 130 euroa.

LAINAKANNAN KEHITYS 2020-2025

	TP2020	TPE2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025
Pitkäaikaiset lainat	52 135	46 835	43 891	40 946	38 002	35 058
Lyhytaikaiset lainat	22 000	24 400	27 350	26 150	24 750	27 250
Lainamäärä	74 135	71 235	71 241	67 096	62 752	62 308
Laina / asukas €	3 991	3 851	3 872	3 666	3 448	3 442

5.2.3. Oman pääoman muutokset

Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys, joka oikaisee edellä investointimenoihin merki-

tyn kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön.

5.2.4. Muut maksuvalmiuden muutokset

Tähän kohtaan budjetoidaan toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-

omaisuuden muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos.

5.2.5. Muut merkittävät taloudelliset vastuut

Taselainojen lisäksi kaupunki on rahoittanut koulurakennushankkeita kiinteistöleasingrahoituksella 46,1 miljoonan euron edestä.

talousarviossa tuloslaskelmaan kirjattavien koulurakennushankkeista aiheutuva leasingvuokralujen määrä on 1,6 miljoonaa euroa.

Leasingsopimusten vuokrakustannukset kohdistuvat tuloslaskelmaan vuokrakuluina. Vuoden 2022

6. TALOUSSUUNNITELMA 2022-2025

6.1. Yleistä

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Alijäämän kattamista ei voida siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli, vaan yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään taloussuunnitelmassa. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Äänekosken kaupungilla on kertynyttä ylijäämää vuoden 2020 tilinpäätöksessä 10,0 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelman 2022 - 2025 mukaan kaupungin kertynyt ylijäämä on vuoden 2025 tilinpäätöksessä 15,6 miljoonaa euroa, mikäli suunnitelmakaudella ei synny ennalta odottamattomia talouteen merkittävästi vaikuttavia muutoksia.

On myös huomioitava, että vuoden 2023 alusta voimaan tulevan sote-uudistuksen rahoituslaskemat ovat vielä alustavia ja sen takia niihin on suhtauduttava varauksella. Lopulliset laskelmat laaditaan kuntien vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösten perusteella.

6.2. Taloussuunnitelman perusteet

Vuosi 2022 on taloussuunnitelmassa sama kuin edellä luvussa 2 (tuloslaskelma) on esitetty. Vuosien 2023-2025 taloussuunnitelmasta on eliminoitu hyvinvointialueelle siirtyvät toimintatuotot ja toimintakulut sekä pyritty ennakoimaan muut mahdolliset sote-uudistuksen tuomat muutokset. Lisäksi vuosien 2023-2025 laskennassa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Toimintatuotot: korotus 1,65 % vuodelle 2023 ja 1,5 % vuosille 2024-2025.
- Henkilöstökulut: korotus 1,65 % vuodelle 2023 ja 1,5 % vuosille 2024-2025.
- Palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, avustukset ja muut toimintakulut: korotus 1,65 % vuodelle 2023 ja 1,5 % vuosille 2024-2025.
- Verotulot: vuodet 2023 - 2025 Kuntaliiton veroennustekehikon sekä oman arvion mukaisesti
- Valtionosuudet: vuodet 2023-2025 VM:n arvion mukaisesti
- Korkotuotot: Laskettu olemassa olevista antolainasopimuksista
- Muut rahoitustuotot on arvioitu vuoden 2022 tasossa huomioiden muutokset vuosille 2023-2025
- Korkokulut: Laskettu nykyisen korkokannan ja arvioidun lainakannan mukaisesti

- Poistot: Poistolaskenta käyttöomaisuuskirjapidossa investointisuunnitelman mukaisesti sekä mahdollinen lisäpoisto

Taloussuunnitelmaan liittyy paljon epävarmuustekijöitä ja haasteita. Suurimmat riskit tulopuolella ovat verotulokertymät ja valtionosuudet.

Menopuolella suurimmat riskit liittyvät toimialojen talouskurin noudattamiseen. Menoennusteet perustuvat indeksikorotuksiin tulevana vuosina eikä laskelma salli toimialoilta suurempia korotuksia.

Sote-uudistuksen vuoksi vuosien 2023-2025 tuloksen muodostumista on valtakunnallisten valmistelujen keskeneräisyyden vuoksi haastavaa ennakoita.

Mikäli kaupungin taloustilanne ei kehity suunnitellusti, pyritään etsimään viipymättä toimenpiteitä kulujen karsimiseksi tai tulojen lisäämiseksi.

Vuosikatteen vuosina 2023 - 2025 ovat noin 8,9 - 10,6 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelman perusteella vuosien 2023-2025 tulos näyttäisi muodostuvan ylijäämäiseksi.

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2025

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	7 394	7 561	7 729	4 164	4 227	4 290
Maksutuotot	9 314	9 914	9 767	1 960	2 290	2 550
Tuet ja avustukset	2 284	2 375	2 505	2 352	2 387	2 423
Muut toimintatuotot	4 372	3 577	3 492	6 411	6 508	6 605
Valmistus omaan käyttöön	11					
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-60 688	-62 981	-65 661	-33 687	-34 163	-34 675
Palvelujen ostot	-61 706	-58 925	-61 910	-19 286	-19 575	-19 869
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 854	-8 718	-8 885	-5 813	-5 901	-5 989
Avustukset	-5 499	-5 503	-5 390	-3 216	-3 264	-3 313
Muut toimintakulut	-3 882	-3 835	-4 402	-3 971	-4 373	-4 738
Toimintakate	-117 254	-116 535	-122 755	-51 085	-51 864	-52 717
Verotulot	74 847	75 143	78 691	42 265	42 012	42 894
Valtionosuudet	51 751	50 328	51 451	18 283	18 061	17 765
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	617	570	570	570	570	570
Muut rahoitustuotot	1 376	1 110	1 200	1 050	1 050	1 050
Korkokulut	-260	-400	-600	-500	-600	-650
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	11 076	10 216	8 558	10 583	9 229	8 913
Poistot ja arvonalentumiset	-8 599	-9 000	-8 500	-8 500	-8 400	-8 400
Tilikauden tulos	2 477	1 216	58	2 083	829	513
Tilinpäätössiirrot	14	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 491	1 216	58	2 083	829	513
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	16,62	16,74	16,06	22,57	22,91	23,14
Vuosikate / Poistot, %	128,81	113,51	100,68	124,51	109,87	106,11
Vuosikate, euroa / asukas	596	552	465	578	507	492
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	18 577	18 500	18 400	18 300	18 200	18 100

7. TALOUSARVIO 2022 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

7.1. Talousarvion sitovuus

Kuntalaki ja kirjanpitolaki velvoittavat hoitamaan kaupungin taloutta hyväksytyin talousarvion mukaisesti, joten talousarvio on sitova ohje kaupunginhallitukselle, lautakunnille, viranhaltijoille ja työntekijöille, jotka osallistuvat määrärahojen käyttöön.

Käyttötalousosa

Vuoden 2022 talousarvio on valtuuston nähdessä sitova vastuualueella tarkastuslautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan, opetus- ja kasvatustalouden, kaupunkirakennelautakunnan, ympäristö- ja viikentulokunnan ja kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osalta. Keskushallinnon osalta talousarvion sitovuus on kaupunginhallituksen tasolla (pl. tarkastuslautakunta).

Investointiosa

Investoinneille hyväksytään euromääräinen investointikatto vuosille 2022-2025. Investointikattona on talousarviovuoden 2022 sekä taloussuunnitelmavuosien vuosikate.

Investointikatto on sitova valtuustoon nähdessä talousarviovuonna 2022 ja suunnitelmavuosille 2023 - 2025 hyväksytään investointikatosta vain ne merkittävät kohteet, jotka sitoudutaan varmasti toteuttamaan (investointipooli).

Kaikki merkittävät investointikohteet suunnitellaan yksilöityinä erillisinä kohteina ja kohteilla on oma kustannusarvio sekä arvioitu toteutusvuosi tai vuodet. Kokonaiskustannusarvio on merkittävän investointikohteen sitova taso.

Pienet investointikohteet niputetaan ja niille hyväksytään talousarviossa vuosittainen investointimääräraha. Niille varatut investointimäärärahat ovat sitovia, ei yksittäisten kohteiden. Talousarviovalmistelun yhteydessä yksittäiset kohteet ovat luetteloidut investointisuunnitelmas- sa, mutta kohteille ei aseteta sitovaa toteutusvuotta tai kustannusarviota.

Määrärahat on budjetoitu nettoperiatteella ja ne ovat sitovia nettomääräisinä.

7.2. Talousarviomuutokset

Hallintokuntien tulee pitäytyä tiukasti laaditussa talousarviossa. Määrärahaa ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa mainittuun tarkoitukseen. Lautakuntien tulee huolehtia talousarviossa myönnettyjen määrärahojen riittä- vyydestä.

Jos määräraha ei riitä, on hyvissä ajoin ennen määrärahan loppumista selvitettävä mahdolli- suudet toiminnan supistamiseen ja/tai sopeut- tamiseen jäljellä olevan määrärahan puitteissa.

Lisätalousarvioesitykset kaupunginvaltuustolle on riittävästi perusteltava. Perusteluissa on selvitet- tävä, onko toimialan muilta vastuu- tai tulosalu- eilta odotettavissa säästöjä, ja mihin toimenpi- teisiin on ryhdytty lisämääräraharpeen välttä- miseksi ja miksi tässä pyrkimyksessä ei ole onnis- tuttu. Lautakunnan tulisi ensisijaisesti pyrkiä kattamaan lisämääräraharpeensa lautakunnan sisäisin määrärahasiirroin, ja vasta toissijaisena keinona anoa valtuustolta lisämäärärahaa.

Merkittävälle (yli 100 000 €) sitovan tason ylityk- sille on hankittava valtuuston hyväksyminen. Hyväksyminen on hankittava ennen ylityksen muodostumista ja aina ao. tilivuoden aikana.

Talousjohtajalla on oikeus viranhaltijapäätöksel- lä kohdentaa asukasluku nousuun -hankkeeseen varatusta määrärahasta niihin toimialojen toi- menpiteisiin, jotka on päätetty hankkeessa to- teuttaa.

Investoinnit

Mikäli yksilöidyn erilliskohteen kokonaiskustan- nus-arvio muuttuu:

- Muutos 0 € - 49.999 € ja enintään 10 % koko- naiskustannusarviosta, päättää tekninen joh- taja
- Muutos 50.000 € - 99.999 € ja enintään 10 % kokonaiskustannusarviosta, päättää kaupun- kirakennelautakunta

- Muutos 100.000 € - 199.999 € ja enintään 10 % kokonaiskustannusarviosta, päättää kaupunginhallitus
- Muutos yli 200.000 €, päättää valtuusto

Talousjohtajalla on oikeus viranhaltijapäätöksellä kohdentaa asukasluku nousuun -hankkeeseen varatusta määrärahasta niihin toimialojen toimenpiteisiin, jotka on päätetty hankkeessa toteuttaa.

7.3. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Lautakunnan tulee seurata asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Mikäli talousarviovuoden aikana käy ilmeiseksi, että toimialueelle tai lautakunnalle talousarvion yhteydessä tai muutoin

asetettuja tavoitteita ei saavuteta, tulee lautakunnan esittää valtuustolle muutos tavoitteeseen ja sen mahdollinen vaikutus määrärahatarpeeseen ja/tai tuloarvioon.

7.4. Tuloslaskelma

Kaupunginhallituksen on informoitava valtuustoa talousarviovuoden aikana, mikäli toimintakate tai vuosikate on poikkeamassa oleellisesti talousarviossa ennakoidusta.

Mikäli vuosikatteen on syytä arvioida poikkeavan ennakoidusta euromääräisesti enemmän kuin puolen kunnallisveron prosenttiyksikön verran, tulee valtuustolle esittää tarvittavat ehdotukset talousarvion muuttamiseksi.

7.5. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman mukainen käyttöomaisuusinvestointien kokonaismäärä on sitova.

Rahoituslaskelman mukainen pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäyksen määrä on sitova.

Rahoituslaskelman mukainen antolainojen lisäyksen määrä on sitova.

Talousarviolainojen ottamisesta on päätetty hallintosäännössä.

7.6. Käyttösuunnitelmat

Lautakunnan on tarvittaessa vahvistettava talousarvion käyttösuunnitelma, jolla tarkennetaan vastuualueen määrärahan käyttöä ja tuloarvion saavuttamista lautakunnan päättämällä tulosityksikköjaotuksella.

toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä asettaa tarkennetut toiminnalliset ja taloudelliset tulostavoitteet. Lautakunta voi delegoida käyttösuunnitelman laadinnan osaksi tai kokonaan alaisilleen viran- tai toimenhaltijoille.

Lautakunta päättää talousarvion määrärahojen ja tavoitteiden puitteissa omalta osaltaan tehtävien

7.7. Erityiset rajoitukset

7.7.1. Henkilöstö

Riippumatta em. talousarvion sitovuusohjeista, hallintokunnat eivät saa palkata uutta henkilökuntaa perustamalla uusia toimia ilman kaupunginhallituksen lupaa.

pois kaupungin palveluksesta, on toimialan tehtävä selvitys viran/toimen tehtävistä ja/tai siitä kuinka tehtävät hoidettaisiin, jos vakanssia ei täytettäisi. Kaupunginjohtaja/henkilöstöjohtaja päättää luvan antamisesta vakanssin täytölle.

Kun virka tai toimi jää vapaaksi viran- tai toimenhaltijan siirtyessä eläkkeelle tai muutoin

7.7.2. Yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen

Uusien merkittävien yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen projektien käynnistämistä päättää kaupunginhallitus. Toimialojen on ylläpidettävä projektisalkkua

kaikista merkittävimmistä hankkeista ja projekteista sekä esiteltävä ne kaupungin johtoryhmässä.

7.7.3. Muut rahoitusmenot

Talusojohtaja voi hyväksyä muihin rahoitusmenoihin merkittävä muuta meno 10 000 euroa, käytettäväksi katteena vahingoista, varkauksista

tms. johtuviin korvaushankintoihin, joita ei omavastuun määrästä johtuen korvata vakuutuksista.

7.7.4. Investoinnit

Investointien ohjeellinen aktivointiraja on 10 000 euroa.

7.7.5. Investointien rahoitusosuudet

Jos investointikohteelle on asetettu rahoitusosuusehto, on tulon saaminen tuloarvion mukaisesti edellytys määrärahan käytölle.

7.8. Raportointi

Lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupunginvaltuustoa on informoitava talousarvion toteutumisesta siten, että em. seurantatehtävät ovat mahdollisia. Lautakuntia ja hallitusta on informoitava vähintään ensimmäisen ja toisen vuosikolmanneksen jälkeen sekä tilikauden kokonaistuloksen valmistumisen jälkeen.

Raportoinnissa on kiinnitettävä huomiota toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä niiden määrittelyn kehittämiseen ja mittaamiseen.

Talusojohtaja laatii osavuosisikatsaukset kausista 1-3, 1-6, ja 1-9 ja ne annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

8. LIITTEET

8.1. Tuloslaskelma 2022, ulkoinen/sisäinen

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
24.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022
ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	7.728.803
Maksutuotot	9.766.610
Tuet ja avustukset	2.505.288
Muut toimintatuotot	3.492.400
TOIMINTATUOTOT	23.493.101
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	-65.660.698
Palvelujen ostot	-61.909.720
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8.885.220
Avustukset	-5.390.350
Muut toimintakulut	-4.402.000
TOIMINTAKULUT	-146.247.988
TOIMINTAKATE	-122.754.887
Verotulot	78.691.400
Valtionosuudet	
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	43.172.900
Muut valtionosuudet	8.278.200
Valtionosuudet	51.451.100
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	570.000
Muut rahoitustuotot	1.200.000
Korkokulut	-600.000
Rahoitustuotot ja -kulut	1.170.000
VUOSIKATE	8.557.613
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-8.500.000
Poistot ja arvonalentumiset	-8.500.000
TILIKAUDEN TULOS	57.613
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	57.613

8.2. Käyttötalousosa lautakunnittain 2022, ulkoinen/sisäinen

Äänekosken kaupunki Sivu 1
16.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys EUR
 Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2022 - 31.12.2022

Budjetti
2022

Tarkastuslautakunta

TULOSLASKELMA

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Maksetut palkat ja palkkiot -19.000

Palkat ja palkkiot -19.000

Henkilösivukulut

Eläkekulut -200

Muut henkilösivukulut -400

Henkilösivukulut -600

Henkilöstökulut -19.600

Palvelujen ostot

Muiden palvelujen ostot -29.100

Palvelujen ostot -29.100

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -1.800

TOIMINTAKULUT -50.500

TOIMINTAKATE -50.500

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
16.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022
Kaupunginhallitus	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	350.000
Täydet valtiolta saadut korvaukset	30.000
Korvaukset kunnilta	44.486
Korvaukset kuntayhteisöiltä	5.000
Muut suoritteiden myyntituotot	101.000
Myyntituotot	530.486
Maksutuotot	
Yhdyskuntapalvelujen maksut	323.000
Muut palvelumaksut	10.000
Maksutuotot	333.000
Tuet ja avustukset	1.493.888
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	600.000
Muut toimintatuotot	326.000
Muut toimintatuotot	926.000
TOIMINTATUOTOT	3.283.374
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-5.913.098
Palkat ja palkkiot	-5.913.098
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-1.277.900
Muut henkilösivukulut	-241.600
Henkilösivukulut	-1.519.500
Henkilöstökulut	-7.432.598
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-73.100
Asiakaspalvelujen ostot	-73.100
Muiden palvelujen ostot	-3.955.590
Palvelujen ostot	-4.028.690
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-271.800
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-43.000
Avustukset yhteisöille	-1.715.000
Avustukset	-1.758.000
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-135.800
Muut toimintakulut	-24.900
Muut toimintakulut	-160.700
TOIMINTAKULUT	-13.651.788
TOIMINTAKATE	-10.368.414

Äänekosken kaupunki

 Sivua 1
 16.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022
Sosiaali- ja terveyslautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Täydet valtiolta saadut korvaukset	163.000
Korvaukset kunnilta	377.500
Korvaukset kuntayhteisöiltä	97.900
Muut suoritteiden myyntituotot	357.000
Myyntituotot	995.400
Maksutuotot	
Terveystuotot	1.824.510
Sosiaalitoimen maksut	5.713.600
Maksutuotot	7.538.110
Tuet ja avustukset	96.300
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	17.000
Muut toimintatuotot	4.200
Muut toimintatuotot	21.200
TOIMINTATUOTOT	8.651.010
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-22.755.600
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	10.000
Palkat ja palkkiot	-22.745.600
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-5.454.400
Muut henkilösivukulut	-953.800
Henkilösivukulut	-6.408.200
Henkilöstökulut	-29.153.800
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-31.952.210
Palvelusetelit	-361.000
Asiakaspalvelujen ostot	-32.313.210
Muiden palvelujen ostot	-7.740.380
Palvelujen ostot	-40.053.590
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.256.400
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-2.120.750
Avustukset yhteisöille	-103.700
Avustukset	-2.224.450
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-461.500
Muut toimintakulut	-8.900
Muut toimintakulut	-470.400
TOIMINTAKULUT	-74.158.640
TOIMINTAKATE	-65.507.630

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
 16.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022
Opetus- ja kasvatustalouden	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Korvaukset kunnilta	369.547
Korvaukset kuntayhteisöiltä	1.200
Muut suoritteiden myyntituotot	41.000
Myyntituotot	411.747
Maksutuotot	
Sosiaalitoimen maksut	755.100
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	109.600
Maksutuotot	864.700
Tuet ja avustukset	905.100
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	200
Muut toimintatuotot	12.700
Muut toimintatuotot	12.900
TOIMINTATUOTOT	2.194.447
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-18.514.900
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	290.000
Palkat ja palkkiot	-18.224.900
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-3.967.100
Muut henkilösivukulut	-754.200
Henkilösivukulut	-4.721.300
Henkilöstökulut	-22.946.200
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-787.060
Asiakaspalvelujen ostot	-787.060
Muiden palvelujen ostot	-5.171.880
Palvelujen ostot	-5.958.940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-850.600
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-740.400
Avustukset yhteisöille	-214.000
Avustukset	-954.400
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-156.900
Muut toimintakulut	-4.000
Muut toimintakulut	-160.900
TOIMINTAKULUT	-30.871.040
TOIMINTAKATE	-28.676.593

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
 16.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022
Kaupunkirakennelautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	87.000
Muut suoritteiden myyntituotot	5.539.470
Myyntituotot	5.626.470
Maksutuotot	
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	2.000
Yhdyskuntapalvelujen maksut	340.000
Maksutuotot	342.000
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	2.301.100
Muut toimintatuotot	200.000
Muut toimintatuotot	2.501.100
TOIMINTATUOTOT	8.469.570
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-2.586.800
Palkat ja palkkiot	-2.586.800
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-577.400
Muut henkilösivukulut	-105.200
Henkilösivukulut	-682.600
Henkilöstökulut	-3.269.400
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-10.142.100
Palvelujen ostot	-10.142.100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5.081.270
Avustukset	
Avustukset yhteisöille	-145.000
Avustukset	-145.000
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-3.276.400
Muut toimintakulut	-222.000
Muut toimintakulut	-3.498.400
TOIMINTAKULUT	-22.136.170
TOIMINTAKATE	-13.666.600

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
 16.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	12.000
Korvaukset kunnilta	132.900
Muut suoritteiden myyntituotot	19.800
Myyntituotot	164.700
Maksutuotot	
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	498.400
Maksutuotot	498.400
Tuet ja avustukset	10.000
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	6.000
Muut toimintatuotot	25.200
Muut toimintatuotot	31.200
TOIMINTATUOTOT	704.300
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.948.500
Palkat ja palkkiot	-1.948.500
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-434.800
Muut henkilösivukulut	-78.800
Henkilösivukulut	-513.600
Henkilöstökulut	-2.462.100
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-324.500
Asiakaspalvelujen ostot	-324.500
Muiden palvelujen ostot	-887.880
Palvelujen ostot	-1.212.380
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-412.950
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-5.000
Avustukset yhteisöille	-303.500
Avustukset	-308.500
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-104.100
Muut toimintakulut	-3.900
Muut toimintakulut	-108.000
TOIMINTAKULUT	-4.503.930
TOIMINTAKATE	-3.799.630

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
16.11.2021

T A L O U S A R V I O

Kh:n esitys

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

Budjetti
2022

Ympäristölautakunta

TULOSLASKELMA

TOIMINTATUOTOT

Maksutuotot

Yhdyskuntapalvelujen maksut

190.400

Maksutuotot

190.400

TOIMINTATUOTOT

190.400

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Maksetut palkat ja palkkiot

-298.200

Palkat ja palkkiot

-298.200

Henkilösivukulut

Eläkekulut

-66.700

Muut henkilösivukulut

-12.100

Henkilösivukulut

-78.800

Henkilöstökulut

-377.000

Palvelujen ostot

Muiden palvelujen ostot

-484.920

Palvelujen ostot

-484.920

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

-10.400

Muut toimintakulut

Vuokrat

-3.600

Muut toimintakulut

-3.600

TOIMINTAKULUT

-875.920

TOIMINTAKATE

-685.520